

asn impact investors

Impact Report

Mei 2023

Voorwoord

Als impactbelegger zijn we gefocust op de kansen die de duurzame, rechtvaardige economie van morgen nu al biedt. Dit Impact Report blikt terug: welke impact hebben we in 2022 gemaakt en hoe versnelden we de voorlopers?

Het afgelopen jaar hebben we na zorgvuldige selectie weer nieuwe bedrijven en projecten omarmd die onze visie delen. We noemen ze versnellers: partijen die niet inzetten op duurzaamheid 'omdat het moet', maar begrijpen dat een economie in harmonie met natuur en mens het meeste oplevert. Daarom jagen ze de transities aan die de duurzame toekomst sneller dichterbij brengen.

Zelf versnelden we ook. Door onze eigen processen en aanpak te blijven verbeteren en door innovatie van onze strategieën, analyses en producten. Daarbij draait het vaak om data.

Bijvoorbeeld door toepassing van de nieuwe meetmethode Implied Temperature Rise (ITR). Die laat zien of bedrijven snel genoeg op weg zijn om de klimaatdoelen van Parijs te halen. Met deze meetlat kunnen we de komende jaren echt het verschil maken bij het selecteren, volgen en helpen versnellen van de bedrijven in ons universum.

Data dragen ook bij aan transparantie, een absolute voorwaarde voor succesvol impactbeleggen. Daarop moeten de nieuwe duurzaamheidsregels voor de financiële wereld uit Europa toezien, de SFDR-richtlijn. Al onze fondsen voldoen aan de 'donkergroene' status uit de richtlijn. De aanpak die ons al 30 jaar tot een duurzame voortrekker maakt, sluit dus aan bij de visie van Brussel, dat wars is van greenwashing.

We publiceerden eind 2022 ook ons eerste Klimaatactieplan, waarin we vastlegden hoe we onze eigen klimaatdoelen - op weg naar beyond net zero in 2030 - handen en voeten geven.

Al met al hebben we veel gedaan in 2022, maar dit Impact Report maakt ook duidelijk hoe veel er nog te doen is op weg naar 2030 en daarna. Voor ons als aanjager, maar ook voor alle andere beleggers die onze overtuiging delen: dat succes in de toekomst het grootst is voor diegenen die de ontwikkeling naar een duurzame wereld versnellen.

San Lie
Directeur

Mariëtta Smid
Senior Manager Sustainability

Inhoud

Voorwoord	2
Ontwikkelingen duurzaam beleggingsbeleid	4
‘Meedoen aan een eerlijke transitie is een no brainer’	6
Impact ASN Impact Investors	9
‘We kunnen nu vooruitkijken: haalt een bedrijf de klimaatdoelen?’	20
Impact ASN Duurzaam Aandelenfonds	23
Impact ASN Milieu & Waterfonds	33
Impact ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	41
Impact ASN Duurzaam Obligatiefonds	50
‘We stappen nooit zomaar in een groene oplossing’	54
Impact ASN Microkredietfonds	56
Impact ASN Groenprojectenfonds	61
Impact ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	67
Impact ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	71
Impact ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	75
Impact ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	79
Impact ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	83
‘Ik zet hoop om in actie, dat ik dat als werk mag doen, geeft mij knetter veel energie’	87
Contact	89

Ontwikkelingen duurzaam beleggingsbeleid

Wij streven naar een duurzame, rechtvaardige samenleving. Een samenleving waarin mensen vrij zijn hun eigen keuzes te maken, zonder dat dit ten koste gaat van anderen. Een samenleving zonder armoede, waarin iedereen onderwijs kan volgen en beschikt over goede huisvesting en gezondheid.

Wij beleggen voor de fondsen uitsluitend in bedrijven, overheden, green bonds, microfinancieringsinstellingen, fondsen en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn.

Ons duurzaamheidsbeleid is vastgelegd in beleidsdocumenten. Deze bevatten de duurzaamheidscriteria voor de selectie van alle financieringen en beleggingen. Het beleid voor elke pijler van het duurzaamheidsbeleid – mensenrechten, klimaat en biodiversiteit – is uitgewerkt in een apart beleidsdocument. U vindt het volledige duurzaamheidsbeleid op onze website: www.asnimpactinvestors.com.

In de verslagperiode hebben we het duurzaamheidsbeleid op vijf beleidsonderdelen aangepast of nieuw geformuleerd:

Duurzame energie

Dit beleid behandelt in welke duurzame energietechnieken wij kunnen beleggen of investeren en in welke juist niet of onder voorwaarden. Duurzame energietechnieken zijn technieken die duurzaam gebruikmaken van hernieuwbare energiebronnen. Het beleid is uitgebreid met mestvergisting, accu's en de toetsing op betrokkenheid bij het gebruik van gedwongen arbeid door Oeigoeren. Dit laatste houdt in dat wij toetsen of bedrijven direct betrokken zijn bij het gebruik van gedwongen arbeid door Oeigoeren.

Porno

Wij sluiten de productie van porno uit. Het beleid is uitgebreid; we hanteren nu ook een grens van 5% omzet voor het uitzenden van pornografie: een bedrijf dat 5% of meer van zijn omzet haalt uit het uitzenden en publiceren van pornografie is uitgesloten.

E-commerce

Voor de selectie van bedrijven die actief zijn met e-commerceplatforms hebben we nieuw beleid ontwikkeld. E-commerceplatforms zijn online platforms die de vraag naar en het aanbod van goederen en diensten op elkaar afstemmen. Sommige e-commerceplatforms hebben ook fysieke winkels, terwijl er fysieke winkels zijn met een e-commerceplatform. Dit beleidsstuk behandelt bedrijven die de meeste goederen en diensten verkopen via een e-commerceplatform; we beschouwen een bedrijf als een e-commerceplatform als het meer dan de helft van zijn totale omzet via dat platform verkoopt. We hebben onder andere criteria ontwikkeld ten aanzien van data, privacy en transparantie, het transportbeleid, retourbeleid en verpakkingsmateriaal.

Stembeleid

We hebben stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen van de bedrijven waarin onze beleggingsfondsen beleggen. Wij maken gebruik van dit recht om bedrijven aan te zetten tot duurzamer beleid en duurzame praktijken. We hebben ons stembeleid verder uitgebreid. Als bedrijven nog geen klimaatdoelstellingen hebben, gaan wij vanaf 2023 stemmen tegen het jaarverslag, de jaarrekening, de accountantsverklaring, het bestuur en de inkoop van eigen aandelen.

Als bedrijven nog geen klimaatdoelstellingen hebben, stemmen wij vanaf 2023 tegen het jaarverslag, de jaarrekening, de accountantsverklaring, het bestuur en de inkoop van eigen aandelen

Consument en veiligheid

Dit beleid behandelt ons generieke beleid voor de beoordeling van producten, in het bijzonder producten die nadelige effecten op de gezondheid van consumenten kunnen hebben. In 2022 hebben we dit beleid geactualiseerd en aangevuld met een hoofdstuk over zouten, vetten en suikers.

‘Meedoen aan een eerlijke transitie is een no brainer’

Senior Manager Sustainability Mariëtta Smid schreef in 2022 mee aan het Klimaatactieplan, waarin ASN Impact Investors concreet maakt hoe zij in 2030 wil uitkomen op beyond net zero. De urgentie van een transitie is groter dan ooit, voelt ze. ‘We staan voor enorme uitdagingen, en het is vanuit risico- en rendementsperspectief niet alleen nodig maar ook slim om in te spelen op de groeikansen die het biedt.’

Waarop kijk je met de meeste voldoening terug in 2022?

‘Ons eerste Klimaatactieplan, dat vind ik echt een heel mooi resultaat. Dat hebben we eind december 2022 gepubliceerd. Hierin staat de doelstelling centraal om voor 2030 een positieve impact te hebben op het klimaat met al het vermogen onder beheer. Voor ons is dat natuurlijk niet nieuw, maar we hebben hierin nog eens vastgelegd hoe we er gaan komen. Het houdt ons scherp en geeft richting bij het maken van keuzes. En dat is belangrijk. Er moet op korte termijn echt veel meer actie worden ondernomen om de klimaatdoelen te behalen, door iedereen. Want het klimaatprobleem is urgenter dan ooit, dat bleek ook uit de laatste rapporten van het VN-klimaatpanel IPCC.’

Wat zijn concrete stappen uit het Klimaatactieplan op weg naar ‘beyond net zero’?

‘We hebben onder meer een methodologie ontwikkeld (samen met de consultants van **PRé Sustainability** en **CREM**) om te berekenen hoeveel CO₂ we uit de lucht halen en vastleggen met onze investeringen. Dat legt de basis voor het klimaatpositieve deel van onze beleggingen. We weten hoe we ervoor staan en er is nog heel veel werk aan de winkel. Dat gaat volgens een stappenplan: aan de uitstootkant moeten we zorgen dat die zoveel mogelijk naar beneden gaat, meer inzet van duurzame energie blijft daarvoor heel belangrijk. Daarnaast willen we steeds meer investeren in activiteiten die CO₂ vastleggen. Maar wel op een eerlijke manier, via duurzame bosbouw en regeneratieve landbouw en toekomstige innovaties.’

Zijn er al beursbedrijven die hun beleid in lijn hebben met de ambities van ASN Impact Investors?

‘Steeds meer beursgenoteerde bedrijven zien wel waar de mogelijkheden liggen. We hebben bijvoorbeeld in 2022 Oatly toegelaten tot ons duurzame universum, het

bekende merk havermelk, en -yoghurt. Het wil een landbouwsysteem ontwikkelen waarbij regeneratieve landbouw wordt toegepast.

We hebben duidelijke doelstellingen vastgesteld voor al onze fondsen die bepalend zijn voor de selectie van bedrijven. Maar bij de meeste bedrijven zal altijd uitstoot resteren. Hierdoor zal bij de aandelenfondsen dus altijd uitstoot resteren die we elders moeten compenseren. Wat helpt, is dat we steeds meer data hebben waarop we kunnen sturen bij bedrijven. Die geven richting bij de gesprekken die we met ze hebben en de manier waarop we stemmen.'

Engagement, met bedrijven in gesprek gaan over hun beleid, krijgt ook in 2023 aandacht?

'Vorig jaar hebben we vrijwel alle bedrijven in ons universum geïnformeerd over het belang van een veilig klimaat en het belang, de urgentie en de afhankelijkheid van biodiversiteit. Dit jaar zetten we de volgende stap en gaan we met een selectie van bedrijven in gesprek. Omdat ze een grote negatieve impact hebben of naar onze mening nog onvoldoende stappen hebben gezet.'

We hebben in 2022 Oatly toegelaten tot ons duurzame universum, het bekende merk havermelk, en -yoghurt. Het wil een landbouwsysteem ontwikkelen waarbij regeneratieve landbouw wordt toegepast.

Wij vinden dat bedrijven hun verantwoordelijkheid moeten nemen ten aanzien van het klimaat en vinden dat ze een ambitieus klimaatdoel moeten hebben met een daaraan gekoppeld klimaatactieplan. Daarom hebben wij ons stembeleid ook verder aangescherpt. Als bedrijven geen klimaatdoelstelling hebben opgenomen in hun beleid stemmen we voortaan tegen de benoeming van bestuurders, tegen de goedkeuring van het jaarverslag en tegen de inkoop van eigen aandelen. Je komt er niet meer mee weg als je het klimaat niet op de agenda hebt staan of kennis op bestuursniveau ontbreekt.'

Welke belangrijke thema's spelen verder in 2023?

'Waterschaarste is een belangrijk thema, daar is het steeds nijpender wordende tekort aan veilig en schoon drinkwater onlosmakelijk aan verbonden. Dat is het eigenlijk al langer, het is zelfs een bron van conflicten. Dat was in het Midden-Oosten zo, maar wat we lang niet hadden gedacht: de verdroging in Nederland neemt snel toe en daardoor is het nu ook dichtbij een issue.

Mensenrechten zijn en blijven een ander belangrijk onderwerp. We streven een leefbaar loon na in de textielindustrie. Daar zie ik vooruitgang, al gaat die traag. Ook hier speelt dichterbij iets vergelijkbaars: de groeiende inkomensongelijkheid. De loonkloof tussen de top van bedrijven en de werkvloer is tijdens corona groter geworden. Dat zorgt voor arbeidsonrust en toenemende risico's. Daarom zouden we er als belegger meer mee willen doen.'

Als het over mensenrechten gaat: 2022 was ook het jaar waarin de Russische invasie van Oekraïne begon.

'Wat dat betreft was er discussie: wij sluiten investeren in wapens uit omdat we geen geld willen verdienen aan oorlog. Terwijl: als Oekraïne zich kan verdedigen met wapens, zijn daarmee de democratie en mensenrechten in het land gediend. Moet je dan toch niet investeren in wapens? Wat ons betreft niet. Door wapengebruik

vallen vooral onschuldige slachtoffers, zowel in een oorlogssituatie als daarbuiten. Een ander probleem voor ons is het feit dat er aan wapens wordt verdiend. Zo wordt oorlog een businessmodel en daar willen we niet aan meewerken. Het is in feite bloedgeld als andere partijen dan overheden investeren in de defensie-industrie. De oorlog in Oekraïne raakt trouwens ook aan duurzaamheid. Net als de coronapandemie heeft die ook tot het inzicht geleid hoe kwetsbaar we onze landbouw, onze hele economie hebben ingericht. Veel producten maken en verbouwen we niet meer lokaal. We zijn voor graan afhankelijk van Oekraïne, kleding komt uit Azië, we leunen erg op China en zo vinden ontzettend veel transportbewegingen plaats. Tijdens corona hebben we geleerd dat die lange logistieke ketens voor problemen kunnen zorgen. Terwijl je vanuit duurzaamheidsoogpunt misschien beter lokaal kunt produceren.'

Bieden de trends die je noemt ook kansen voor beleggers?

'Ik ben ervan overtuigd dat het ook financieel slim is om te kijken naar de uitdagingen waar we voor staan, schoon drinkwater, een gezonde omgeving, voedsel en een veilig onderdak voor iedereen. Het zijn uitdagingen die heel veel groeikansen bieden voor bedrijven en het is ook vanuit risico- en rendementsperspectief belangrijk en slim om naar deze ontwikkelingen te kijken. Dat businesspotentieel moet je als investeerder begrijpen.'

'Onze kracht zit in de keuzes die we maken met onze fondsen. We laten zien hoe je als vermogensbeheerder kunt investeren op het gebied van klimaat en biodiversiteit, we willen onze kennis graag delen met institutionele beleggers.'

Wat zou je wat dit aangaat willen meegeven aan institutionele investeerders?

'Ik zou partijen als pensioenfondsen willen uitnodigen: doe mee, maak vaart. Het is een no brainer, juist als je verantwoordelijk bent voor toekomstige generaties moet je toekomstproof investeren in de verdienmodellen van de toekomst. Wij weten als geen ander waar we de belangrijke spelers kunnen vinden die de transitie versnellen. Die aan onze criteria voor duurzaamheid voldoen, maar ook financieel goed presteren. Onze kracht zit in de keuzes die we maken met onze fondsen. We laten zien hoe je als vermogensbeheerder kunt investeren op het gebied van klimaat en biodiversiteit, we willen onze kennis graag delen met institutionele beleggers.'

Hoe optimistisch ben je over hoe de klimaaturgentie wordt gevoeld?

'Als je het me persoonlijk vraagt, maak ik me serieus zorgen. Sommige partijen nemen 2050 als richtjaar om net zero te worden of hun uitstoot te halveren en stellen directe actie uit. Maar we kunnen het echt niet uitstellen, het is niet eens meer 1 voor 12 maar nog veel later. Als je nog niet bezig bent, moet je wel echt nu beginnen met het terugdringen van de CO₂-uitstoot. De opwarming van de aarde tot anderhalve graad beperken voor 2050, zoals de doelen van het Akkoord van Parijs luiden, dreigt uit zicht te raken. We moeten dus alles op alles zetten om die opwarming terug te dringen. Elke graadpunt maakt een verschil. Daar zet ik me in mijn werk voor in, maar ik heb ook een zoon van 9 thuis van wie ik hoop dat hij dezelfde mogelijkheden krijgt op een gezond en veilig leven, en dat dat er voor de generaties na hem ook zal zijn.'

ASN Impact Investors

De beleggingsfondsen van ASN Impact Investors investeren in duurzame ontwikkeling. Ons beleggingsproces kent voor alle fondsen en fondsstructuren drie essentiële stappen. In de eerste twee stappen ligt de focus op het vinden van bedrijven en investeringen die bijdragen aan noodzakelijke transitie, in stap drie op de financiële analyse.

Dus eerst bedrijven selecteren die echt duurzaam zijn, zonder naar de financiële criteria te kijken. En vervolgens uit dit universum zoveel mogelijk financieel en duurzaam rendement halen.

Duurzame doelstellingen

ASN Impact Investors heeft voor elke duurzaamheidspijler – klimaat, biodiversiteit en mensenrechten – een langetermijndoelstelling vastgesteld. Deze doelstellingen gelden voor alle ASN Beleggingsfondsen samen.

PIJLER:	LANGETERMIJNDOELSTELLING			
Klimaat:	Beyond net zero in 2030			
Biodiversiteit:	Netto positief effect op biodiversiteit in 2030			
Mensenrechten:	In 2030 heeft de kledingsector alle benodigde processen geïmplementeerd om een leefbaar loon voor werknemers in zijn keten mogelijk te maken			

Toepassing duurzaamheidsbeleid

ASN Impact Investors past zijn duurzaamheidsbeleid toe op de beleggingen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., ASN Biodiversiteitsfonds N.V. en ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. Dat doen we op drie facetten: duurzaamheidsonderzoek en -selectie, engagement en stemmen. Op de volgende pagina's wordt eerst ingegaan op duurzaamheidsonderzoek en -selectie. Vervolgens op de resultaten op het gebied van klimaat, biodiversiteit en mensenrechten. Daarna volgt nog een verslag van het engagement en het stemmen in 2022.

Duurzaamheidsonderzoek en -selectie

Het beleggingsproces begint met het selecteren van aandelen van bedrijven, obligaties en microfinancieringsinstellingen die voldoen aan onze strikte duurzaamheidscriteria. Ondernemingen in de portefeuille worden minstens eenmaal per vier jaar opnieuw getoetst. Landen worden iedere 2 jaar opnieuw getoetst.

Bedrijven

In de verslagperiode lichtten wij 117 bedrijven door omdat zij voor heronderzoek in aanmerking kwamen of nieuw waren. In totaal voldeden 393 beursgenoteerde bedrijven per 31 december 2022 aan onze duurzaamheidscriteria. Dat zijn er 6 meer dan per 31 december 2021. Er zijn 13 bedrijven uit het universum verwijderd vanwege fusies en overnames, doordat zij illiquide werden of doordat hun omvang te groot was geworden voor een specifiek beleggingsuniversum. Het gaat hier om Ceconomy, Nielsen Holdings, Stagecoach Group, Kapsch TrafficCom, Ozner Water International, SIIC Environment Holdings, VA-Q-Tec, Veeco Instruments, Welbelt, GO-Ahead Group, Hibernia, Kcom en Nobina.

In het onderstaande overzicht zijn ook de voor het ASN Duurzaam Obligatiefonds onderzochte (nieuwe) investeringen meegenomen.

	Nieuw toegelaten	Gehandhaafd	Afgekeurd verwijderd	Afgekeurd niet toegelaten	Totaal onderzocht
ASN Duurzaam Aandelenfonds	6	32	10	7	52
ASN Milieu & Waterfonds	9	16	6	8	39
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	3	20	3	3	29
ASN Duurzaam Obligatiefonds: green bonds en green bond frameworks	38	4			42

Overheden

In de verslagperiode hebben we de landenscreening opnieuw uitgevoerd. Dit heeft niet tot wijzigingen in het beleggingsuniversum van het ASN Duurzaam Obligatiefonds geleid.

Green, social en sustainable bonds

Voor de selectie van green bonds toetsten de analisten obligaties aan onze criteria voor green bonds. In de verslagperiode lieten we 33 green bonds toe en keurden we 5 green bond-frameworks goed. Een green bond-framework is een standaard die beschrijft aan welke voorwaarden de onderliggende leningen moeten voldoen. Ook onderzochten we vier uitgevende instellingen van green bonds opnieuw. Deze werden alle vier opnieuw goedgekeurd.

KLIMAATDOELSTELLING: STATUS EN ONTWIKKELINGEN

De uitstoot van broeikasgassen, vooral CO₂, veroorzaakt de huidige snelle opwarming van de aarde. Deze klimaatverandering leidt tot extremer weer en steeds grotere maatschappelijke problemen. Financiële instellingen dragen bij aan de klimaatverandering doordat ze activiteiten financieren die gepaard gaan met uitstoot van broeikasgassen, zoals elektriciteitscentrales, industrie, transport en grootschalige landbouw en veeteelt.

Beyond net zero

ASN Impact Investors wil de klimaatverandering zoveel mogelijk beperken en binnen veilige grenzen houden. In 2018 hebben wij daarom het doel gesteld dat de totale investeringen van ASN Impact Investors in 2030 klimaatpositief zijn. In 2022 hebben we besloten de term klimaatpositief te vervangen door beyond net zero. In de financiële wereld wordt de term net zero veel gebruikt. Door te kiezen voor beyond net zero sluiten ook wij aan bij de veelgebruikte terminologie en benadrukken we tegelijk onze ambitie om meer CO₂ uit de atmosfeer te halen dan uit te stoten.

De investeringsmogelijkheden om een positieve impact op het klimaat te hebben zijn nog beperkt. Ook zijn de meetmethodes om de positieve impact van investeringen te meten nog in ontwikkeling. Wij rapporteren daarom niet alleen over onze beyond net zero-doelstelling, maar ook nog over de voortgang van de doelstelling dat alle beleggingen van ASN Impact Investors in 2030 per saldo klimaatneutraal zijn.

Klimaat neutraal en beyond net zero

Om het verschil duidelijk te maken tussen klimaatneutraal en beyond net zero staat hieronder hoe deze berekend worden. De situatie van klimaatneutraal wordt bereikt als de hoeveelheid van de CO₂-uitstoot gelijk is aan de hoeveelheid vermeden CO₂-uitstoot.

$$\text{Percentage klimaatneutraal} = \frac{\text{vermeden emissies}}{\text{uitgestoten emissies}}$$

De situatie van beyond net zero wordt bereikt als er meer CO₂ uit de lucht wordt gehaald dan er aan CO₂ wordt uitgestoot.

$$\text{Percentage beyond net zero} = \frac{\text{emissies die uit de lucht zijn gehaald}}{\text{uitgestoten emissies}}$$

Van al onze beleggingen berekenen we de uitstoot en/of vermeden uitstoot. Deze cijfers vallen onder de doelstelling van ASN Impact Investors en zijn onderdeel van de totaalcijfers. De **PCAF-methodologie** is de basis om de impactcijfers te berekenen. We gebruiken zoveel als mogelijk cijfers van bedrijven, landen en projecten zelf. Als een bedrijf niet rapporteert, maakt onze dataleverancier MSCI een schatting.

Nieuw:

Metten positieve impact

Nieuw in de berekening is de onttrekking van CO₂-uitstoot. Deze berekening is nog niet voor alle investeringen mogelijk. Op dit moment passen we deze toe bij de investeringen in boslandbouw van het ASN Biodiversiteitsfonds. Voor cijfers die gebruikt zijn om de onttrekkingen van CO₂-uitstoot te berekenen, zijn wetenschappelijke artikelen gebruikt. Om de positieve impact van investeringen te meten, hebben wij samen met **Guidehouse** een meetmethode ontwikkeld om de positieve impact van onze investeringen in het ASN Biodiversiteitsfonds N.V. te berekenen. We kunnen daarmee nu voor het eerst inzicht geven in de voortgang van ons beyond net zero-doel.

Voortgang CO₂-doelstelling

De ASN beleggingsfondsen zijn opgenomen in drie juridische entiteiten:

- ASN Beleggingsfondsen AIF N.V., dat de AIF fondsen omvat
- ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., dat de UCITS-fondsen omvat, en
- ASN Biodiversiteitsfonds N.V.

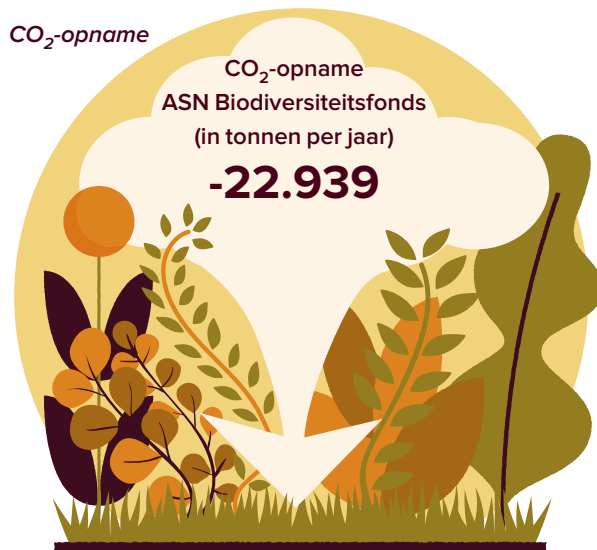
De cijfers over 2022 bevatten voor het eerst ook de (vermeden) CO₂-uitstoot van het nieuwe ASN Biodiversiteitsfonds N.V. en de CO₂-opname van dit fonds.

CO₂-uitstoot

CO ₂ -uitstoot (in tonnen in 1 jaar)	2021 CO ₂ -uitstoot	2022 CO ₂ -uitstoot	Verschil
ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.	694.963	714.208	19.245
ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.	49.593	54.364	4.771
ASN Biodiversiteitsfonds N.V.		1.811	1.811
Totaal	744.556	770.383	25.827

De totale CO₂-uitstoot steeg in 2022 met 25.827 ton (+3,6%).

CO₂-opname

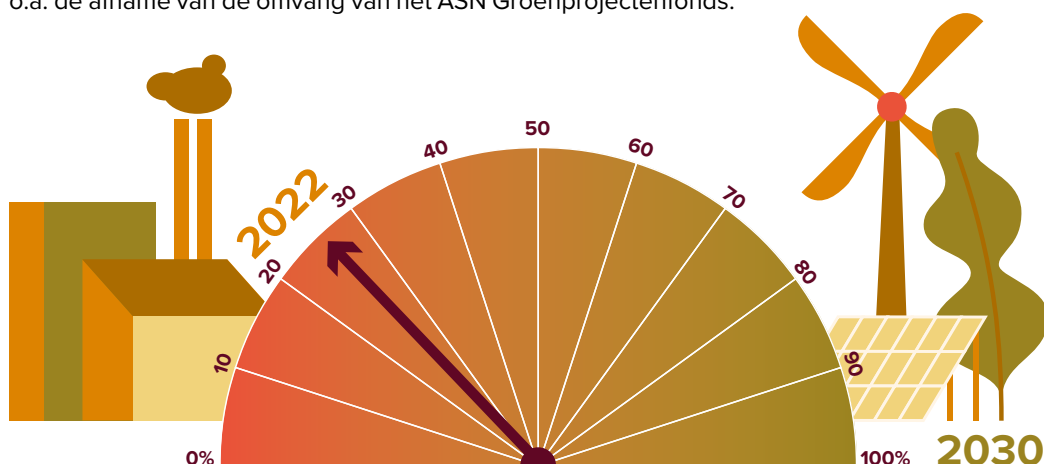
PCAF bevat nog geen standaardmethodiek om CO₂-opname toe te rekenen aan investeringen. De juiste data om de CO₂-opname te berekenen ontbreken vaak. Om een begin te kunnen maken met sturing en rapportage hebben we een eerste globale inschatting gemaakt voor het ASN Biodiversiteitsfonds N.V. op basis van de methodiek die we op onze website gepubliceerd hebben. Deze methodiek staat op onze website op de [fondspagina van het ASN Biodiversiteitsfonds](#) bij 'Documenten'. Met de resultaten krijgen we een eerste indruk van de mogelijkheden van dit fonds in relatie tot grote maatschappelijke problemen als klimaatverandering en het tegengaan van biodiversiteitsverlies

Vermeden CO₂-uitstoot

Vermeden CO ₂ -uitstoot (in tonnen in 1 jaar)	2021 Vermeden CO ₂ -uitstoot	2022 Vermeden CO ₂ -uitstoot	Vershil
ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.	-18.886	-19.975	1.089
ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.	-194.970	-180.372	- 14.598
ASN Biodiversiteitsfonds N.V.		-217	217
Totaal	-213.856	-200.564	-13.292

Status Doelstelling Klimaatneutraal

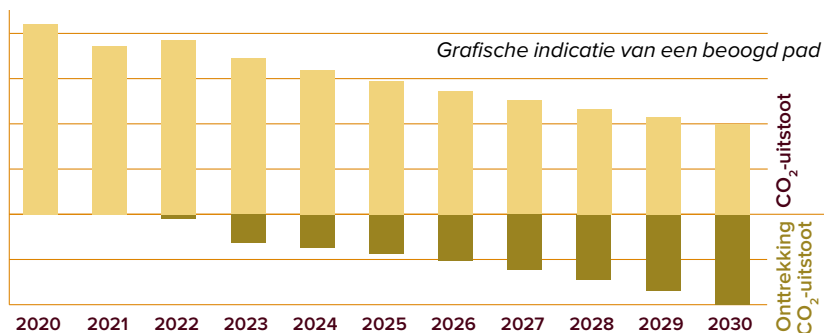
Eind 2022 staan wij op een percentage klimaatneutraal van 26%. Dat betekent dat wij nog 74% te gaan hebben om op klimaatneutraal te komen. Het percentage van 26% betekent ook dat we ten opzichte van 2021 verslechterd zijn van 29% naar 26%. Dit heeft een aantal oorzaken. Zo heeft bijvoorbeeld de groei van het aantal units in de fondsen bijgedragen aan de verhoging van de totale CO₂-uitstoot en nam de vermeden CO₂-uitstoot af door o.a. de afname van de omvang van het ASN Groenprojectenfonds.

Status Doelstelling Beyond net zero

Het percentage Beyond net zero komt over 2022 uit op 3%. Dit percentage toont het percentage van CO₂-opname van het ASN Biodiversiteitsfonds ten opzichte van de CO₂-uitstoot van de ASN Beleggingsfondsen.

Er is sprake van grote mutaties tussen de UCITS-fondsen, zoals u kunt zien in de impact reports van de afzonderlijke fondsen in dit document. In totaal is de CO₂-uitstoot tussen 2021 en 2022 ruim 3% toegenomen en de vermeden CO₂-uitstoot ruim 6% afgenomen. De CO₂-opname is 3% van de totale uitstoot. In het **Klimaatactieplan** dat wij eind 2022 hebben gepubliceerd op onze website, leest u welke acties wij de komende jaren nemen in het kader van de realisatie van onze beyond net zero doelstelling.

De methodiek om de CO₂-impact van beleggingen en leningen te meten is doorlopend in ontwikkeling. De kwaliteit van de gebruikte data verbetert doorlopend. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO₂-impact in de toekomst (met terugwerkende kracht) wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

BIODIVERSITEIT

De biodiversiteit staat onder druk. In 2022 verschenen er wederom verontrustende berichten over het klimaat en het verlies aan biodiversiteit. In Nederland merkten we daar veel van, zoals de stikstofproblematiek en extremer weer. Met onze manier van leven onttrekken we meer bronnen aan de natuur dan de natuur kan herstellen.

ASN Impact Investors wil zich maximaal inspannen om een bijdrage te leveren aan het beschermen en verbeteren van biodiversiteit. Wij willen in 2030 een netto positief effect hebben op biodiversiteit met al het vermogen dat wij onder beheer hebben. Om dit te bereiken hebben we in 2021 het ASN Biodiversiteitsfonds gelanceerd. Dit fonds is gericht op herstel en bescherming van biodiversiteit.

‘Juist een diverse natuur kan helpen om de schadelijke effecten van klimaatverandering op te vangen.’

Mariëtta Smid, Senior Manager
Duurzaamheid

Biodiversiteit is de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen. Zij is een bron van welvaart die maar gedeeltelijk in geld is uit te drukken.

Biodiversiteit heeft voor velen een intrinsieke waarde die voldoende is om haar bescherming te legitimeren. Biodiversiteit levert via ecosystemen diensten die voor mensen economische, esthetische, religieuze en culturele waarden hebben. Bijvoorbeeld de productie van zuurstof, waterzuivering, voeding, brandstoffen, grondstoffen, medicijnen, bescherming en recreatie.

In de ecosystemen die deze diensten leveren, bestaat een fragiele balans tussen de verschillende dier-, plant- en micro-organismen. Daarom is het belangrijk om biodiversiteit te beschermen. De bescherming van biodiversiteit en ecosystemen is dus niet alleen vanuit een morele overweging gewenst, maar ook vanuit economisch oogpunt noodzakelijk. Veel diensten en producten zijn immers sterk afhankelijk van biodiversiteit. In het kader van ons biodiversiteitsdoel meten we onze invloed op biodiversiteit. Daarom hebben wij in samenwerking met de consultants Pre Sustainability en CREM een methode ontwikkeld. Deze methode geeft inzicht in de negatieve en positieve impact van onze beleggingen en financieringen op biodiversiteit.

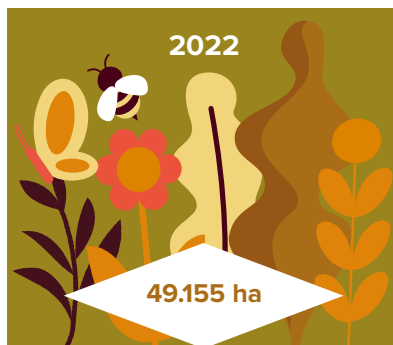

Onze onderliggende doelstelling is om de “life support systems” van de natuur in stand te houden. Dit betekent dat de natuur haar basisfuncties - zoals onder andere CO₂-vastlegging, voedselproductie, energievoorziening en een stabiel klimaat - blijft vervullen. Er is een duidelijke afhankelijkheid en invloed tussen biodiversiteit en klimaat.

Om de impact van de beleggingen op de biodiversiteit te meten, maken we gebruik van de **BFFI-methode**. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr).

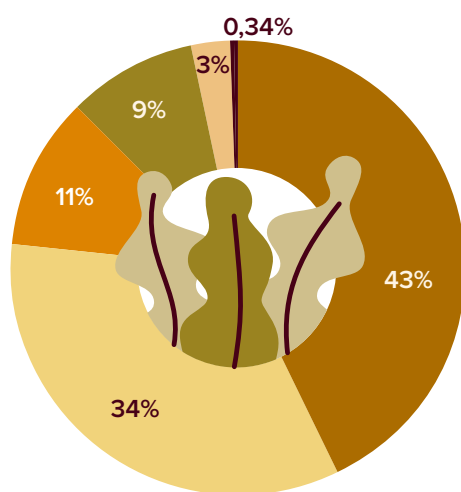
Biodiversiteit footprint in hectare verlies per jaar

In 2022 was de negatieve impact op de biodiversiteit **31%** lager dan in 2021.

De in het vorige Impact Report gerapporteerde cijfers over 2019 en 2020 waren nog gebaseerd op de CO₂-waarden van de eerdere dataprovider (Trucost). Deze zijn later teruggerekend met de waarden van de nieuwe dataprovider MSCI. De nieuwe (teruggerekende) waarden zijn 60.616 ha (2019) en 67.240 ha (2020).

Oorzaken van biodiversiteitsverlies

Oorzaken van biodiversiteitsverlies in hectare

- Landgebruik
- Klimaatverandering
- Verzuring
- Watergebruik
- Fotochemische ozon (het afbreken van de ozonlaag)
- Terrestrische ecotoxiciteit (het effect van toxische stoffen op de aarde)
- Zout water ecotoxiciteit (het effect van toxische stoffen in zeewater)
- Zoet water ecotoxiciteit (het effect van toxische stoffen in zoet water)
- Zoet water eutrofiëring (geleidelijke toename van nutriënten)
- Zout water eutrofiëring (geleidelijke toename van nutriënten)

MENSENRECHTEN

Klimaatverandering en het verlies van biodiversiteit dragen ook bij aan een groeiende ongelijkheid. Wij nemen criteria op het gebied van mensenrechten mee in al onze beleggingen en zetten ons daarnaast actief in voor een leefbaar loon in de kledingindustrie.

Leefbaar loon

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds beleggen in kledingbedrijven. Wie in een bedrijf belegt, kan invloed hebben op het beleid en de praktijk ervan. De kledingbedrijven in het ASN Beleggingsuniversum voldoen aan onze duurzaamheidscriteria, maar er vinden helaas ook nog steeds veel misstanden plaats. Veel zijn gerelateerd aan het betalen van een leefbaar loon aan de mensen die de kleding maken. Daarom heeft ASN Impact Investors een doelstelling voor leefbaar loon geformuleerd.

Een leefbaar loon is een zogenaamd enabling right; het maakt mensen weerbaarder, de stap naar een vakbond oprichten wordt kleiner en het helpt in de strijd tegen kinderarbeid. Daarom nemen we deel aan het **Platform Living Wage Financials (PLWF)**, dat ASN samen met Triodos IM en MN heeft opgericht. Inmiddels heeft dit platform negentien leden, met een gezamenlijk belegd vermogen van 6.500 miljard euro.

Wij willen dat kledingbedrijven zich bewuster zijn van de structurele onderbetaling van de mensen die kleding maken. Ook willen we dat zij deze onderbetaling aanpakken en samen met andere stakeholders, zoals vakbonden en overheden, aan oplossingen werken. Dat is niet eenvoudig. Kledingbedrijven zelf betalen immers meestal de lonen niet; dat doen de toeleveranciers. Deze fabrieken willen concurrerend blijven in een competitieve markt; zij bieden prijzen die nauwelijks de kosten dekken en waarvan dus geen leefbaar loon kan worden betaald.

Doelstelling leefbaar loon 2030

In 2030 heeft de kledingsector alle benodigde processen geïmplementeerd om een leefbaar loon voor werknemers in zijn ketens mogelijk te maken.

De methodiek om leefbaar loon te meten hebben wij vanuit het PLWF ontwikkeld. Deze methodiek sluit aan bij de Guiding Principles for Business and Human Rights van de Verenigde Naties en het bijbehorende Reporting Framework. Met behulp van de methodiek beoordelen we ook de praktijk. We beantwoordden voor elk bedrijf acht vragen, zoals: in hoeverre integreert het bedrijf zijn beleid voor leefbaar loon in de bedrijfsvoering, wat is de impact hiervan op de textielwerkers en hoe transparant is het bedrijf erover? Antwoorden op deze vragen leidden tot de indeling van de bedrijven in vijf categorieën:

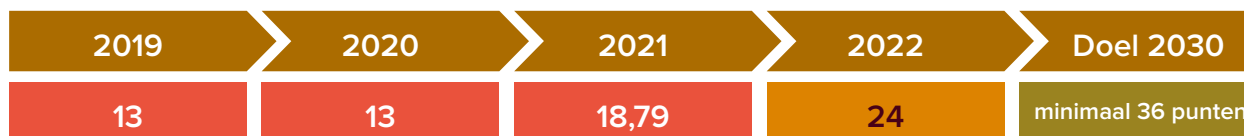

Het is onze ambitie dat alle bedrijven in ons universum ten minste 36 punten scoren in 2030.

De leefbaarloonscore van de portefeuille wordt elk kwartaal beoordeeld. De score hieronder is het gemiddelde van vier kwartalen. De manier waarop deze scores tot stand komen, is door de jaren heen veranderd en strenger geworden. Hierdoor zijn de cijfers van 2022 niet goed te vergelijken met die van 2019.

Leefbaarloonscore 2022

In 2022 is de gemiddelde leefbaarloonscore voor de kledingmerken in het beleggingsuniversum verbeterd ten opzichte van het basisjaar 2019 (gemeten aan de hand van de Platform Living Wage Financials (PLWF)-methodologie).

Belangrijkste conclusies uit de beoordeling in 2022

- Hennes & Mauritz en Puma zijn de enige twee bedrijven die zich in de categorie advanced bevinden.
- De meeste bedrijven, tien in totaal, bevinden zich in de categorie maturing.
- Puma, Coats Group en Kontoer realiseerden in 2022 de grootste verbeteringen. Kontoer bevond zich in 2021 als enige bedrijf nog in de categorie embryonic. We hebben intensiever engagement gevoerd met Kontoer. Het bedrijf heeft zich hiervoor opengesteld en aangegeven serieus met leefbaar loon aan de slag te gaan. Het bedrijf heeft in 2022 flinke vooruitgang geboekt en is daarmee opgeschoven naar de categorie developing.
- Geen enkel bedrijf is in 2022 achteruit gegaan.

Het internationale accountantskantoor Mazars geeft jaarlijks een onafhankelijke assurance af waarin het vaststelt of wij de methodiek zorgvuldig hebben toegepast. Ook in 2022 hebben wij deze assurance gekregen.

Coats meldde in zijn duurzaamheidsrapport van 2021 dat het de implementatie van zijn programma voor leefbaar loon heeft voltooid en dat alle productielocaties nu volledig voldoen. Hoewel het bedrijf nu voldoet in de productielocaties, heeft het de categorie 'Advanced' nog niet bereikt. Daar zijn een paar redenen voor: het leefbaar loon moet nog worden uitgebreid tot en met de toeleveringsketen (bijvoorbeeld katoenteelt) en de relaties met vakbonden kunnen nog worden versterkt. Dat laatste is heel belangrijk want de betaling van een leefbaar loon een continu proces is. Dit zal helpen de transparantie te vergroten.

De uitkomsten van de jaarlijkse meting zijn ook verschenen in het **Living Wage Report 2022**, dat in oktober 2022 gepubliceerd is. De onderzoeksresultaten vormen een goede basis voor diepgaande discussies, ook over de ambities van bedrijven voor de toekomst. Naar aanleiding van het rapport en de individuele beoordelingen per bedrijf hebben we in 2022 met acht kledingbedrijven in ons beleggingsuniversum gesproken. De overige bedrijven spreken we in 2023.

Beoordeling leefbaar loon vanuit het PLWF

ACTIEF AANDEELHOUDERSCHAP

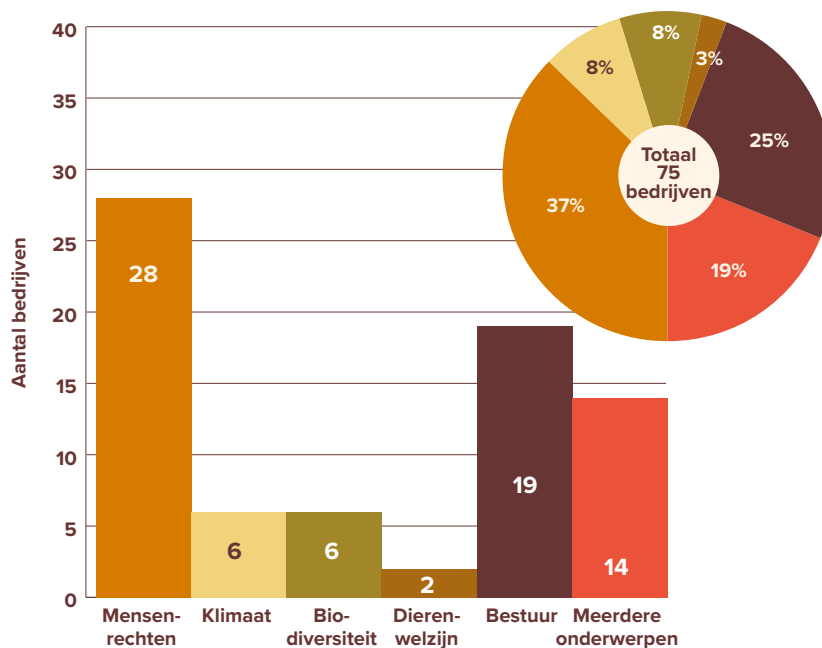
Met actief aandeelhouderschap in de vorm van engagement en stemmen stimuleren wij beursgenoteerde bedrijven om hun beleid en activiteiten duurzamer te maken, transparanter te zijn en opheldering te geven als er sprake is van misstanden. Beide zijn dus instrumenten die wij inzetten om bij te dragen aan het realiseren van onze doelstellingen.

ENGAGEMENT

Wij voeren een dialoog met bedrijven en instellingen met als doel hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan onze duurzaamheidscriteria of wanneer misstanden werden vastgesteld. We hebben zoals hiervoor beschreven, ook engagement gebruikt om de kledingmerken in de portefeuille te stimuleren en helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren.

Strategisch engagement voeren wij met goedgekeurde bedrijven uit een sector als we hebben vastgesteld dat er veel misgaat in de sector. We willen positieve veranderingen in de sector en bij de betrokken bedrijven realiseren. In 2022 hebben we met 75 bedrijven uit het beleggingsuniversum een dialoog gevoerd. Dat deden we met zes bedrijven in de farmaceutische sector.

19% Het percentage van alle bedrijven in ons beleggings-universum waarmee in 2022 engagement is gevoerd.

ENGAGEMENT FARMACEUTISCHE SECTOR

Farmaceutische bedrijven maken medicijnen. Daardoor zijn ze onmisbaar voor de gezondheid en het welzijn van mensen. Wij zien deze sector daarom graag vertegenwoordigd in het ASN Beleggings-universum. Veel farmaceutische bedrijven hebben een duurzaamheidsbeleid dat voldoet aan onze duurzaamheidscriteria. Helaas signaleren wij ook structurele misstanden bij deze bedrijven. De sector is zo belangrijk dat we erin blijven beleggen, maar we vinden het noodzakelijk de misstanden aan te pakken.

In opdracht van ASN Impact Investors onderzocht Sustainalytics de vijftien grootste farmaceutische bedrijven ter wereld. Uit dit onderzoek bleek dat deze bedrijven onvoldoende toezicht houden op of transparant zijn over het onderzoek en de ontwikkeling, productie, marketing en verkoop van medicijnen. De meeste bedrijven hebben wel beleid, maar passen dit beleid te weinig toe. Sinds 2015 voeren wij daarom intensief engagement met de farmaceutische bedrijven in ons beleggingsuniversum. In 2022 waren dat: Astellas Pharma, AstraZeneca, GlaxoSmithKline, Novo Nordisk, Merck KGaA en Orion.

Net als in voorgaande jaren hebben we in samenwerking met Sustainalytics een scorekaart opgesteld om de voortgang van deze zes bedrijven te meten. We hebben onze scorecards met de bedrijven gedeeld en gepubliceerd.

ENGAGEMENT OVER BIODIVERSITEIT EN KLIMAAT

Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw aan elkaar verbonden. Dat is voor ons reden om alle bedrijven uit ons beleggingsuniversum hierover te benaderen. We hebben alle bedrijven uit ons beleggingsuniversum waarvan contactgegevens beschikbaar zijn, geïnformeerd over het belang en de urgentie van

biodiversiteit en het tegengaan van klimaatverandering en over de grote mate waarin de mens afhankelijk is van biodiversiteit. In 2023 gaan we met een selecte groep bedrijven die een grote negatieve impact hebben in onze portefeuilles, een intensief engagementtraject in.

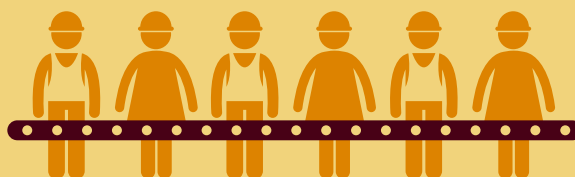

ENGAGEMENT OVER DWANGARBEID DOOR OEIGOEREN BIJ DE PRODUCTIE VAN ZONNEPANELEN

Sinds 2021 verschijnen er met enige regelmaat verontrustende berichten in de media over ernstige mensenrechtenschendingen in de Chinese regio Xinjiang. Er zijn zeer sterke aanwijzingen dat Oeigoeren onder dwang van de Chinese autoriteiten te werk worden gesteld in fabrieken. Het betreft veelal de productie van zonnepanelen, kleding en elektronica.

Vanaf het moment dat de berichten naar buiten kwamen, hebben wij alle bedrijven uit ons beleggingsuniversum die zonnepanelen produceren, onderzocht op betrokkenheid bij gedwongen arbeid door Oeigoeren. Wij hebben de bedrijven hier ook over benaderd. Bij geen van de bedrijven hebben we aanwijzingen gevonden van directe betrokkenheid bij dwangarbeid door Oeigoeren. Ook zijn we in gesprek gegaan met bedrijven in de kleding- en elektronica-sector.

In 2022 heeft dit geleid tot verwijdering van Samsung Electro-Mechanics uit het beleggingsuniversum. In 2021 brachten we in kaart met welke producenten van zonnepanelen we mogelijk zaken deden via financieringen van zonneparken in het ASN Groenprojectenfonds. In 2022 heeft dit een vervolg gekregen. Er kwamen nieuwe leveranciers van zonnepanelen in beeld. Met deze bedrijven zijn we in gesprek gegaan om voldoende gerustgesteld te worden dat zij niet direct betrokken zijn bij gedwongen arbeid door Oeigoeren en dat ze in gesprek gaan met hun toeleveranciers. Door deze kwestie bij de bedrijven aan te kaarten hopen we dat er een einde komt aan de misstanden.

STEMMEN

De ASN beleggingsfondsen hebben stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen van de bedrijven waarin zij beleggen. Wij maken gebruik van dit recht om bedrijven aan te zetten tot duurzamer beleid en duurzamere praktijken. Door te stemmen kunnen wij namens de fondsen invloed uitoefenen op het beleid en management van die bedrijven. Wij oefenen dit stemrecht uit op basis van onze missie en duurzaamheidscriteria.

De uitgangspunten zijn vastgelegd in het **duurzame stembeleid** van ASN Impact Investors.

In de verslagperiode stemden wij op **203** aandeelhoudersvergaderingen van **182** bedrijven wereldwijd.

2.936

We brachten onze stem uit bij **2.936** voorstellen. Wij stemden voor bij **2.685** voorstellen, tegen bij **247** voorstellen en onthielden ons bij **4** stemmingen.

We stemden in 2022 alleen op afstand met **proxy voting**.

23

In 2021 deelden we bij **23** bedrijven al voorafgaand aan de AVA ons stemadvies, tezamen met onze aanbevelingen.

We ontvangen elk kwartaal **stemrapportages** en elk jaar **auditrapportages**.

Onze uitgangspunten bij stemmen vindt u in ons duurzame stembeleid op onze **Duurzame Keuzes** pagina op onze website.

Sommige bedrijven houden meerdere aandeelhoudersvergaderingen per jaar, waardoor het aantal bezochte vergaderingen groter is dan het aantal bedrijven.

1**Wij stemden meestal tegen de beloning van bestuurders.**

We vinden het belangrijk dat bedrijven hun bestuurders niet alleen op financiële criteria beoordelen, maar ook op duurzaamheidscriteria.

Door tegen beloningsvoorstellen zonder duurzaamheidscriteria te stemmen, oefenen we druk uit op bedrijven om hun beloningspakketten te herzien. Daarmee stimuleren we duurzaam gedrag.

2**Op de tweede plaats stond bestuurdersbenoemingen.**

Wij stemden tegen benoemingen waarbij de diversiteit en onafhankelijkheid van het bestuur onvoldoende gewaarborgd werden. Het ging hierbij vooral om Europese en Aziatische bedrijven.

3**Op de derde plaats bij het tegenstemmen stond het verhogen van kapitaal.**

Wij stemmen bijvoorbeeld tegen de uitgifte van nieuwe aandelen als dit een negatieve invloed heeft op de belangen van werknemers, consumenten en gemeenschappen.

Meer informatie over het stemgedrag van de ASN beleggingsfondsen op de aandeelhoudersvergaderingen vindt u op www.asnimpactinvestors.com. Hier publiceren wij ieder kwartaal een nieuwe stemrapportage.

‘We kunnen nu vooruitkijken: haalt een bedrijf de klimaatdoelen?’

Een klimaatpositieve beleggingsportefeuille vraagt om innovatief beheer. Daarom past ASN Impact Investors sinds 2022 de Implied Temperature Rise (ITR) toe: een meetmethode die inzicht geeft in de vorderingen die bedrijven maken om de klimaatdoelen van ‘Parijs’ te halen. Fondsmanager Marcel Blom en analist Milan Schut leggen uit hoe dit werkt.

Hoe belangrijk is ‘Parijs’ voor ASN Impact Investors?

Marcel Blom: ‘We willen al onze aandelenfondsen ‘*Paris aligned*’ krijgen, daar bedoelen we mee dat ze actief moeten bijdragen aan de doelstellingen uit het klimaatakkoord van Parijs. In 2015 spraken overheden daar af dat de temperatuurstijging als gevolg van de opwarming van de aarde door broeikasgassen deze eeuw ‘well below’ de 2 graden celsius moet blijven. Elk bedrijf zal zijn steentje moeten bijdragen aan die ambitie, en dus zeker de ondernemingen in de portfolio van ASN Impact Investors.’

Hoe helpt de ITR jullie daarbij?

Milan Schut: ‘We sturen op die mondiale doelstelling, alleen is de vraag: hoe vertaal je die naar een aandelenportefeuille en uiteindelijk naar het beleid van een individueel bedrijf? We verzamelen al zoveel mogelijk data die bedrijven over hun uitstoot verstrekken in hun (duurzaamheids)jaarverslagen. Die combineren we met externe databronnen en sinds vorig jaar is er een nieuwe, innovatieve meetmethode bijgekomen die ons helpt bij het koersen op de doelen van Parijs: de Implied Temperature Rise (ITR). Dat is een instrument van financieel databedrijf MSCI, bekend van de indexen, die het berekent. Het is echt een noviteit, waarmee MSCI onlangs de ESG Investing Award 2023 won, als Most Innovative ESG Product.’

Hoe wordt de ITR berekend?

Schut: ‘De ITR gaat uit van de totale hoeveelheid CO₂ die we tot 2100 nog mogen uitstoten om de temperatuurstijging beperkt te houden tot 2 graden: het carbon budget. Dat wereldwijde budget wordt verdeeld over de 10.000 beursbedrijven die MSCI volgt, onder meer rekening houdend met de uitstoot van hun sectoren. Vervolgens kun je op bedrijfsniveau gaan kijken: hoe staat de uitstoot van een onderneming er op dit moment voor, en in welke mate zorgt het bestuur met klimaatbeleid voor de vermindering daarvan?’

‘Dat budget is te vertalen tot een bijdrage aan een mondiale hogere temperatuurstijging: de Implied Temperature Rise. Als een onderneming het goed doet, komt die ITR uit op ten hoogste 2 graden in 2100 en natuurlijk het liefst een stuk minder. Wij sturen op het tussendoel van maximaal 1,5 graad in 2050. Maar als de onderneming de uitstoot niet in lijn daarmee afbouwt, ‘overschrijdt’ zij het carbon budget. Voor een bedrijf dat bijvoorbeeld geen plan heeft om de uitstoot te beperken, wordt die uitstoot door MSCI doorgerekend naar de toekomst, op basis van de te verwachten omzetgroei. Voor een bedrijf dat verhoudingsgewijs echt slecht scoort, berekent MSCI dan bijvoorbeeld een ITR van 8 graden.’

En die temperatuurstijging biedt houvast aan fondsmanagers?

Blom: ‘Het is wetenschappelijk onderbouwd op basis van de projecties van het VN-klimaatpanel IPCC die worden doorvertaald op bedrijfsniveau naar de beste inzichten. De charme van dit nieuwe instrument is dat het heel intuïtief werkt. Het intuïtieve eraan is dat het per bedrijf is uitgedrukt in graden temperatuurstijging. Dus heel dicht bij de manier waarop het klimaatakkoord van Parijs de doelen heeft geformuleerd. Je krijgt meteen gevoel bij de prestaties van een onderneming als het gaat om iets wezenlijks waar we met de hele wereld naar streven: het tegengaan van global warming. Bovendien wordt niet alleen de eigen uitstoot van een bedrijf en zijn toeleveranciers meegerekend, maar ook de uitstoot die het gebruik van zijn producten veroorzaakt, de zogeheten scope 3 emissies, waar wij sowieso altijd al naar kijken.’

‘De grootste beursgenoteerde ondernemingen zijn steeds vollediger in het verstrekken van data en beleidsvoornemens rond hun emissies. Maar het rapporteren van scope 3-emissies is nog niet verplicht. Daarom moeten de analisten nog vaak schattingen maken aan de hand van de gemiddelde uitstoot van de sector waarin bedrijven actief zijn. Al met al is voor 95 procent van de beursbedrijven, ook de

small- en midcaps, de ITR nu beschikbaar. En zonder meer voor de bedrijven die tot ons duurzame beleggingsuniversum zijn toegelaten.’

Is dit nu een perfecte meetmethode?

Blom: ‘We zouden graag zien dat de tijdslijn verkort wordt naar 2030, want de urgentie is hoger dan een tijdslijn tot 2100. Daarnaast blijft de volledigheid van de data een teer punt. Die berekende temperatuurstijging staat natuurlijk ook niet in steen gebeiteld, net als trouwens de eigen voornemens en voorspellingen van de bestuurders van bedrijven. Voornemens van bedrijven zijn natuurlijk zeer wenselijk, maar het komt uiteindelijk aan op de uitvoering. De ITR is nog volop in ontwikkeling maar biedt nu al een richtsnoer. Het legt alle bedrijven langs dezelfde meetlat. Schut: ‘MSCI actualiseert de scores zodra er nieuwe data voorhanden zijn. Ik stel elke maand de ITR van onze portefeuilles vast en we willen straks op een dashboard kunnen volgen hoe een bedrijf het door de tijd doet. Als de ITR bijvoorbeeld ineens sterk stijgt, gaan we echt vragen stellen.’

Blom: ‘Tot nu toe keken we met de instrumenten die we hadden om de prestaties te meten op het gebied van klimaat, biodiversiteit en mensenrechten vooral terug in de tijd. We passen onder meer de Impact

Marcel Blom

Factor toe op onze portefeuille, en we zijn aangesloten bij de PCAF, het initiatief dat het rapporteren van emissiedata stimuleert. Maar ook dat geeft meer een beeld van de status quo.'

Leidt de ITR al tot ingrepen in de portefeuille?

Blom: 'Als fondsmanagers verkennen we de mogelijkheden van de ITR. Hoe kunnen we dit inzetten? De potentiële bijdrage aan opwarming lijkt allereerst een goede aanleiding voor engagement met de bedrijven die duidelijk achterblijven.'

'De ITR schetst vooral het pad naar de toekomst. Als een bedrijf geen klimaatplan heeft, stemmen we sowieso tegen het beloningsbeleid van de directie. Maar nu kunnen we de effectiviteit van het klimaatbeleid ook beter toetsen en meenemen in ons engagement. Het is dan logisch dat we ons allereerst focussen op de bedrijven die ver boven die 2 graden uitschieten.'

'Als een bedrijf geen klimaatplan heeft, stemmen we sowieso tegen het beloningsbeleid van de directie. Maar nu kunnen we de effectiviteit van het klimaatbeleid ook beter toetsen en meenemen in ons engagement'

Maar werkt het uiteindelijk ook als rode kaart?

Schut: 'Uiteindelijk zouden we het ook kunnen toepassen om de portefeuille te herwegen of zelfs bepaalde bedrijven die slecht scoren uit ons duurzame universum te verwijderen. Maar dan moet je wel denken aan een bestuur dat geen geloofwaardig klimaatplan kan overleggen en jaar na jaar de temperatuurstijging van 2 graden overschrijdt.'

Blom: 'We zijn daar nu nog voorzichtig mee omdat de ITR nog wat finetuning behoeft. Maar zo zijn we het wel gewend met de stappen die we maken in duurzaam beleggen: als je voorop wilt lopen op dit gebied, kun je niet afwachten tot anderen de innovaties helemaal hebben doorontwikkeld.'

Marcel Blom, Fund manager SRI Funds
Milan Schut, Analyst SRI Funds

ASN Duurzaam Aandelenfonds

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen over de hele wereld die zich inzetten voor een duurzame samenleving en die gezonde financiële vooruitzichten hebben.

DUURZAME BELEGGINGSDOELSTELLINGEN:

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Duurzaam Aandelenfonds draagt daaraan bij middels het realiseren de volgende drie duurzame beleggingsdoelstellingen:

-

1. Het verminderen van de uitstoot van CO₂ per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)
-

2. Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)
-

3. Het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabrieks-werknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019)

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

SELECTIE AANDELEN

Het beleggingsproces begint met het selecteren van aandelen van beursgenoteerde bedrijven wereldwijd die voldoen aan onze strikte duurzaamheidscriteria. Ondernemingen in de portefeuille worden minstens eenmaal per vier jaar opnieuw getoetst.

Onderzoek en selectie bedrijven in 2022	
Aantal bedrijven onderzocht	52
Aantal bedrijven na onderzoek toegevoegd	6
Aantal bedrijven na onderzoek gehandhaafd	32
Aantal bedrijven na onderzoek niet toegelaten	7
Aantal bedrijven uit het beleggingsuniversum verwijderd	10
Aantal bedrijven dat om andere dan duurzaamheidsredenen is verwijderd uit het universum	3
Totaal aantal bedrijven in universum	238

Toegevoegd:

Tijdens de verslagperiode hebben we onder meer het Zweedse Oatly toegelaten. Het bedrijf is actief in de voedingssector en biedt producten als havermelk, haver-yoghurt en haverijs aan. In 2029 wil het bedrijf volledig in balans met de natuur opereren. Het bedrijf past goed bij ASN Impact Investors.

Verwijderd:

Een van de bedrijven die we hebben afgekeurd en verwijderd is Sunpower. Het bedrijf produceert onder andere zonnepanelen. Een dochter van Sunpower ontwikkelt een zonnepark waar bos voor wordt gekapt en waarbij de lokale bevolking onvoldoende is geconsulteerd. Redenen voor ons om het bedrijf af te keuren en te verwijderen.

NIEUW TOEGELATEN

Abcam Plc
Beiersdorf
Oatly

Plug Power
Softcat Plc
SoftwareONE Holding AG

GEHANDHAAFD

ASSA ABLOY B
Astellas Pharma
AstraZeneca
Beijing Enterprises Water Group
Campbell Soup Co
Castellum
Chunghwa Telecom Co.
Clicks group
Electrolux Professional
ELISA

Evoqua Water Technologies
Getlink S
GlaxoSmithKline
Haleon
Hella KGAA Hueck & Co.
Interface
Kontoor Brands Inc.
MERCK KGaA
MillerKnoll
New York Times
Nordex
Novo Nordisk

Rogers Communication
Rohm Co.
Taiwan Semiconductor Manufacturing Company
Taylor Wimpey
Tokyo Electron
Vanguard International Semiconductor Corporation
Wickes Group
Wistron
Xinyi Solar
Yaskawa Electric Corp

VERWIJDERD

Adecco
BIC
EssilorLuxottica
Philips Electronics (KON.)

Sunpower
TechnoPro Holdings, Inc.
Xinjiang Goldwind SCI&Tech

Er zijn 3 bedrijven uit het universum verwijderd vanwege andere dan duurzaamheidsredenen: Ceconomy, Nielsen Holdings en Stagecoach Group.

KLIMAAT

Voor het bepalen van de impact op het klimaat in de afgelopen periode kijken we naar de uitstoot van CO₂ en de vermeden CO₂-uitstoot van de bedrijven waarin het fonds belegt.

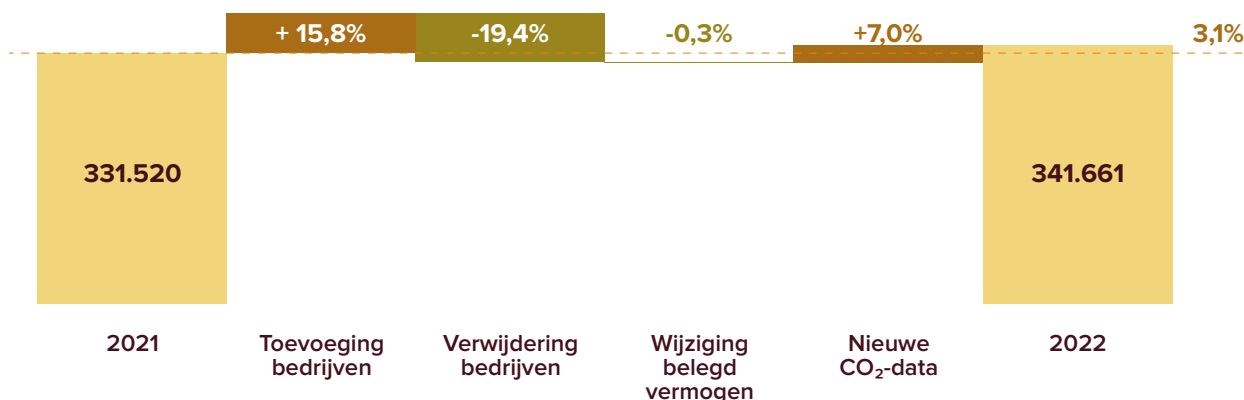
Nieuw is dat we daarnaast sinds 2022 voor de sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling op klimaat ook kijken naar de geïmpliceerde temperatuurstijging in de toekomst met de 'MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie'.

CO₂-uitstoot in tonnen

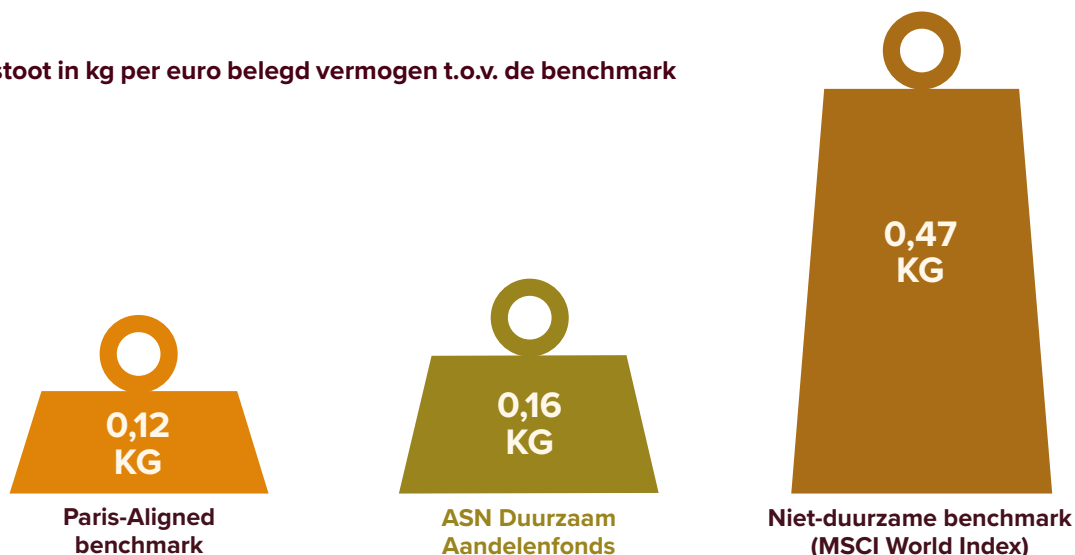
CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Aandelenfonds	2021	2022	Vershil
Scope 1 en 2	19.415	22.514	16%
Scope 3	312.106	319.147	2,3%
Totaal scope 1, 2 en 3	331.520	341.661	3,1%

Oorzaken stijging CO₂-uitstoot

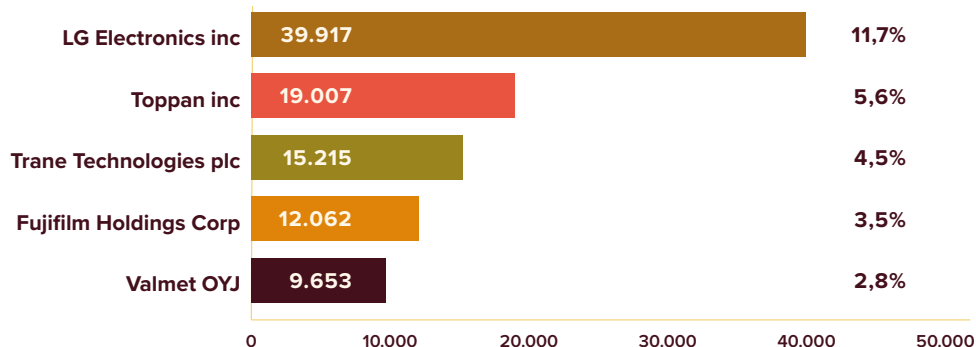
Zowel de wijziging van het in het fonds belegd vermogen als de wijzigingen binnen de beleggingsportefeuille droegen bij aan de daling van de CO₂-uitstoot. De stijging van de CO₂-uitstoot werd veroorzaakt door nieuwe CO₂-data.

CO₂-uitstoot in kg per euro belegd vermogen t.o.v. de benchmark

Top 5 bedrijven met grootste CO₂-uitstoot (Scope 1, 2 en 3) in de portefeuille

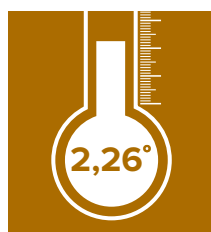
De **5** bedrijven met de grootste CO₂-uitstoot in de portefeuille veroorzaken samen **28,1%** van de totale CO₂-uitstoot van het fonds.

Geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds t.o.v. de MSCI World Index

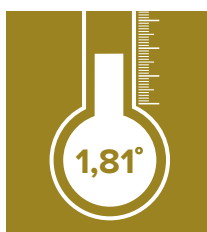
De methodiek om de CO₂-impact van beleggingen en leningen te meten is doorlopend in ontwikkeling. De kwaliteit van de gebruikte data verbetert doorlopend. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO₂-impact in de toekomst (met terugwerkende kracht) wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

De MSCI ITR-methode is een nieuwe toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling.

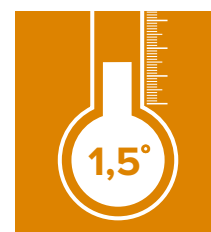
De geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds bedroeg in 2022 1,81 graden Celsius.

MSCI World Index

ASN Duurzaam Aandelenfonds

Doel 2050

Voor het fonds was de MSCI ITR methodologie voor de verslagperiode 2022 beschikbaar voor 100% van de beleggingen van het fonds. Voor de brede marktindex was de MSCI ITR methodologie beschikbaar voor 99,40% van de beleggingen.

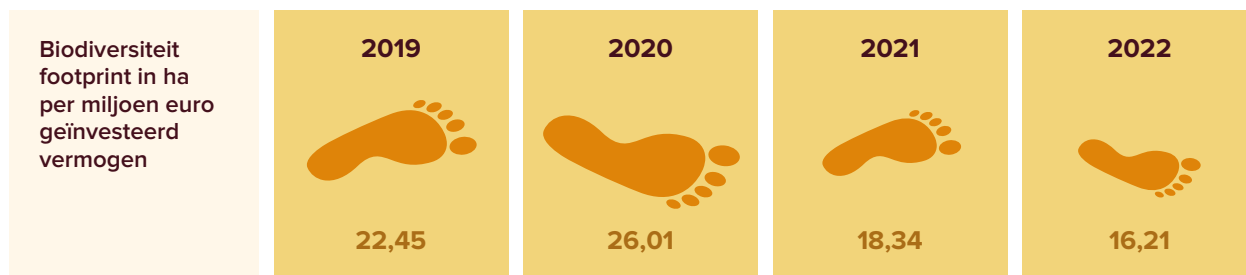
Het is de doelstelling van het fonds om deze temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden. Zoals hierboven aangegeven is deze doelstelling nog niet gehaald, maar presteert het fonds wel beter in vergelijking met de brede marktindex. Het is de eerste keer dat we deze ITR hebben kunnen bepalen. We zien dit als de nulmeting.

BIODIVERSITEIT

Onder biodiversiteit wordt verstaan: de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, maken we gebruik van de **BFFI-methode**. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr).

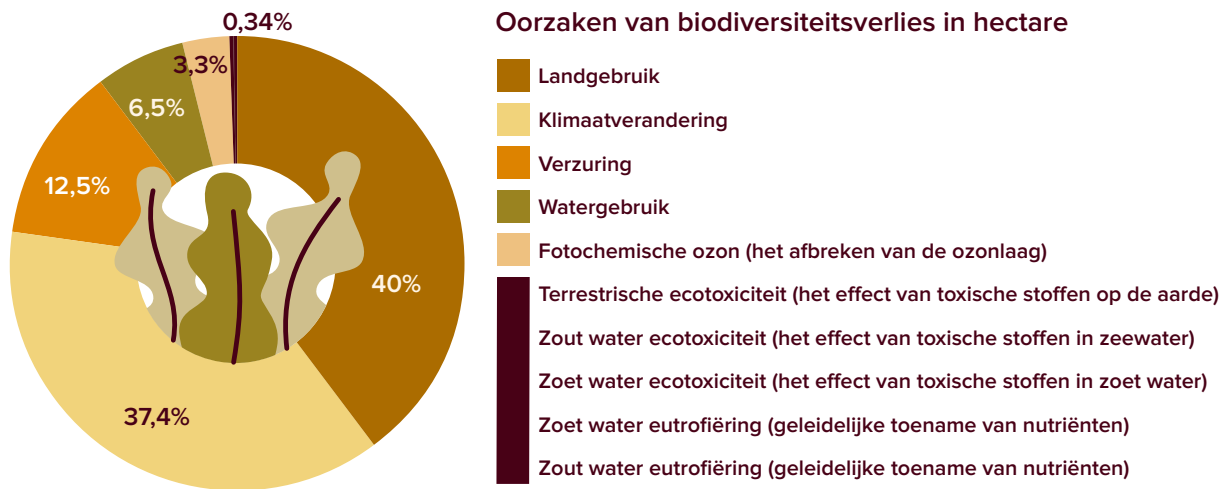
In 2022 was de negatieve impact op de biodiversiteit per belegde euro **28%** lager dan in het basisjaar 2019. De daling over het afgelopen jaar 2022 bedroeg **11,6%**.

Biodiversiteit footprint in hectare verlies per jaar

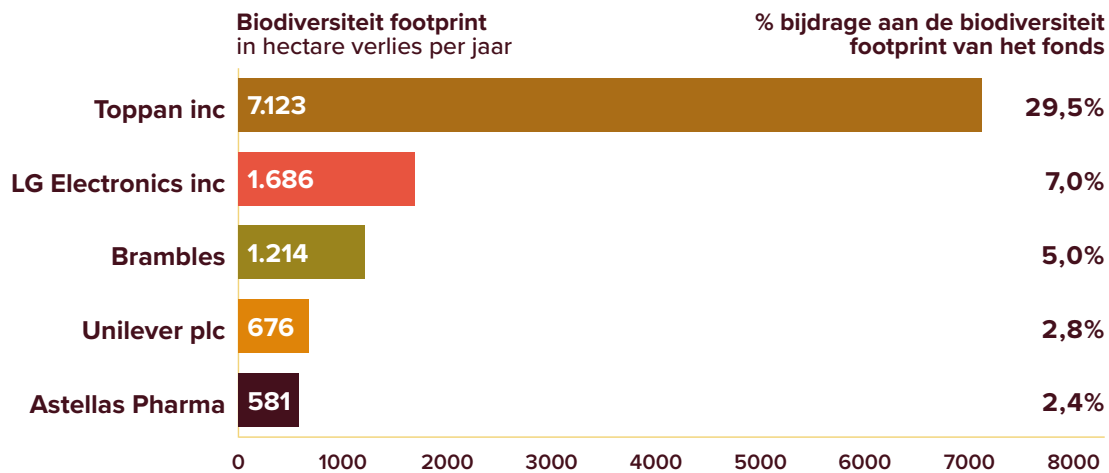
De totale footprint over het in het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegd vermogen komt **29%** lager uit dan het jaar ervoor.

De in het vorige Impact Report gerapporteerde cijfers over 2019 en 2020 waren gebaseerd op de CO₂-waarden van de eerdere dataprovider (Trucost). Sinds 2021 werken wij met de CO₂-waarden van dataprovider MSCI.

De **5** bedrijven met de grootste biodiversiteit footprint veroorzaken samen **47%** van de totale footprint.

De 5 bedrijven in portefeuille met de grootste biodiversiteit footprint

De methodiek om de biodiversiteit impact van beleggingen te meten is nog in ontwikkeling. De gebruikte data zullen steeds beter worden. Daardoor is het mogelijk dat de berekende impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

MENSENRECHTEN

Klimaatverandering en het verlies van biodiversiteit dragen ook bij aan een groeiende ongelijkheid. Wij nemen criteria op het gebied van mensenrechten mee in al onze beleggingen en zetten ons actief in voor een leefbaar loon in de kledingindustrie.

Leefbaar loon

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt ook in kledingbedrijven. Wie in een bedrijf belegt, kan invloed hebben op het beleid en de praktijk ervan. De kledingbedrijven in het beleggingsuniversum voldoen aan onze duurzaamheidscriteria, maar er vinden helaas ook nog steeds veel misstanden plaats. Veel zijn gerelateerd aan het betalen van een leefbaar loon aan de mensen die de kleding maken. Daarom heeft het fonds een doelstelling voor leefbaar loon geformuleerd.

Een leefbaar loon is een zogenaamd enabling right; het maakt mensen weerbaarder, de stap naar een vakbond oprichten wordt kleiner en het helpt in de strijd tegen kinderarbeid. Daarom nemen we deel aan het **Platform Living Wage Financials (PLWF)**, dat ASN samen met Triodos IM en MN heeft opgericht. Inmiddels heeft dit platform negentien leden, met een gezamenlijk belegd vermogen van 6.500 miljard euro. Wij willen dat kledingbedrijven zich bewuster zijn van de structurele onderbetaling van de mensen die kleding maken. Ook willen we dat zij deze onderbetaling aanpakken en samen met andere stakeholders, zoals vakbonden en overheden, aan oplossingen werken. Dat is niet eenvoudig. Kledingbedrijven zelf betalen immers meestal de lonen niet; dat doen de toeleveranciers. Deze fabrieken willen concurrerend blijven in een competitieve markt; zij bieden prijzen die nauwelijks de kosten dekken en waarvan dus geen leefbaar loon kan worden betaald.

Doelstelling leefbaar loon 2030

In 2030 heeft de kledingsector alle benodigde processen geïmplementeerd om een leefbaar loon voor werknemers in zijn ketens mogelijk te maken.

De methodiek om leefbaar loon te meten hebben wij vanuit het PLWF ontwikkeld. Deze methodiek sluit aan bij de Guiding Principles for Business and Human Rights van de Verenigde Naties en het bijbehorende Reporting Framework. Met behulp van de methodiek beoordelen we ook de praktijk. We beantwoordden voor elk bedrijf acht vragen, zoals: in hoeverre integreert het bedrijf zijn beleid voor leefbaar loon in de bedrijfsvoering, wat is de impact hiervan op de textielwerkers en hoe transparant is het bedrijf erover? Antwoorden op deze vragen leidden tot de indeling van de bedrijven in vijf categorieën:

Het is onze ambitie dat alle bedrijven in ons universum dan ten minste 36 punten scoren in 2030.

De leefbaarloonscore van de portefeuille wordt elk kwartaal beoordeeld. De score hieronder is het gemiddelde van de vier kwartalen. De manier waarop deze scores tot stand komen, is door de jaren heen veranderd en strenger geworden. Hierdoor zijn de cijfers van 2022 niet goed te vergelijken met die van 2019.

Leefbaarloonscore 2022

In 2022 is de gemiddelde leefbaarloonscore voor de kledingmerken in het Beleggingsuniversum van de portefeuille van het Fonds verbeterd ten opzichte van het basisjaar 2019 (gemeten aan de hand van de Platform Living Wage Financials (PLWF)-methodologie).

2019	2020	2021	2022	Doel 2030
13	13	18,79	24	minimaal 36 punten

Belangrijkste conclusies uit de beoordeling in 2022

- Hennes & Mauritz en Puma zijn de enige twee bedrijven die zich in de categorie advanced bevinden.
- De meeste bedrijven, tien in totaal, bevinden zich in de categorie maturing.
- Puma, Coats Group en Kontoer realiseerden in 2022 de grootste verbeteringen. Kontoer bevond zich in 2021 als enige bedrijf nog in de categorie embryonic. We hebben intensiever engagement gevoerd met Kontoer. Het bedrijf heeft zich hiervoor opengesteld en aangegeven serieus met leefbaar loon aan de slag te gaan. Het bedrijf heeft in 2022 flinke vooruitgang geboekt en is daarmee opgeschoven naar de categorie developing.
- Geen enkel bedrijf is in 2022 achteruit gegaan.

Het internationale accountantskantoor Mazars geeft jaarlijks een onafhankelijke assurance af waarin het vaststelt of wij de methodiek zorgvuldig hebben toegepast. Ook in 2022 hebben wij deze assurance gekregen.

De uitkomsten van de jaarlijkse meting zijn ook verschenen in het **Living Wage Report 2022**, dat in oktober 2022 gepubliceerd is. De onderzoeksresultaten vormen een goede basis voor diepgaande discussies, ook over de ambities van bedrijven voor de toekomst. Naar aanleiding van het rapport en de individuele beoordelingen per bedrijf hebben we in 2022 met acht kledingbedrijven in ons beleggingsuniversum gesproken. De overige bedrijven spreken we in 2023.

Beoordeling leefbaar loon vanuit het PLWF

Wij voeren engagement met de bedrijven als deelnemer aan het Platform Living Wage Financials (PLWF), dat ASN Bank samen met Triodos IM en MN heeft opgericht. Inmiddels heeft het platform negentien leden, met een gezamenlijk belegd vermogen van € 6.500 miljard

ACTIEF AANDEELHOUDERSCHAP

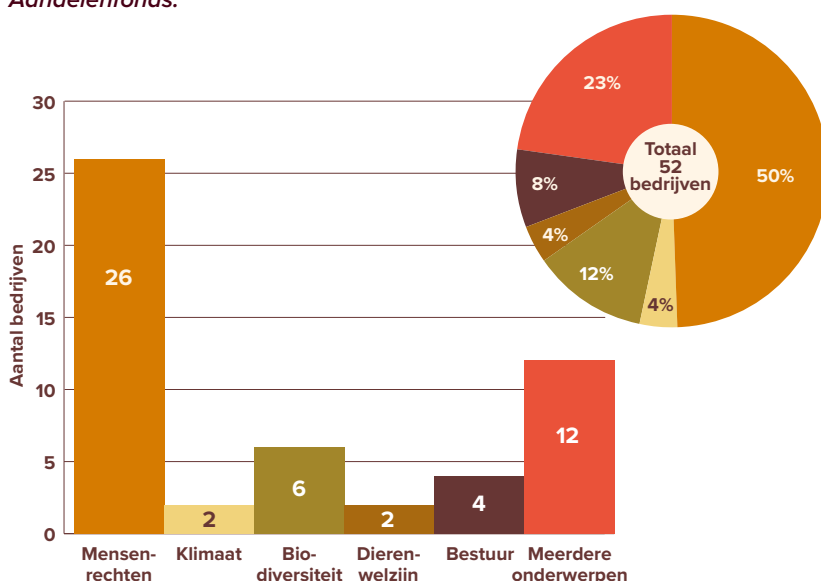
Met actief aandeelhouderschap in de vorm van engagement en stemmen stimuleren wij beursgenoteerde bedrijven om hun beleid en activiteiten duurzamer te maken, transparanter te zijn en opheldering te geven als er sprake is van misstanden. Beide zijn dus instrumenten om onze doelstellingen te bereiken.

Engagement

Wij voeren een dialoog met bedrijven en instellingen met als doel hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties en hen aan te sporen deze te verbeteren.

Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan onze duurzaamheidscriteria of wanneer misstanden werden vastgesteld. We hebben zoals hiervoor beschreven, ook engagement gebruikt om de kledingmerken in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren.

Thema's waarop we in 2022 engagement voerden met bedrijven in het universum van het ASN Duurzaam Aandelenfonds:

22% Het percentage van alle bedrijven in ons beleggings-universum waarmee in 2022 engagement is gevoerd

In 2022 hebben we met 52 bedrijven uit het beleggingsuniversum een dialoog gevoerd.

- Dat deden we met vijf bedrijven in de farmaceutische sector
- In het kader van de doelstelling voor leefbaar loon voerden we een dialoog met zeven kledingbedrijven.
- Met nog eens 39 bedrijven, waaronder ook kledingbedrijven, waren we om andere redenen in gesprek, bijvoorbeeld:

BIC - In 2022 zijn we engagement gestart met het France BIC, product van onder andere pennen, scheermesjes en aanstekers. We constateerden dat het bedrijf dierproeven toepast. Na contact te hebben gehad met het bedrijf bleek het dierproevenbeleid niet te voldoen aan onze standaarden. Verder engagement was onsuccesvol. Wij hebben BIC daarom afgekeurd en verwijderd uit ons beleggingsuniversum.

Xinyi Solar - Xinyi Solar heeft onvoldoende beleid op vakbondsvrijheid, de keten en landgebruik. ASN Impact Investors heeft hierover contact opgenomen met Xinyi Solar. Het engagement loopt nog.

Nordex - Er was negatieve berichtgeving rondom de bouw van een windpark in Zweden. Hier zou milieuwetgeving geschonden zijn en aannemers niet betaald. ASN Impact Investors heeft hierover contact opgenomen met Nordex. Het bedrijf heeft voldoende geantwoord en blijft daarom gehandhaafd in het Beleggings-universum.

ENGAGEMENT OP BIODIVERSITEIT

Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw aan elkaar verbonden. Dat is voor ons reden om alle bedrijven uit ons beleggingsuniversum hierover te benaderen. We hebben alle bedrijven uit ons beleggingsuniversum waarvan contactgegevens beschikbaar zijn, geïnformeerd over het belang en de urgentie van biodiversiteit en het tegengaan van klimaatverandering en over de grote mate waarin de mens afhankelijk is van biodiversiteit. In 2023 gaan we met een selecte groep bedrijven die een grote negatieve impact hebben in onze portefeuilles, een intensief engagementtraject in.

STEMMEN

ASN Impact Investors heeft gebruikgemaakt van haar stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

1

Wij stemden meestal tegen de beloning van bestuurders.

We vinden het belangrijk dat bedrijven hun bestuurders niet alleen op financiële criteria beoordelen, maar ook op duurzaamheidscriteria. Door tegen beloningsvoorstellen zonder duurzaamheidscriteria te stemmen, oefenen we druk uit op bedrijven om hun beloningspakketten te herzien. Daarmee stimuleren we duurzaam gedrag.

2

Op de tweede plaats stond bestuurdersbenoemingen.

Wij stemden tegen benoemingen waarbij de diversiteit en onafhankelijkheid van het bestuur onvoldoende gewaarborgd werden. Het ging hierbij vooral om Europese en Aziatische bedrijven.

3

Op de derde plaats bij het tegenstemmen stond het verhogen van kapitaal.

Wij stemmen bijvoorbeeld tegen de uitgifte van nieuwe aandelen als dit een negatieve invloed heeft op de belangen van werknemers, consumenten en gemeenschappen.

ASN Impact Investors heeft tegen de benoeming van Mr. Wang Yan als supervisor kandidaat van Xinjiang Goldwind Science & Technology gestemd. ASN Impact Investors zag Mr. Wang Yan niet als onafhankelijk, hij is namelijk ook directeur van een bedrijfs-onderdeel. Verder heeft ASN Impact Investors het bedrijf gevraagd om beleid te ontwikkelen om vakbondsvrijheid te bevorderen en gedwongen arbeid tegen te gaan. Het bedrijf heeft in zijn antwoord aangegeven dat het elke vorm van gedwongen arbeid verbiedt. Helaas refereert het daarbij aan Chinese wetgeving. Mede op basis van dit antwoord heeft ASN Impact Investors in april 2022 besloten om het bedrijf uit het Beleggingsuniversum te verwijderen.

We hebben tegen de benoemingen van Andrew J. Duff en Derek Harding gestemd. Het bedrijf had wat ons betreft geen evenwichtige verhouding tussen vrouwen en mannen in het bestuur. Als meer dan 60% van het bestuur hetzelfde geslacht hebben stemt ASN Impact Investors tegen nieuwe kandidaten met dat geslacht. ASN Impact Investors vindt het belangrijk dat er een goede genderbalans is. Uit onderzoek is gebleken dat dit de bedrijfsvoering ten goede komt, zowel qua duurzaamheid als financieel rendement. Tevens heeft ASN Impact Investors het bedrijf gevraagd beleid te ontwikkelen en implementeren rondom privacy en non-discriminatie.

Meer informatie over het stemgedrag van de ASN beleggingsfondsen op de aandeelhoudersvergaderingen vindt u op www.asnimpactinvestors.com. Hier publiceren wij ieder kwartaal een nieuwe stemrapportage.

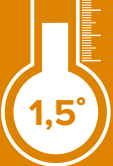
ASN Milieu & Waterfonds

Het ASN Milieu & Waterfonds is een themafonds. Het belegt in een wereldwijd gespreide portefeuille van aandelen van beursgenoteerde ondernemingen die (in toenemende mate) bijdragen aan de ontwikkeling, productie en verkoop van technologieën en systemen die milieuproblemen helpen oplossen.

Het beleggingsbeleid van het Fonds richt zich op technologieën en oplossingen in: waterinfrastructuur en -technologie, duurzame energie en mobiliteit, circulaire economie en voeding en landbouw.

DUURZAME BELEGGINGSDOELSTELLINGEN:

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Milieu & Waterfonds draagt daaraan bij middels het realiseren van de volgende twee duurzame beleggingsdoelstellingen:

1. Het verminderen van de uitstoot van CO₂ per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)

2. Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)

Het ASN Milieu & Waterfonds is een artikel 9-product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9-product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

SELECTIE BEDRIJVEN

Het beleggingsproces begint met het selecteren van aandelen van beursgenoteerde bedrijven wereldwijd die voldoen aan onze strikte duurzaamheidscriteria. Ondernemingen in de portefeuille worden minstens eenmaal per vier jaar opnieuw getoetst.

Onderzoek en selectie bedrijven in 2022	
Aantal bedrijven onderzocht	39
Aantal bedrijven na onderzoek toegevoegd	9
Aantal bedrijven na onderzoek gehandhaafd	16
Aantal bedrijven na onderzoek niet toegelaten	8
Aantal bedrijven uit het beleggingsuniversum verwijderd	6
Aantal bedrijven dat om andere dan duurzaamheidsredenen is verwijderd uit het universum	3
Totaal aantal bedrijven in universum	125

Kapsch TrafficCom, Ozner Water International, SIIC Environment Holdings, Stagecoach Group, VA-Q-Tec, Veeco Instruments en Welbelt zijn verwijderd zonder dat er een duurzaamheidsbeoordeling aan ten grondslag lag.

Toegevoegd:

In 2022 hebben we Alfen toegevoegd. Dit bedrijf werd al in 1937 opgericht maar maakt de laatste tijd furore als laadpalenproducent. Inmiddels heeft het naast de laadapparatuur voor voertuigen een breder portfolio aan producten die de elektriciteitsvoorziening voor de toekomst vormgeven. Smart grid-toepassingen als batterijen voor de lokale opslag van stroom, slimme schakelkasten die vraag en aanbod lokaal beter op elkaar afstemmen.

Toegevoegd:

Tijdens de verslagperiode hebben we onder meer het Amerikaanse Zurn Water Solutions toegelaten. Het bedrijf levert oplossingen en producten om de waterkwaliteit en -veiligheid van bedrijfspanden te waarborgen: een mooie aanvulling op ons beleggingsuniversum.

Verwijderd:

We hebben SunPower afgekeurd en verwijderd. Het bedrijf kapte een bos voor de aanleg van een zonnepark (1 miljoen zonnepanelen) op het schiereiland Yucatan. Vertegenwoordigers van de lokale Maya-gemeenschap stapten naar de rechter maar konden de kap helaas niet meer tegenhouden. We hebben SunPower om opheldering gevraagd. Helaas nam het bedrijf niet de moeite om onze vragen te beantwoorden. Het kappen van bos voor de aanleg van een zonnepark is voor ons onacceptabel. Voor ons was dit reden om het bedrijf af te keuren en te verwijderen.

NIEUW TOEGELATEN

Alfen N.V.
Befesa
Cintas
Core & Main
Ming Yuan Cloud Group Holdings

Oatly
Plug Power
WillScot Mobile Mini
Zurn Water Solutions Corporation

GEHANDHAAFD

Beijing Enterprises Water Group
China Shuifa Singyes Energy Holdings
Corbion
Evoqua Water Technologies
Ichor Holdings
Nordex
Ormat Technologies
Pentair

SIMS
Smith (A.O.) Corp
Taiwan Semiconductor Manufacturing Company
Thai Tap Water Supply
Tokyo Electron
Tomra Systems
Xinyi Solar
Yaskawa Electric Cor

VERWIJDERD

Fluidra
Philips Electronics (Kon.)
Samsung Electro-Mechanics Co.

SunPower
Xinjiang Goldwind SCI&Tech
Zhuzhou CRRC Times Electric Co

KLIMAAT

Voor het bepalen van de impact op het klimaat in de afgelopen periode kijken we naar de uitstoot van CO₂ en de vermeden CO₂-uitstoot van onze beleggingen.

Nieuw is dat we daarnaast sinds 2022 voor de sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling op klimaat ook kijken naar de geïmpliceerde temperatuurstijging in de toekomst met de 'MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie'.

De bedrijven in het ASN Milieu & Waterfonds leveren een belangrijke bijdrage aan verduurzaming van de samenleving, maar stoten verhoudingsgewijs veel CO₂ uit. Dit is onder andere het gevolg van de keuze om te beleggen in bedrijven die windmolens produceren, afval verwerken en bedrijven die verpakkingsmaterialen produceren en verduurzamen. Onze methodiek berekent de CO₂-uitstoot van de activiteiten. De bijdrage van de producten en diensten tijdens de levensfase wordt niet meegerekend.

CO₂-uitstoot in tonnen

CO ₂ -uitstoot ASN Milieu & Waterfonds	2021	2022	Vershil
Scope 1 en 2	57.325	45.801	-20,1%
Scope 3	204.853	203.607	-0,6%
Totaal scope 1, 2 en 3	262.178	249.409	-4,9%

Veranderingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuille

- De verwijdering van Itron heeft er fors toe bijgedragen dat de uitstoot van het ASN Milieu & Waterfonds daalde, namelijk met ruim 4.100 ton.
- Het afbouwen van de posities in DS Smith en Sonoco Products leidde ertoe dat de uitstoot afnam met 15.623 en 5.227 ton.
- De nieuw gekochte belangen in Befesa, Zurn Elkay Water Solutions en SIG Group veroorzaakten samen een toename van ruim 8.000 ton CO₂-uitstoot.

Wijzigingen van CO₂-data

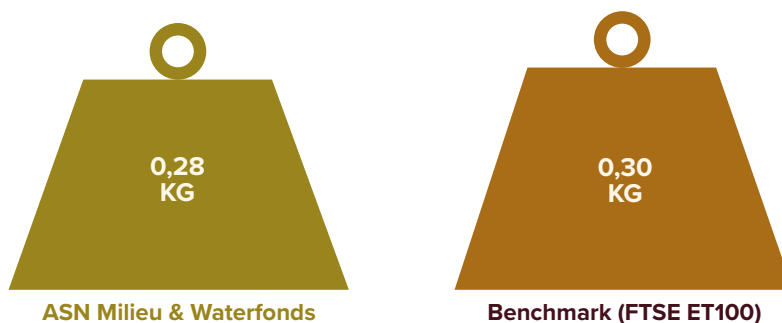
CO₂-data verbeteren voortdurend. Steeds meer bedrijven rapporteren over hun CO₂-uitstoot. Ook de modellen die dataleveranciers gebruiken, worden beter. De data-input die wij gebruiken om de CO₂-uitstoot van onze fondsen te berekenen, verandert dus ook.

- In 2022 bleek de CO₂-uitstoot van Lenzing, Corbion en Advanced Drainage Systems te zijn toegenomen. Samen zorgden zij voor een toename van de CO₂-uitstoot van bijna 22.000.
- De CO₂-uitstoot van vooral Sterecycle is juist gedaald met bijna 5.500 ton.

Wijzigingen van de omvang van het fonds

Het aantal uitstaande aandelen is in 2022 met 0,4% toegenomen, terwijl de totale CO₂-uitstoot met bijna 5% is afgenomen. Per aandeel ASN Milieu & Waterfonds is de absolute CO₂-uitstoot dus sterker afgenomen.

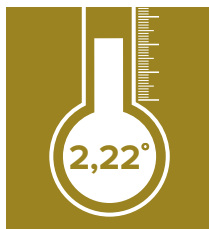
CO₂-uitstoot in kg per euro belegd vermogen t.o.v. de benchmark

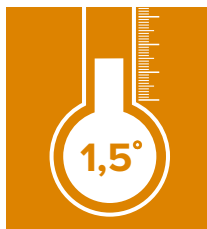
Geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds

Waar we bij de CO₂-uitstoot naar het verleden kijken, kijken we met de geïmpliceerde temperatuurstijging naar de toekomst. De MSCI ITR-methode is een nieuwe toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling.

De geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds bedroeg in 2022 2,22 graden Celsius.

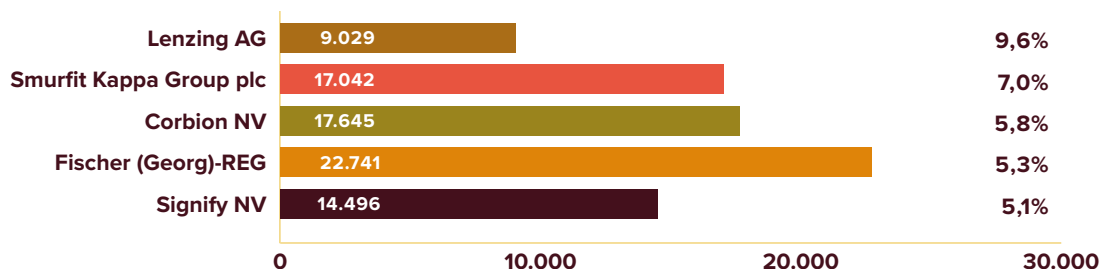
ASN Milieu & Waterfonds

Doel 2050

Voor het ASN Milieu & Waterfonds was de MSCI ITR methodologie voor de verslagperiode 2022 beschikbaar voor 96,72% van de beleggingen van het fonds. Voor de brede marktindex was de MSCI ITR methodologie beschikbaar voor 99,40% van de beleggingen. Het is de doelstelling van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden. Het is de eerste keer dat we deze ITR hebben kunnen bepalen. We zien dit als de nulmeting.

Top 10 bedrijven in portefeuille met de grootste CO₂-uitstoot in 2022

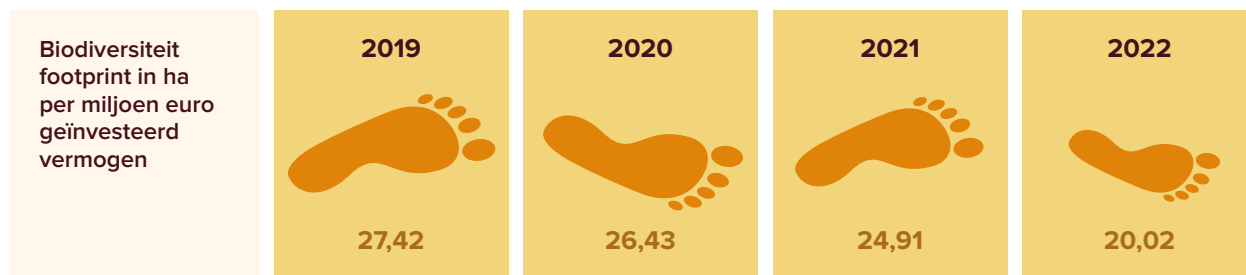
De 5 bedrijven met de grootste biodiversiteit footprint veroorzaken samen 32,8% van de totale footprint.

De methodiek om de CO₂-impact van beleggingen en leningen te meten is voortdurend in ontwikkeling. De gebruikte data worden steeds beter. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO₂-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

BIODIVERSITEIT

Onder biodiversiteit wordt verstaan: de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, maken we gebruik van de **BFFI-methode**. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr).

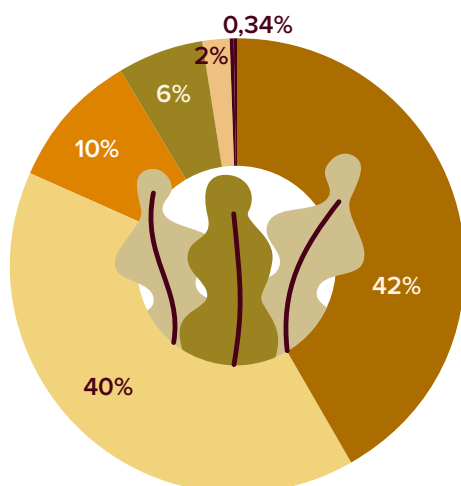
In 2022 was de negatieve impact op de biodiversiteit per belegde euro **27%** lager dan in het basisjaar 2019. De daling over het afgelopen jaar 2022 bedroeg 20%.

Biodiversiteit footprint in hectare verlies per jaar

De totale footprint over het in het ASN Milieu & Waterfonds belegd vermogen komt **36,5%** lager uit dan het jaar ervoor.

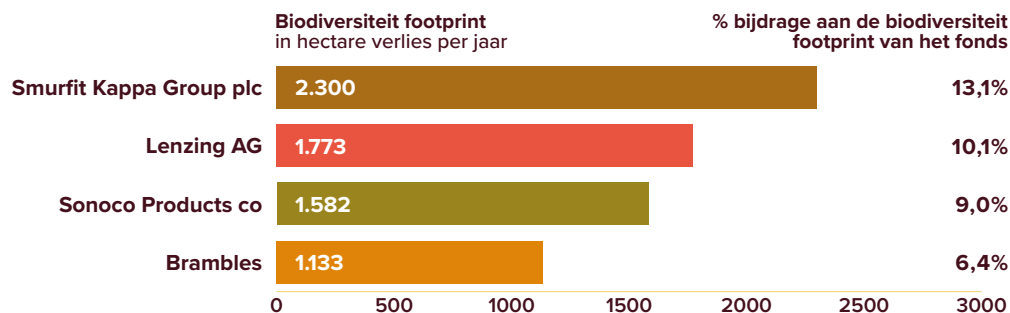
De in het vorige Impact Report gerapporteerde cijfers over 2019 en 2020 waren gebaseerd op de CO₂-waarden van de eerdere dataprovider (Trucost). Sinds 2021 werken wij met de CO₂-waarden van dataprovider MSCI.

Oorzaken van biodiversiteitsverlies in hectare

- Landgebruik
- Klimaatverandering
- Verzuring
- Watergebruik
- Fotochemische ozon (het afbreken van de ozonlaag)
- Terrestrische ecotoxiciteit (het effect van toxische stoffen op de aarde)
- Zout water ecotoxiciteit (het effect van toxische stoffen in zeewater)
- Zoet water ecotoxiciteit (het effect van toxische stoffen in zoet water)
- Zoet water eutrofiëring (geleidelijke toename van nutriënten)
- Zout water eutrofiëring (geleidelijke toename van nutriënten)

De 4 bedrijven in portefeuille met de grootste biodiversiteit footprint

De **4** bedrijven met de grootste biodiversiteit footprint veroorzaken samen 39,5% van de totale footprint.

De methodiek om de biodiversiteit impact van beleggingen te meten is nog in ontwikkeling. De gebruikte data zullen steeds beter worden. Daardoor is het mogelijk dat de berekende impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

ACTIEF AANDEELHOUDERSCHAP

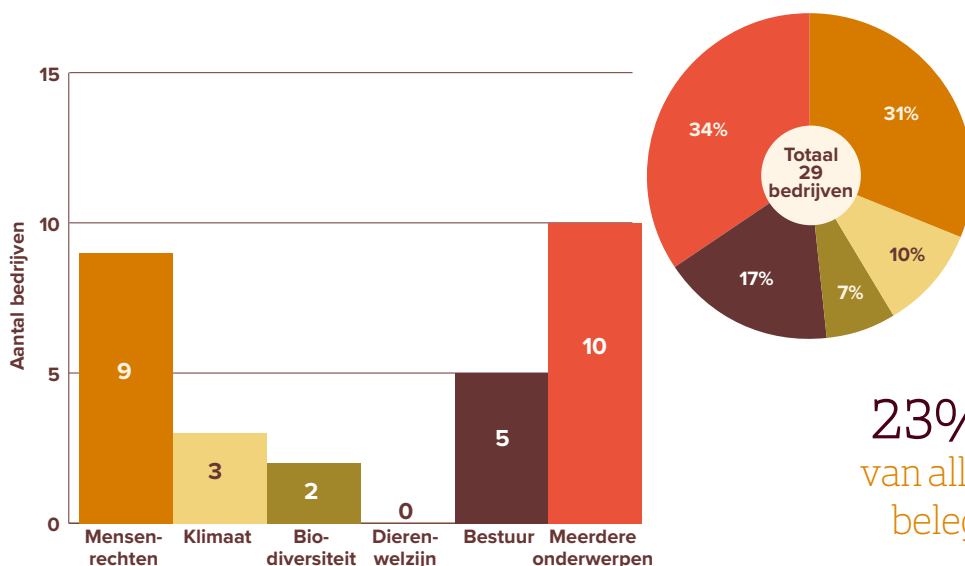
Met actief aandeelhouderschap in de vorm van engagement en stemmen stimuleren wij beursgenoteerde bedrijven om hun beleid en activiteiten duurzamer te maken, transparanter te zijn en opheldering te geven als er sprake is van misstanden. Beide zijn dus instrumenten om onze doelstellingen te bereiken.

Engagement

Wij voeren een dialoog met bedrijven en instellingen met als doel hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties en hen aan te sporen deze te verbeteren.

Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan onze duurzaamheidscriteria of wanneer misstanden werden vastgesteld.

Thema's waarop we in 2022 engagement voerden met bedrijven in het universum van het ASN Milieu & Waterfonds:

23% Het percentage van alle bedrijven in ons beleggingsuniversum waarmee in 2022 engagement is gevoerd

In 2022 hebben we met 29 bedrijven uit het beleggingsuniversum een dialoog gevoerd. Het engagement over biodiversiteit en klimaat is hierin niet meegenomen.

Een van de bedrijven waar we in 2022 engagement mee hebben gevoerd is deze Zuid-Koreaanse producent van onderdelen voor onder andere computers en telefoons. Het bedrijf wordt in verband gebracht met gedwongen arbeid door Oeigoeren in de Chinese regio Xinjiang. Wij hebben het bedrijf hier herhaaldelijk over benaderd, maar het stond helaas niet open voor een dialoog. Wij hebben Samsung Electro-Mechanics daarom afgekeurd en verwijderd uit ons beleggingsuniversum.

Xinyi Solar heeft onvoldoende beleid op vakbondsvrijheid, de keten en landgebruik. ASN Impact Investors heeft hierover contact opgenomen met Xinyi Solar. Het engagement loopt nog.

Er was negatieve berichtgeving rondom de bouw van een windpark in Zweden. Hier zou milieuwetgeving geschonden zijn en aannemers niet betaald. ASN Impact Investors heeft hierover contact opgenomen met Nordex. Het bedrijf heeft voldoende geantwoord en blijft gehandhaafd in het Beleggingsuniversum.

ENGAGEMENT OP BIODIVERSITEIT

Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw aan elkaar verbonden. Dat is voor ons reden om alle bedrijven uit ons beleggingsuniversum hierover te benaderen. We hebben alle bedrijven uit ons beleggingsuniversum waarvan contactgegevens beschikbaar zijn, geïnformeerd over het belang en de urgentie van biodiversiteit en het tegengaan van klimaatverandering en over de grote mate waarin de mens afhankelijk is van biodiversiteit. In 2023 gaan we met een selecte groep bedrijven die een grote negatieve impact hebben in onze portefeuilles, een intensief engagementtraject in.

STEMMEN

ASN Impact Investors heeft gebruikgemaakt van haar stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

1

Wij stemden meestal tegen de beloning van bestuurders.

We vinden het belangrijk dat bedrijven hun bestuurders niet alleen op financiële criteria beoordelen, maar ook op duurzaamheidscriteria. Door tegen beloningsvoorstellen zonder duurzaamheidscriteria te stemmen, oefenen we druk uit op bedrijven om hun beloningspakketten te herzien. Daarmee stimuleren we duurzaam gedrag.

2

Op de tweede plaats stond bestuurdersbenoemingen.

Wij stemden tegen benoemingen waarbij de diversiteit en onafhankelijkheid van het bestuur onvoldoende gewaarborgd werden. Het ging hierbij vooral om Europese en Aziatische bedrijven.

3

Op de derde plaats bij het tegenstemmen stond het verhogen van kapitaal.

Wij stemmen bijvoorbeeld tegen de uitgifte van nieuwe aandelen als dit een negatieve invloed heeft op de belangen van werknemers, consumenten en gemeenschappen.

ASN Impact Investors heeft tegen de benoeming van Mr. Wang Yan als supervisor kandidaat van Xinjiang Goldwind Science & Technology gestemd. ASN Impact Investors zag Mr. Wang Yan niet als onafhankelijk, hij is namelijk ook directeur van een bedrijfsonderdeel. Verder heeft ASN Impact Investors het bedrijf gevraagd om beleid te ontwikkelen om vakbondsvrijheid te bevorderen en gedwongen arbeid tegen te gaan. Het bedrijf heeft in zijn antwoord aangegeven dat het elke vorm van gedwongen arbeid verbiedt. Helaas refereert het daarbij aan Chinese wetgeving. Mede op basis van dit antwoord heeft ASN Impact Investors in april 2022 besloten om het bedrijf uit het Beleggingsuniversum te verwijderen.

Meer informatie over het stemgedrag van de ASN beleggingsfondsen op de aandeelhoudersvergaderingen vindt u op www.asnimpactinvestors.com. Hier publiceren wij ieder kwartaal een nieuwe stemrapportage.

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt in aandelen van kleine tot middelgrote beursgenoteerde Europese ondernemingen die zich inspannen om de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen.

DUURZAME BELEGGINGSDOELSTELLINGEN:

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds draagt daaraan bij middels het realiseren van de volgende drie duurzame beleggingsdoelstellingen:

-
1. Het verminderen van de uitstoot van CO₂ per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden)
-
2. Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019)
-
3. Het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabrieks-werknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019)

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

SELECTIE BEDRIJVEN

Het beleggingsproces begint met het selecteren van aandelen van bedrijven die voldoen aan onze strikte duurzaamheidscriteria. Ondernemingen in de portefeuille worden minstens eenmaal per vier jaar opnieuw getoetst.

Onderzoek en selectie bedrijven in 2022	
Aantal bedrijven onderzocht	29
Aantal bedrijven na onderzoek toegevoegd	3
Aantal bedrijven na onderzoek gehandhaafd	20
Aantal bedrijven na onderzoek niet toegelaten	3
Aantal bedrijven uit het beleggingsuniversum verwijderd	3
Aantal bedrijven dat om andere dan duurzaamheidsredenen is verwijderd uit het universum	6
Totaal aantal bedrijven in universum	124

GO-Ahead Group, Hibernia, Kcom, Nobina, Stagecoach Group en VA-Q Tec zijn om andere dan duurzaamheidsredenen verwijderd. Een bedrijf kan ook worden verwijderd in verband met een fusie, overname of faillissement of wanneer het financieel niet meer aantrekkelijk wordt gevonden als belegging.

Toegevoegd:

In 2022 hebben we Alfen toegevoegd. Dit bedrijf werd al in 1937 opgericht maar maakt de laatste tijd furore als laadpalenproducent. Inmiddels heeft het naast de laadapparatuur voor voertuigen een breder portfolio aan producten die de elektriciteitsvoorziening voor de toekomst vormgeven. Smart grid-toepassingen als batterijen voor de lokale opslag van stroom, slimme schakelkasten die vraag en aanbod lokaal beter op elkaar afstemmen.

Verwijderd:

Het Franse BIC hebben we afgekeurd nadat uit onderzoek bleek dat het bedrijf dierproeven uitvoert en onvoldoende beleid heeft om het gebruik van dierproeven tot een minimum te beperken.

NIEUW TOEGELATEN

Alfen N.V.
Azelis Group NV
NX Filtration N.V.

GEHANDHAAFD

Austria Tech
Axfood
Basic-Fit
BE Semiconductor Industries
Britvic
Cofinimmo

Corbion
Electrolux Professional
FNAC Darty
Gym Group
Ipsos
Koenig & Bauer
Logitech International

Nordex
Orion Oyj
PAGE Group International
Shaftesbury
SThree
Taylor Wimpey
Wickes Group

VERWIJDERD

BIC
Cargotec
Fluidra

KLIMAAT

Voor het bepalen van de impact op het klimaat in de afgelopen periode kijken we naar de uitstoot van CO₂ en de vermeden CO₂-uitstoot van onze beleggingen.

Nieuw is dat we daarnaast sinds 2022 voor de sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling op klimaat ook kijken naar de geïmpliceerde temperatuurstijging in de toekomst met de 'MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie'.

Het rapporteren over scope 1 en 2 is verplicht. Wij nemen al jaren ook scope 3 mee in onze berekeningen. Dit geeft namelijk een realistischer beeld van de totale CO₂-impact van een bedrijf.

CO₂-uitstoot in tonnen

CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	2021	2022	Vershil
Scope 1 en 2	9.678	13.212	36,5%
Scope 3	87.594	106.888	22,0%
Totaal scope 1, 2 en 3	97.272	120.100	23,5%

Oorzaken stijging CO₂-uitstoot

Veranderingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuille

De verwijdering van Dürr, Computacenter en Fluidra heeft het meest bijgedragen aan de afname van de CO₂-uitstoot. Samen zorgden ze voor een afname van ruim **5.300 ton**. Het nieuw gekochte bedrijf Dustin Group heeft het meest bijgedragen aan de toename van de CO₂-uitstoot, namelijk ruim **2.000 ton**.

Wijzigingen van de CO₂-data

CO₂-data verbeteren voortdurend. Steeds meer bedrijven rapporteren over hun CO₂-uitstoot. Ook de modellen die dataleveranciers gebruiken, worden beter. De data-input die wij gebruiken om de CO₂-uitstoot van onze fondsen te berekenen, verandert dus ook. In 2022 bleek dat de CO₂-uitstoot van Coats Group en Jost Werke was verhoogd. Samen zorgden zij voor een toename van de CO₂-uitstoot van ruim 15.000. De CO₂-uitstoot van TKH Group, Travis Perkins en Barco was juist gedaald. Samen zorgden zij voor een daling van de CO₂-uitstoot van bijna **4.000 ton**.

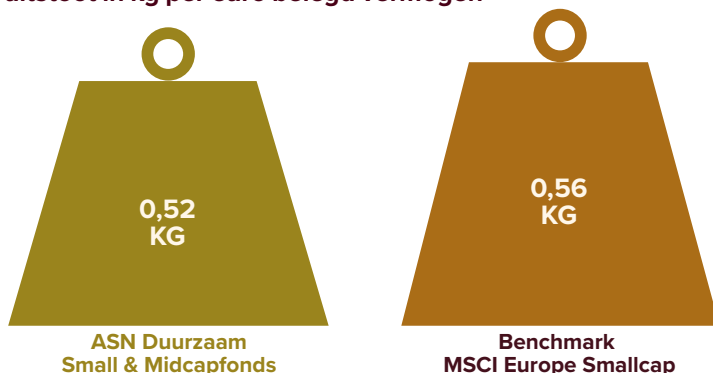

Wijzigingen in de omvang van het fonds

Het aantal uitstaande aandelen is in 2022 toegenomen met **7%**, terwijl de totale absolute CO₂-uitstoot is toegenomen met ruim **23%**. Per aandeel ASN Duurzaam Small & Midcap-fonds is de absolute CO₂-uitstoot dus toegenomen.

CO₂-uitstoot in kg per euro belegd vermogen

Geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds

Waar we bij de CO₂-uitstoot naar het verleden kijken, kijken we met de geïmpliceerde temperatuurstijging naar de toekomst.

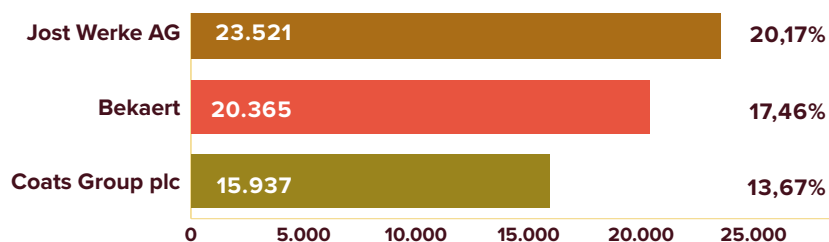
Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds te meten, maakt het fonds sinds 2022 gebruik van de nieuwe MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie. Dit is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius voor de sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling.

Voor het Fonds was de MSCI ITR methodologie voor de verslagperiode 2022 beschikbaar voor 93,94% van de beleggingen. Voor de brede marktindex was de MSCI ITR methodologie beschikbaar voor 99,40% van de beleggingen.

Het is de doelstelling van het fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden. Zoals hierboven aangegeven is deze doelstelling nog niet gehaald, daarnaast presteert het fonds minder dan de brede marktindex. Reden hiervoor kan zijn is dat uitschieters zwaarder wegen omdat het fonds een kleinere portefeuille heeft. Verder gaat het hier om kleine bedrijven waardoor de datakwaliteit lager is en hebben deze bedrijven veelal minder concrete plannen uitgeschreven. Het is de eerste keer dat we deze ITR hebben kunnen bepalen. We zien dit als de nulmeting.

Top 3 bedrijven met grootste CO₂-uitstoot (Scope 1, 2 en 3) in de portefeuille

Slechts 3 bedrijven veroorzaken samen 51,30% van de CO₂-uitstoot.

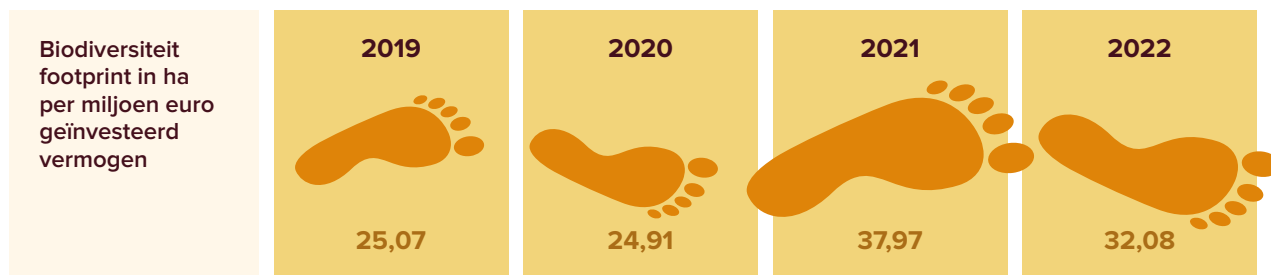
De methodiek om de CO₂-impact van beleggingen en leningen te meten is voortdurend in ontwikkeling. De gebruikte data worden steeds beter. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO₂-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

BIODIVERSITEIT

Onder biodiversiteit wordt verstaan: de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, maken we gebruik van de **BFFI-methode**. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr).

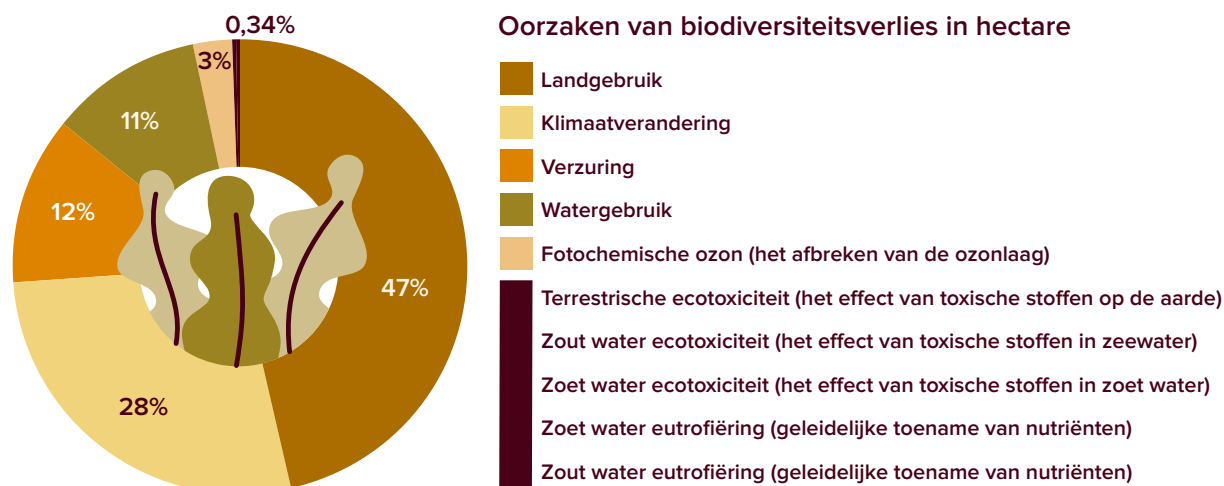
Sinds 2019 is de negatieve impact op de biodiversiteit per belegde euro eerst gestegen tot en met 2021. In 2022 is deze met 15,5% gedaald.

Biodiversiteit footprint in hectare verlies per jaar

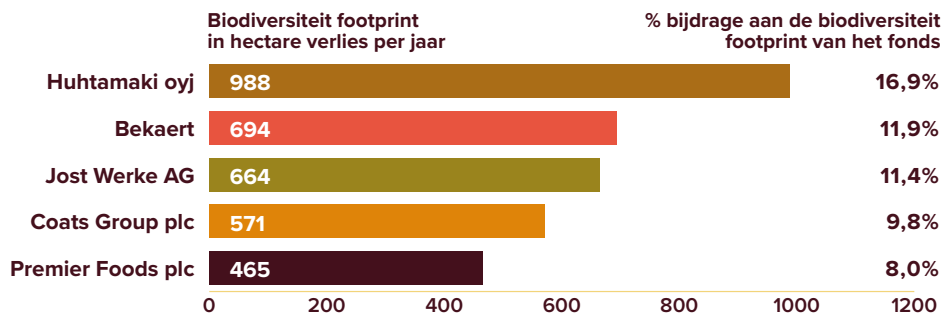

De totale footprint over het in het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegd vermogen komt 29% lager uit dan het jaar ervoor.

De in het vorige Impact Report gerapporteerde cijfers over 2019 en 2020 waren gebaseerd op de CO₂-waarden van de eerdere dataprovider (Trucost). Sinds 2021 werken wij met de CO₂-waarden van dataprovider MSCI.

De 5 bedrijven in portefeuille met de grootste biodiversiteit footprint

De 5 bedrijven met de grootste biodiversiteit footprint veroorzaken samen 58% van de totale footprint.

De methodiek om de biodiversiteit impact van beleggingen te meten is nog in ontwikkeling. De gebruikte data zullen steeds beter worden. Daardoor is het mogelijk dat de berekende impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

MENSENRECHTEN

Klimaatverandering en het verlies van biodiversiteit dragen ook bij aan een groeiende ongelijkheid. Wij nemen criteria op het gebied van mensenrechten mee in al onze beleggingen en zetten ons actief in voor een leefbaar loon in de kledingindustrie.

Leefbaar loon

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt ook in kledingbedrijven. Wie in een bedrijf belegt, kan invloed hebben op het beleid en de praktijk ervan. De kledingbedrijven in het beleggingsuniversum voldoen aan onze duurzaamheidscriteria, maar er vinden helaas ook nog steeds veel misstanden plaats. Veel zijn gerelateerd aan het betalen van een leefbaar loon aan de mensen die de kleding maken. Daarom heeft het fonds een doelstelling voor leefbaar loon geformuleerd.

Een leefbaar loon is een zogenaamd enabling right; het maakt mensen weerbaarder, de stap naar een vakbond oprichten wordt kleiner en het helpt in de strijd tegen kinderarbeid. Daarom nemen we deel aan het **Platform Living Wage Financials (PLWF)**, dat ASN samen met Triodos IM en MN heeft opgericht. Inmiddels heeft dit platform negentien leden, met een gezamenlijk belegd vermogen van 6.500 miljard euro.

Wij willen dat kledingbedrijven zich bewuster zijn van de structurele onderbetaling van de mensen die kleding maken. Ook willen we dat zij deze onderbetaling aanpakken en samen met andere stakeholders, zoals vakbonden en overheden, aan oplossingen werken. Dat is niet eenvoudig. Kledingbedrijven zelf betalen immers meestal de lonen niet; dat doen de toeleveranciers. Deze fabrieken willen concurrerend blijven in een competitieve markt; zij bieden prijzen die nauwelijks de kosten dekken en waarvan dus geen leefbaar loon kan worden betaald.

Doelstelling leefbaar loon 2030

In 2030 heeft de kledingsector alle benodigde processen geïmplementeerd om een leefbaar loon voor werknemers in zijn ketens mogelijk te maken.

De methodiek om leefbaar loon te meten hebben wij vanuit het PLWF ontwikkeld. Deze methodiek sluit aan bij de Guiding Principles for Business and Human Rights van de Verenigde Naties en het bijbehorende Reporting Framework. Met behulp van de methodiek beoordelen we ook de praktijk. We beantwoordden voor elk bedrijf

acht vragen, zoals: in hoeverre integreert het bedrijf zijn beleid voor leefbaar loon in de bedrijfsvoering, wat is de impact hiervan op de textielwerkers en hoe transparant is het bedrijf erover? Antwoorden op deze vragen leidden tot de indeling van de bedrijven in vijf categorieën:

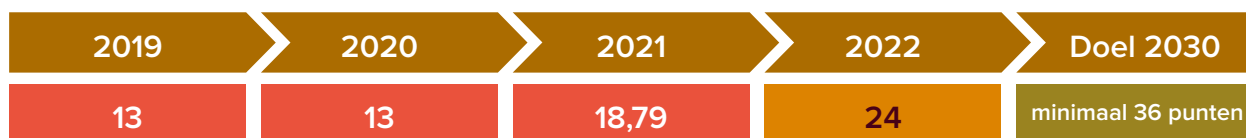

Het is onze ambitie dat alle bedrijven in ons universum dan ten minste 36 punten scoren in 2030.

De leefbaarloonscore van de portefeuille wordt elk kwartaal beoordeeld. De score hieronder is het gemiddelde van de vier kwartalen. De manier waarop deze scores tot stand komen, is door de jaren heen veranderd en strenger geworden. Hierdoor zijn de cijfers van 2022 niet goed te vergelijken met die van 2019.

Leefbaarloonscore 2022

In 2022 is de gemiddelde leefbaarloonscore voor de kledingmerken in het Beleggingsuniversum van de portefeuille van het Fonds verbeterd ten opzichte van het basisjaar 2019 (gemeten aan de hand van de Platform Living Wage Financials (PLWF)-methodologie).

Belangrijkste conclusies uit de beoordeling in 2022

- Hennes & Mauritz en Puma zijn de enige twee bedrijven die zich in de categorie advanced bevinden.
- De meeste bedrijven, tien in totaal, bevinden zich in de categorie maturing.
- Puma, Coats Group en Kontoor realiseerden in 2022 de grootste verbeteringen. Kontoor bevond zich in 2021 als enige bedrijf nog in de categorie embryonic. We hebben intensiever engagement gevoerd met Kontoor. Het bedrijf heeft zich hiervoor opengesteld en aangegeven serieus met leefbaar loon aan de slag te gaan. Het bedrijf heeft in 2022 flinke vooruitgang geboekt en is daarmee opgeschoven naar de categorie developing.
- Geen enkel bedrijf is in 2022 achteruit gegaan.

Het internationale accountantskantoor Mazars geeft jaarlijks een onafhankelijke assurance af waarin het vaststelt of wij de methodiek zorgvuldig hebben toegepast. Ook in 2022 hebben wij deze assurance gekregen.

De uitkomsten van de jaarlijkse meting zijn ook verschenen in het **Living Wage Report 2022**, dat in oktober 2022 gepubliceerd is. De onderzoeksresultaten vormen een goede basis voor diepgaande discussies, ook over de ambities van bedrijven voor de toekomst. Naar aanleiding van het rapport en de individuele beoordelingen per bedrijf hebben we in 2022 met acht kledingbedrijven in ons beleggingsuniversum gesproken. De overige bedrijven spreken we in 2023.

Beoordeling leefbaar loon vanuit het PLWF

Wij voeren engagement met de bedrijven als deelnemer aan het Platform Living Wage Financials (PLWF), dat ASN Bank samen met Triodos IM en MN heeft opgericht. Inmiddels heeft het platform negentien leden, met een gezamenlijk belegd vermogen van € 6.500 miljard

ACTIEF AANDEELHOUDERSCHAP

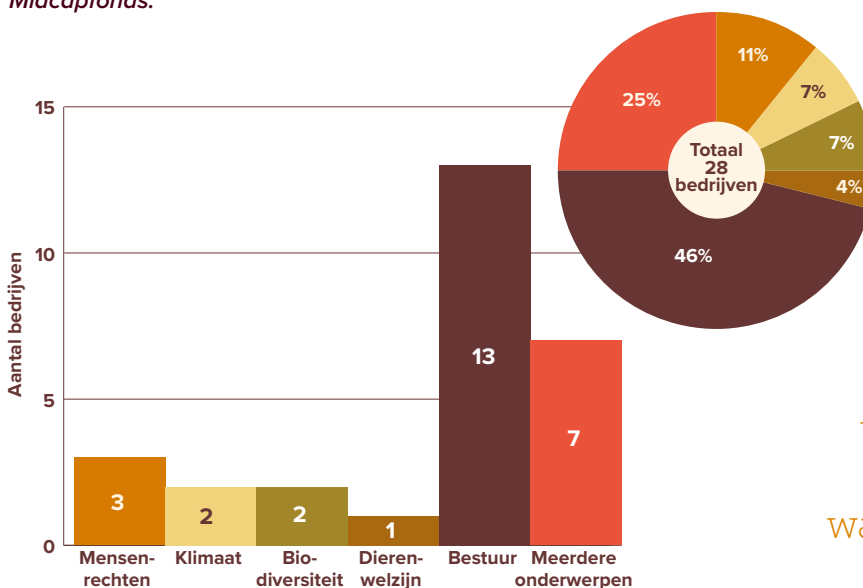
Met actief aandeelhouderschap in de vorm van engagement en stemmen stimuleren wij beursgenoteerde bedrijven om hun beleid en activiteiten duurzamer te maken, transparanter te zijn en opheldering te geven als er sprake is van misstanden. Beide zijn dus instrumenten om onze doelstellingen te bereiken.

Engagement

Wij voeren een dialoog met bedrijven en instellingen met als doel hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties en hen aan te sporen deze te verbeteren.

Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan onze duurzaamheidscriteria of wanneer misstanden werden vastgesteld. Engagement wordt, zoals hiervoor beschreven ook gebruikt om de kledingmerken in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren.

Thema's waarop we in 2022 engagement voerden met bedrijven in het universum van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds:

23% Het percentage van alle bedrijven in ons beleggingsuniversum waarmee in 2022 engagement is gevoerd

In 2022 hebben we met 28 bedrijven uit het beleggingsuniversum een dialoog gevoerd. In het kader van de langetermijndoelstelling voor leefbaar loon voerden we een dialoog met één kledingbedrijf.

In 2022 zijn we engagement gestart met het Franse BIC, producent van onder andere pennen, scheermesjes en aanstekers. We constateerden dat het bedrijf dierproeven toepast. Uit contact met het bedrijf bleek dat het dierproevenbeleid niet voldoet aan onze standaarden. Verder engagement was onsuccesvol. Wij hebben BIC daarom afgekeurd en verwijderd uit ons beleggingsuniversum.

Er was negatieve berichtgeving rondom de bouw van een windpark in Zweden. Hier zou milieu wetgeving geschonden zijn en aannemers niet betaald.

ASN Impact Investors heeft hierover contact opgenomen met Nordex. Het bedrijf heeft voldoende geantwoord en blijft gehandhaafd in het Beleggingsuniversum.

ENGAGEMENT OP BIODIVERSITEIT

Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw aan elkaar verbonden. Dat is voor ons reden om alle bedrijven uit ons beleggingsuniversum hierover te benaderen. We hebben alle bedrijven uit ons beleggingsuniversum waarvan contactgegevens beschikbaar zijn, geïnformeerd over het belang en de urgentie van biodiversiteit en het tegengaan van klimaatverandering en over de grote mate waarin de mens afhankelijk is van biodiversiteit. In 2023 gaan we met een selecte groep bedrijven die een grote negatieve impact hebben in onze portefeuilles, een intensief engagementtraject in.

STEMMEN

ASN Impact Investors heeft gebruikgemaakt van haar stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

1

Wij stemden meestal tegen de beloning van bestuurders.

We vinden het belangrijk dat bedrijven hun bestuurders niet alleen op financiële criteria beoordelen, maar ook op duurzaamheidscriteria.

Door tegen beloningsvoorstellen zonder duurzaamheidscriteria te stemmen, oefenen we druk uit op bedrijven om hun beloningspakketten te herzien. Daarmee stimuleren we duurzaam gedrag.

2

Op de tweede plaats stond bestuurdersbenoemingen.

Wij stemden tegen benoemingen waarbij de diversiteit en onafhankelijkheid van het bestuur onvoldoende gewaarborgd werden. Het ging hierbij vooral om Europese en Aziatische bedrijven.

3

Op de derde plaats bij het tegenstemmen stond het verhogen van kapitaal.

Wij stemmen bijvoorbeeld tegen de uitgifte van nieuwe aandelen als dit een negatieve invloed heeft op de belangen van werknemers, consumenten en gemeenschappen.

Meer informatie over het stemgedrag van de ASN beleggingsfondsen op de aandeelhoudersvergaderingen vindt u op www.asnimpactinvestors.com. Hier publiceren wij ieder kwartaal een nieuwe stemrapportage.

ASN Duurzaam Obligatiefonds

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt in staatsobligaties die zijn uitgegeven door overheden die voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investors. Wij toetsen overheden op hun sociale en milieuprestaties. Daarnaast kan het fonds beleggen in groene en sociale obligaties. Dit zijn obligaties waarmee specifieke sociale of milieu gerelateerde projecten worden gefinancierd.

DUURZAME BELEGGINGSDOELSTELLINGEN:

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds draagt daaraan bij middels het realiseren de volgende duurzame beleggingsdoelstellingen:

1. Het verminderen van de uitstoot van CO₂ van de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graad te houden).

2. Het vermijden van de uitstoot van CO₂ van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO₂ per geïnvesteerde euro).

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

Het fonds beoogt deze duurzame beleggingsdoelstellingen te behalen door te beleggen in staatsobligaties en in groene en sociale obligaties, die zijn uitgegeven door overheden en semi overheden die duurzaamheid bevorderen (met betrekking tot klimaat, biodiversiteit en mensenrechten). In overeenstemming met de duurzame doelstellingen heeft het Fonds ook rekening gehouden met klimaatmitigatie en -adaptatie, zoals gedefinieerd in de EU-taxonomie.

DUURZAME SELECTIE

ASN Impact Investors belegt met het ASN Duurzaam Obligatiefonds en daarmee ook met de ASN Duurzame Mixfondsen in obligaties van landen. De overheden van landen spelen een belangrijke rol in het functioneren van de samenleving. Overheden zorgen bijvoorbeeld voor basisvoorzieningen. Denk hierbij aan wonen, onderwijs en gezondheidszorg en regels voor natuurbescherming. Voor al deze activiteiten hebben overheden geld nodig. Door staatsobligaties uit te geven kunnen overheden daar snel over beschikken.

LANDEN

Wij selecteren landen om ervoor te zorgen dat we overheden financieren die een ambitieus klimaatbeleid voeren en biodiversiteit en mensenrechten beschermen. Door uitgebreid te toetsen willen we ook voorkomen dat we overheden financieren die ernstige nadelige maatschappelijke effecten hebben. Concreet kijken we bijvoorbeeld of een land is aangesloten bij het Akkoord van Parijs, voldoende verdragen of conventies heeft geratificeerd op het gebied van controversiële wapens, geen gebruik maakt van kindsoldaten en de afgelopen 10 jaar geen doodstraf heeft uitgevoerd. Als landen aan deze eerste toets voldoen, beoordelen we hoe het land scoort op een set van duurzaamheidscriteria.

In de verslagperiode hebben we alle landen opnieuw onderzocht op onze duurzaamheidscriteria. Dit heeft niet tot wijzigingen in het beleggingsuniversum van het fonds geleid.

Green bond onderzoek en selectie	2022
Aantal green bonds onderzocht en toegevoegd	33
Aantal green bond frameworks* onderzocht en goedgekeurd	5
Aantal instellingen van green bonds opnieuw onderzocht en gehandhaafd	4

*Een green bond framework is een standaard die beschrijft aan welke voorwaarden de onderliggende leningen moeten voldoen.

KLIMAAT

De landen waarin het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt, stoten CO₂ uit. Bij de selectie van landen beoordelen we de CO₂-uitstoot van individuele landen. Het gaat over de scope 1, 2 en 3 van goederen en diensten die overheden kopen. In onze methodiek meten we de uitstoot met de meest recent beschikbare data.

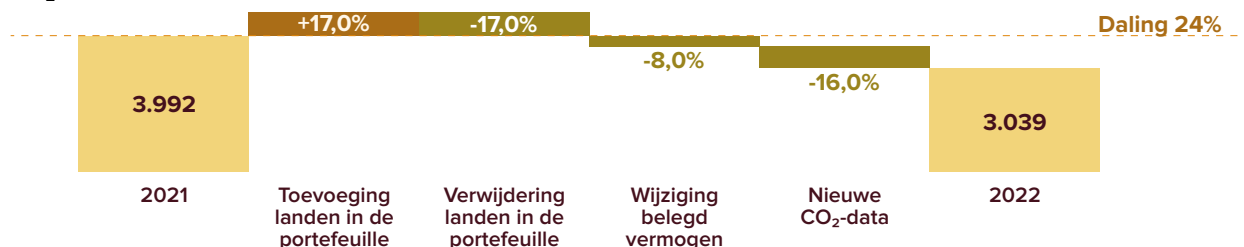
De instellingen die de green bonds uitgeven, kunnen via deze bonds investeren in projecten die CO₂ vermijden. In onze methodiek wordt per green bond de gerapporteerde CO₂-uitstoot en/of vermeden CO₂-uitstoot berekend.

Van alle beleggingen berekenen we de uitstoot en/of vermeden uitstoot. Om dit te meten maakt het fonds gebruik van de Partnership of Carbon Accounting Financials (PCAF)-methode.

CO₂-uitstoot (in tonnen)

CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Obligatiefonds	2021	2022	Vershil
Scope 1 en 2	2.259	1.608	-28,8%
Scope 3	1.734	1.431	-17,5%
Totaal scope 1, 2 en 3	3.992	3.039	-23,9%

De CO₂-uitstoot van het fonds daalde in 2022 met 24%. De wijzigingen in de CO₂-uitstoot worden veroorzaakt door: 1) veranderingen in de portefeuille, 2) wijziging van de omvang van het fonds en 3) wijzigingen van de CO₂-data.

WIJZIGINGEN VAN CO₂-DATA IN 2022

In 2022 heeft geen noemenswaardige wijziging van de CO₂-uitstoot van landen plaatsgevonden. We hebben wel betere data ontvangen van twee obligaties van de Nederlandse Waterschapsbank en de Bank Nederlandse Gemeenten. De obligatie van de Nederlandse Waterschapsbank zorgde voor een toename van de CO₂-uitstoot met 136 ton, de obligatie van Bank Nederlandse Gemeenten zorgde voor een afname van de CO₂-uitstoot met 352 ton.

Vermeden CO₂-uitstoot (in tonnen)

De green bonds zorgden voor 18.762 ton vermeden CO₂-uitstoot.

Vermeden CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Obligatiefonds	2021	2022	Vershil
Vermeden CO ₂ -uitstoot	-18.829	-18.762	-0,4%

De afname van de vermeden CO₂-uitstoot is vooral het gevolg van de afname van de positie in een green bond van KfW.

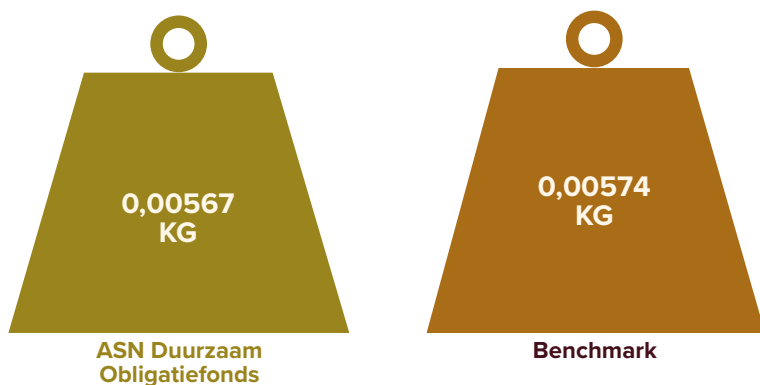
Het aantal aandelen in het fonds is in 2022 met bijna 1% gedaald. Dat is minder dan de verbetering in de CO₂-uitstoot en vermeden CO₂-uitstoot van het fonds gezamenlijk. Per aandeel ASN Duurzaam Obligatiefonds is de absolute CO₂-uitstoot dus afgenomen.

CO₂-intensiteit en vermeden CO₂-uitstoot in tonnen per mln. geïnvesteerd vermogen

Onderstaande tabel laat zien dat de CO₂-intensiteit van de staatsobligaties per miljoen euro geïnvesteerd vermogen met 18% is verbeterd ten opzichte van 2021. De CO₂-intensiteit van de groene en sociale obligaties is met 2% verslechterd. De hoeveelheid vermeden emissies van de groene en sociale obligaties zijn verbeterd met 24%.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022	Verandering
CO ₂ -intensiteit staatsobligaties (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	4,31	3,52	-18%
CO ₂ -intensiteit groene en sociale obligaties (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	2,42	2,47	+ 2%
Vermeden emissies groene en sociale obligaties (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	-31,70	-39,35	+24%

CO₂-uitstoot in kg per euro belegd vermogen

Wij hanteren een unieke benchmark voor het fonds, de Bloomberg 80% EUR Treasury 1-10yr en 20% Euro Green Bond Government Related 1-10yr., die speciaal is ontwikkeld door benchmarkleverancier Bloomberg. Deze benchmark bestaat voor 80% uit landen die de hoogste duurzaamheidsscores hebben en euro-obligaties uitgeven, en voor 20% uit groene obligaties.

BIODIVERSITEIT

Onder biodiversiteit wordt verstaan: de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, maken we gebruik van de BFFI-methode. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr).

Biodiversiteit footprint in hectare verlies per jaar

In 2022 kwam de biodiversiteit footprint van het in het ASN Duurzaam Obligatiefonds geïnvesteerd vermogen 35% hoger uit dan in het jaar ervoor.

De in het vorige Impact Report gerapporteerde cijfers over 2019 en 2020 waren gebaseerd op de CO₂-waarden van de eerdere dataprovider (Trucost). Sinds 2021 werken wij met de CO₂-waarden van dataprovider MSCI.

De methodiek om de biodiversiteit impact van beleggingen te meten is nog in ontwikkeling. De gebruikte data zullen steeds beter worden. Daardoor is het mogelijk dat de berekende impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

‘We stappen nooit zomaar in een groene oplossing’

Stephan Langen werd in 2022 als Hoofd Portfoliomanagement bij ASN Impact Investors verantwoordelijk voor het team specialisten dat de fondsen van de duurzame investeerder beheert. ‘Het is onze taak om impactbeleggen de schaal te geven die het verdient.’

Je beheerde al de aandelenfondsen maar nu ga je over alle beleggingen. Hoe is dat?

‘Vooral een heel andere dynamiek: ik ben nu verantwoordelijk voor alle assets maar ook voor een heel team en onze beleggingsstrategieën. Het heeft mijn taak als belegger verbreed, de diversiteit is toegenomen wat betreft de sectoren en instrumenten. Bij fondsen als het ASN Microkredietfonds en het ASN Biodiversiteitsfonds ben je als investeerder veel meer zelf aan de bal dan bij beursgenoteerde aandelen. Je maakt een veel directere impact met je investeringsbesluiten.’

En hoe is het om een team te leiden?

‘Het zijn heel gedreven mensen, een mooie mix van mensen met heel veel ervaring en kennis en jonge mensen die aan het begin van hun carrière staan en zo mogelijk met nog meer passie vooruit willen. Ze staan goed in het leven, zijn erg betrokken en stellen andere vragen. Daar leren we van. Wat we doen, is echt nodig. Zij maken zich terecht zorgen over de wereld, want zij moeten straks dealen met de gevolgen van wat de afgelopen decennia is veroorzaakt.’

‘De strategieën ontwikkelen we ook echt als team met elkaar door. We doen het samen en hebben elkaars kennis en ervaring nodig om te bepalen wat werkt, en wat niet, wat we kunnen toevoegen of wat we willen verwijderen.’

De zoektocht naar beursbedrijven die de transitie versnellen gaat door?

‘Je zult geen namen van me horen, maar we houden de nieuwe ontwikkelingen scherp in de gaten die op meerdere gebieden de wereld beter kunnen maken: cleantech, healthtech, agritech. Het lijkt misschien meer het terrein van venture capital, maar waar technologie echt een gamechanger blijkt, kijken we welke rol wij erin kunnen spelen met onze visie op de toekomst.

Denk bijvoorbeeld aan smart grid-technologie, met oplossingen die het elektriciteitsnetwerk toekomstbestendig maken. Daar moet echt veel geld naar toe om te zorgen voor een energievoorziening die geen CO₂-uitstoot. Maar wij bekijken een

potentiële investering in een bedrijf wel altijd holistisch: ook hoe een bedrijf omgaat met mensenrechten en biodiversiteit nemen we mee in onze analyse en beoordeling. Een duurzame doelstelling geeft je immers nog niet het recht je werknemers uit te persen. We stappen dus nooit zomaar in een mooie groene oplossing.'

Terugkijkend op 2022, wat waren de belangrijkste ontwikkelingen?

'Het jaar stond natuurlijk voor een deel in het teken van de nieuwe duurzaamheidsregels uit Europa: de SFDR-richtlijn. Het was een pittige klus om aan alle nieuwe formaliteiten te voldoen, maar ik kijk er toch ook wel met enige trots naar: we zijn in staat gebleken om met het beleid waar wij als voortrekker al 30 jaar voor staan aan te sluiten bij de vereisten uit Brussel. Dat al onze fondsen zich kwalificeren voor de 'donkergroene' status van artikel 9 zal voor niemand een verrassing zijn.'

'Voor de beleggingspraktijk ben ik erg enthousiast over het nieuwe instrument, de ITR ofwel Implied Temperature Rise waarmee onze analisten nu voor elk bedrijf kunnen 'vooruitkijken' of dat wel op weg is om de klimaatdoelen van Parijs te halen. De komende jaren kunnen we daarmee nagaan of bedrijven doen wat ze zeggen te doen. In plaats van het zoveelste keurmerk is dit echt een tool om stappen te maken in het echte leven. Het wordt een kwestie van tracken en in actie komen als je ziet dat een bedrijf niet op het juiste pad blijft.'

Je ziet het potentieel van duurzaam beleggen groter worden?

'Het is heel goed, belangrijk en nodig dat de vraag naar duurzaam beleggen toeneemt. Dat ook grote beleggers stappen zetten en bijvoorbeeld openlijk afscheid nemen van fossiele bedrijven. Dat bevestigt in feite onze zienswijze. Het versterkt onze missie als we erin slagen meer geld aan te trekken om op een goede manier te beleggen.'

Naast die divestments kunnen beleggers ook helpen impact beleggingen op te schalen. Het is onze taak om meer slimme beleggingsoplossingen te ontwikkelen die impactbeleggen de schaal geeft die het verdient.'

'Ik geef nooit garanties, behalve deze: dat we met ons super gedreven en goede team alles op alles zetten. Ook om de financiële sector aan te jagen en te inspireren om hetzelfde te doen: de versnellers te versnellen.'

En als je vooruitkijkt naar 2030, het jaar waarin ASN Impact Investors met alle activiteiten Beyond net zero wil zijn?

'We hebben hiervoor de strategieën op de plank liggen. Mits we ons aandeelhouderschap inzetten om bedrijven in de juiste richting te bewegen. Er zal ook in 2030 bij de aandelenfondsen CO₂-uitstoot resteren, en daarom moeten fondsen als het ASN Biodiversiteitsfonds flink groeien. Daar zitten de spelers die echt een positieve impact maken.'

'Ik geef nooit garanties, behalve deze: dat we met ons super gedreven en goede team alles op alles zetten. Ook om de financiële sector aan te jagen en te inspireren om hetzelfde te doen: de versnellers te versnellen.'

ASN Microkredietfonds

Het ASN Microkredietfonds investeert via de ASN Microkredietpool in micro-financieringsinstellingen (MFI's), andere financiële instellingen en ondernemingen. Deze verstrekken financiële diensten – kredieten en veilige betaal- en spaarproducten – aan mensen met lage inkomens, micro-, kleine en middelgrote ondernemingen in veelal lage- en middeninkomenslanden. Er wordt uitsluitend belegd in MFI's die voldoen aan onze selectiecriteria. De belangrijkste criteria zijn de sociale prestaties en de kredietwaardigheid van MFI's.

DUURZAME BELEGGINGSDOELSTELLINGEN:

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Microkredietfonds draagt daaraan bij middels het realiseren van de volgende duurzame beleggingsdoelstelling:

1. Het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro- en kleine ondernemingen ("financiële inclusie") in veelal lage- en middeninkomenslanden, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken.

Het ASN Microkredietfonds is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

Het ASN Microkredietfonds investeert in MFI's om meer mensen in meer landen toegang te bieden tot een krediet en/of een veilig betaal- of spaarproduct. De leningen die de MFI's verstrekken aan micro-, kleine en middelgrote ondernemingen dragen bij aan de groei van de werkgelegenheid en de ontwikkeling van de lokale economie. Daarbij ligt een bijzondere focus op het versterken van de positie van vrouwelijke ondernemers en mensen die in rurale gebieden wonen.

SELECTIE INVESTERINGEN

De pool heeft in 2022 voor bijna € 100 miljoen aan nieuwe leningen verstrekt aan 31 MFI's. Tevens is de pool aandeelhouder geworden in drie MFI's. De meeste MFI's bevonden zich al in de portefeuille van de pool. Het fonds is voor het eerst sinds 2019 weer actief in de Palestijnse Gebieden. De andere nieuwe MFI's bevonden zich in India, Paraguay, Guatemala, Honduras, Kazachstan, Indonesië, China, Senegal en Zuid-Afrika.

	Nieuwe MFI's toegelaten	Nieuwe lening aan bestaande MFI's	Totaal onderzocht
ASN Microkredietfonds	10	21	31

Het fonds belegde voor 5,7% in organisaties die wereldwijd actief zijn. Dat betreft zowel leningen als een klein aandelenbelang in Finca (een netwerk van MFI's in meer dan twintig landen) en een participatie in het fonds Women's World Banking Capital Partners (WWB Capital Partners). WWB Capital Partners belegt in aandelen van MFI's die ernaar streven financiële diensten aan vrouwen te bieden.

Nieuwe toegelaten microfinancieringsinstellingen (MFI's)	Land
Fundea	Guatemala
Banco Popular	Honduras
Kinara Capital	India
Asian Credit Fund	Kazachstan
Finexpar	Paraguay
Faten	Palestijnse gebieden
Bina Artha	Indonesië
Wave Mobile Money	Senegal
Pamecas	Senegal
Financial Inclusion Resilience Fund	Wereldwijd

Voorbeelden van nieuwe beleggingen in 2022

Financial Inclusion Resilience Fund

Dit fonds verstrekt achtergestelde leningen aan MFI's. Deze investering draagt bij aan de behoefte bij MFI's aan achtergesteld geld dat hen meer solvabel maakt. Het Financial Inclusion Resilience Fund gaat naar verwachting meer dan 15 MFI's een achtergestelde lening geven. Diverse MFI's in het ASN Microkredietfonds zullen hiervan profiteren, terwijl het fonds minder risico loopt dan wanneer het zelf een achtergestelde lening aan deze MFI's zou verstrekken.

Banco Popular

Het fonds is met een participatie van 19% een van de nieuwe aandeelhouders in Banco Popular geworden. Dit is de toonaangevende microfinancieringsinstelling in Honduras, met meer dan 60.000 klanten. De laatste jaren is de bank uitgebreid naar het platteland, waar de behoefte aan financiële diensten en landbouwkrediet groot is.

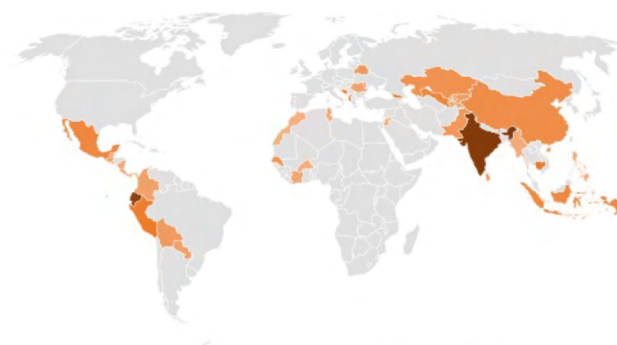

Pamecas

Pamecas is een cooperatie in Senegal met zo'n 900.000 leden, van wie er 90.000 een lening hebben. 70% van de leden woont in de rurale gebieden en bijna de helft is vrouw. Pamecas heeft specifieke leningen ontwikkeld voor zijn verschillende klantengroepen: vrouwen, rurale bevolking, islamitische bevolking en mensen die hun woning willen verbeteren. De gemiddelde lening die Pamecas verstrekt is ongeveer 940 euro.

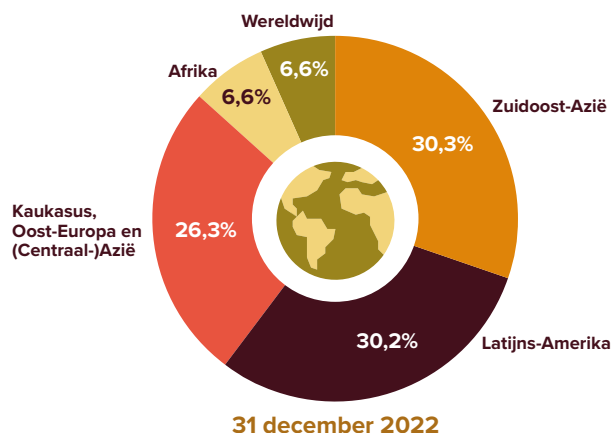
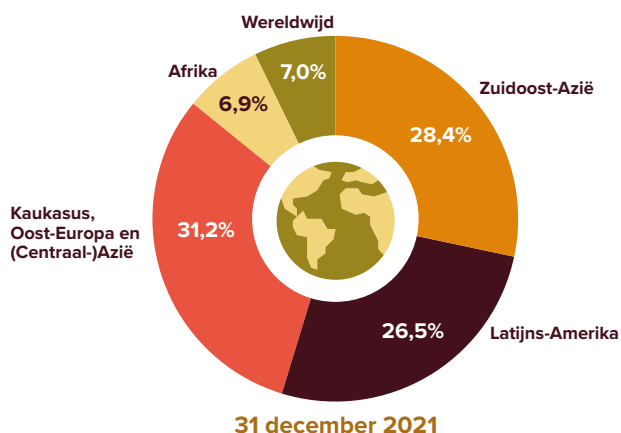
Wereldwijde spreiding:

Hiernaast staan de landen waarin eind 2022 werd belegd. Deze landen zijn op de kaart bruin gemarkeerd. De kleur van het land is donkerder naarmate de omvang van de beleggingen in het betreffende land groter is. De geografische spreiding van het fonds is breed; het fonds is goed gespreid.

Spreiding over de regio's

(in percentage van de beleggingsportefeuille)

De verdeling over regio's veranderde in 2022 nauwelijks in vergelijking met ultimo december 2021.

IMPACT

41

Aantal landen waarin het ASN Microkredietfonds ultimo december 2022 belegt in micro-financieringsinstellingen (MFI's), via onderhandse leningen en aandelen-participaties.

63%

Het percentage micro-kredieten uitgegeven in rurale gebieden waar de toegang tot financiële diensten beperkt is.

Het gemiddeld saldo op de spaarrekening.

85

Het aantal microfinancieringsinstellingen (MFI's) waarin het ASN Microkredietfonds ultimo december 2022 directe beleggingen had.

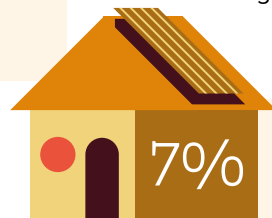
830%

Het percentage micro-kredieten uitgegeven aan vrouwen.

€ 846

De gemiddelde leensom aan individuele leningnemers.

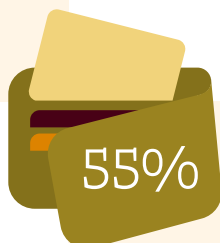

6

Ultimo december 2022 had de pool 6 indirecte investeringen.

15,4 mln

Aantal leningnemers dat een lening heeft gekregen van de MFI's.

3,7 mln

De gemiddelde financiering per MFI.

Het percentage van de geïnvesteerde portefeuille die wordt geïnvesteerd in micro-ondernemers. 25% van de geïnvesteerde portefeuille wordt geïnvesteerd in het midden- en kleinbedrijf.

16 mln

Het aantal actieve deposito's.

BEOORDELING VAN DE SOCIALE PRESTATIES

De beoordeling van de sociale prestaties (SPM of social performance management) maakt integraal deel uit van het beleggingsproces van het ASN Microkredietfonds. Met een scorecard van de sociale prestaties die projectadviseur Triple Jump voor ons bijhoudt kunnen we controleren of het fonds belegt in MFI's die op verantwoorde wijze met hun stakeholders omgaan en op sociaaleconomisch gebied een positieve invloed hebben op hun leningnemers.

De scorecard is een hulpmiddel waarmee we de sociale missie van de MFI's kunnen analyseren (hun voornemen) evenals de processen en systemen die zij hebben ingesteld om te waarborgen dat hun activiteiten in het verlengde liggen van hun missie (de uitvoering). De scorecard bestaat uit 68 indicatoren. De score wordt opgesteld in de selectiefase van de belegging en opnieuw bij verlenging van de lening.

Gegevens MFI's	Latijns-Amerika	Europa en Centraal-Azië	Azië	Afrika en het Midden-Oosten	Totaal portefeuille
Gemiddelde SPM-score*	79%	83%	76%	78%	79%
Aantal gefinancierde instellingen**	29	22	20	11	85
Aantal leningnemers die MFI's bereiken (in miljoenen)***	3,3	1,1	10,1	0,9	15,5
Percentage vrouwelijke leningnemers	66%	44%	90%	70%	83%
Percentage leningnemers op het platteland	54%	58%	67%	41%	63%
Gemiddelde leensom aan leningnemers (€)	2.467	3.155	350	1.032	846

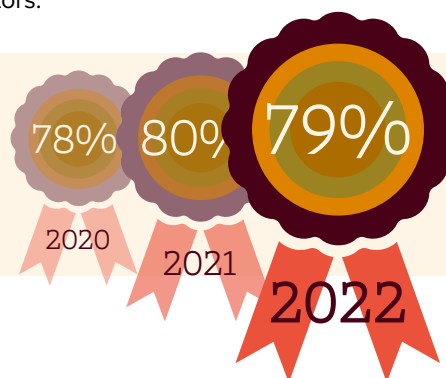
* SPM = social performance management

** In totaal heeft de ASN Microkredietpool 86 MFI's gefinancierd. 2 MFI's zijn wereldwijd actief. Van deze MFI's zijn geen onderliggende data beschikbaar.

*** Dit is het totale aantal actieve leningnemers dat naar schatting wordt gefinancierd door de MFI's in de fondsportefeuille (afgerond), inclusief beleggingen in fondsen en instellingen die wereldwijd actief zijn.

De data die worden gebruikt voor de berekening van de SPM-scores zijn (deels) afkomstig uit de landen waar de MFI's gevestigd zijn. Deze data zijn niet geaudit door de lokale auditors.

Ultimo 2022 was de gemiddelde score van de sociale prestaties van de portefeuille van het ASN Microkredietfonds 79%.

Deze kleine wijziging is het gevolg van onderstaande ontwikkelingen in de portefeuille gedurende het afgelopen jaar:

- Er zijn 11 MFI's toegelaten tot de portefeuille, met een gemiddelde SPM-score van 80%.
- 8 MFIs verbeterden hun score in de verslagperiode en hebben nu een gemiddelde SPM-score van 82%.
- 11 MFI's kregen in de verslagperiode een slechtere score. Hun gemiddelde score was 76%.
- De overige MFI's in de portefeuille hielden dezelfde score omdat wij geen significante veranderingen zagen in de verslagperiode.

SPM-score	Percentage 2021	Percentage 2022
Uitstekend (>80%)	53%	50%
Goed (61 – 80%)	45%	48%
Minimaal vereist (51 – 60%)	2%	2%
Onvoldoende (<= 50%)	0%	0%

KLIMAAT

Bij ASN Impact Investors hebben we graag een volledig beeld van onze totale CO₂-uitstoot. Daarom doen we ons best om voor al onze investeringen data over de CO₂-uitstoot te verzamelen of te berekenen. Voor de MFI's waarin het ASN Microkredietfonds investeert is het erg lastig, of zelfs onhaalbaar om data te verzamelen voor het nauwkeurig meten van hun CO₂-footprint. Dit komt onder andere door het grote aantal kleine leningen die de MFI's aan hun klanten verstrekken, en de grote diversiteit aan activiteiten waarvoor deze leningen uiteindelijk gebruikt worden.

Om toch een indicatie van de CO₂-uitstoot te hebben, werken we met het **Joint Impact Model (JIM)**. Een groep internationaal opererende financiële instellingen heeft de afgelopen jaren het JIM ontwikkeld om de CO₂-uitstoot van investeringen in MFI's te berekenen. We hebben deze methodiek eind 2021 in gebruik genomen.

CO ₂ -uitstoot in tonnen	Uitstoot ASN Microkredietpool 2021	Uitstoot ASN Microkredietpool 2022
CO ₂ -Uitstoot scope 1 en 2	12.308	14.902
CO ₂ -Uitstoot scope 3	36.484	37.742
Totale CO ₂ -uitstoot	48.792	52.644

Door de beperkingen in beschikbare data wordt er voor het berekenen van de CO₂-uitstoot met aannames gewerkt. Hierin heeft het land waar een MFI actief is een sterke invloed op de CO₂-cijfers. In vergelijking met vorige jaren zijn er verschuivingen geweest in de landenverdeling van de investeringen van het fonds. Dit kan ervoor zorgen dat de CO₂-uitstoot van het fonds toeneemt zonder dat het belegd vermogen van het fonds groeit. De methodiek van het JIM is volledig conform de methodiek van het **Platform Carbon Accounting Financials (PCAF)** die ASN Impact Investors gebruikt om de CO₂-impact van zijn fondsen te meten.

ASN Groenprojectenfonds

Het ASN Groenprojectenfonds belegt onderhands in duurzame projecten. De belangrijkste sector waarin het fonds belegt, is duurzame energie, vooral zon- en windenergie en de productie van duurzame warmte. Daarmee financiert het fonds de energietransitie, wat noodzakelijk is om de uitstoot van CO₂ te reduceren en een betere toegang tot duurzaam opgewekte energie te faciliteren.

DUURZAME BELEGGINGSDOELSTELLING

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Groenprojectenfonds draagt daaraan bij middels het realiseren de volgende duurzame beleggingsdoelstelling:

1. Het vermijden van CO₂-uitstoot door te investeren in energie-opwekking uit duurzame bronnen zoals wind- of zonne-energie.

Het ASN Groenprojectenfonds is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

Het fonds beoogt deze duurzame beleggingsdoelstelling te behalen door uitsluitend leningen en eigen vermogen (aandelenkapitaal) te verstrekken aan groene projecten in hernieuwbare energiesectoren (zoals zonne- en windenergie) en gedecentraliseerde energiefaciliteiten (zoals thermische opslagfaciliteiten).

Het fonds is aangewezen als Groene Instelling, wat betekent dat het ten minste 70% van het beheerde vermogen belegt in projecten die voldoen aan de Regeling groenprojecten 2022 en de Regeling groenprojecten buitenland 2002. Het Fonds richt zich op duurzame bouw en renovatie, duurzame energie en decentrale energievoorziening.

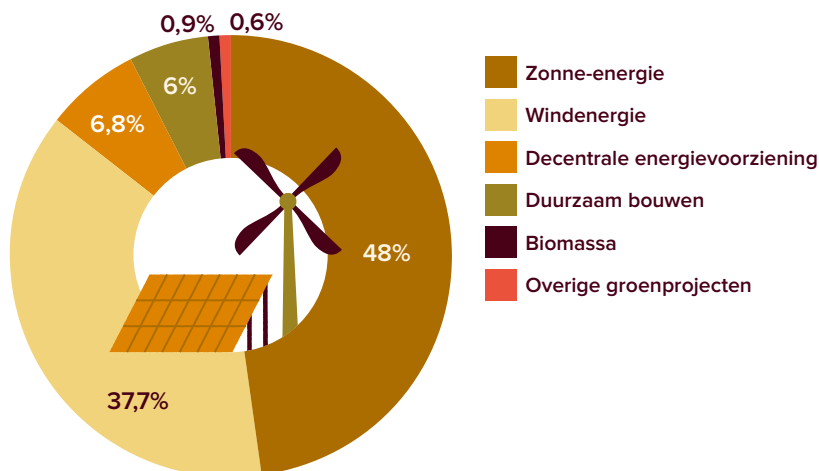
SELECTIE INVESTERINGEN

De beleggingen moeten voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investors. Minimaal 80% van de beleggingen zijn in Nederland. Daarnaast kan het ASN Groenprojectenfonds tot maximaal 20% van het fondsvermogen beleggen in duurzame projecten in opkomende landen. Het fonds hanteert hiervoor een geografisch gespreid financieringsbeleid en is actief in verschillende opkomende landen in Afrika en in India.

Het ASN Groenprojectenfonds speelt al 27 jaar een rol in de financiering van de energietransitie en heeft een goede positie en naamsbekendheid in de markt. Een belangrijke beperkende factor in de groei van duurzame elektriciteit is de beperkte capaciteit van het stroomnet. Daardoor is het soms niet mogelijk om duurzame energie te leveren aan het net. Dit zorgt voor vertraging bij de realisatie van nieuwe projecten. Energieopslag, bijvoorbeeld in batterijen of waterstof, wordt daarmee belangrijker. Wij richten ons eveneens uitdrukkelijk op warmte- en koudeopslag, de inmiddels gebruikelijke techniek om gebouwen en woningen door middel van warmtepompen te verwarmen en te koelen.

Het fonds heeft in 2022 in de volgende economische sectoren belegd:

Zonne-energie

We hebben veel ervaring met de financiering van de zonne-energiesector. Het aantal zonnestroomprojecten in Nederland neemt nog steeds toe, zowel op daken als op land en ook steeds vaker op water. De markt is enorm breed en versnipperd, met veel spelers en projecten, van klein tot groot.

We hechten er veel waarde aan dat in het businessplan van een project voldoende aandacht is gegeven aan het milieu en aan de manier waarop het project in het landschap past. Bovendien vinden we het belangrijk dat de lokale gemeenschap bij een project wordt betrokken vanuit het oogpunt van draagvlak. Dat is bijvoorbeeld mogelijk door een coöperatie te laten participeren in de projectfinanciering. Alle recente beleggingen in de portefeuille van het fonds bevatten dergelijke elementen.

VOORBEELDEN VAN NIEUWE BELEGGINGEN IN ZONNE-ENERGIE IN NEDERLAND IN 2022 :

Zonnepark Coevorderkanaal In samenwerking met een agrariër uit Coevorden gaat projectontwikkelaar Winvast een zonnepark bouwen, waarin het fonds investeert.

Ruim **32.800** zonnepanelen

Jaarlijks **11,5 MWh** voor **3500** huishoudens

Jaarlijks **3.287 ton** vermeden CO₂-uitstoot

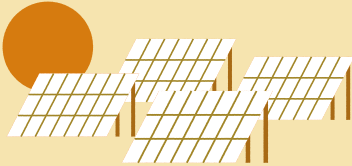
Zonnepark Apeldoorn II BV Zonnepark Apeldoorn I wekt sinds april 2018 schone stroom op voor 1.100 huishoudens. Die capaciteit gaat via ZP Apeldoorn II BV vergroot worden tot schone stroom voor bijna 1.600 huishoudens. Dat gebeurt door de ruimte tussen het huidige park en de snelweg te verhogen. De daarmee gecreëerde aardwal biedt ruimte voor een uitbreiding van het zonnenveld. De huidige aansluiting op het elektriciteitsnet heeft nog voldoende capaciteit. Kortom: slimmer gebruik van beschikbare ruimte én infrastructuur.

De landschappelijke inpassing van het zonnepark krijgt vorm door diverse ingrepen:

- De zijanten van het zonnepark worden ingepakt, waardoor de constructie onder de collectoren – en daarmee de lelijkere achterzijde van de panelen – niet zichtbaar is.
- De wal wordt ingezaaid met een kruidenrijk bermengsel. Daardoor komen de panelen in een rijke vegetatie te staan, die goed is voor bijen en andere insecten, vogels en zoogdieren.
- Ten slotte komt er een wandelpad tussen de snelweg en de wal en over de snelwegzijde van de wal. Zo krijgt het park op verschillende manieren meerwaarde voor de omgeving.

Zonnepark Sluiskil Bontepolder Aan de Langeweg in Sluiskil werkt Solarfields in samenwerking met IB Vogt aan de ontwikkeling van een zonnepark. Het gaat om twee percelen die samen de voormalige vuilstort Bontepolder vormen. Omdat de percelen in het verleden gebruikt zijn als vuilstort, lenen ze zich perfect voor de ontwikkeling van een zonnepark. De opwekking van zonne-energie geeft een duurzaam karakter aan de voormalige stortlocatie.

41.552 zonnepanelen
Totaal opp. zonnepark: **11,8 ha**

Jaarlijks duurzame energie voor
4.300 huishoudens

Jaarlijks vermeden CO₂-uitstoot:
3.569 ton

Samen met een landschapsarchitect en in overleg met omwonenden is er een plan opgesteld om het project landschappelijk in te passen in de omgeving. Dit voorziet tevens in de randvoorwaarden die gemeente, waterschap en andere stakeholders hebben gesteld. Gezien de wens om het park aan het zicht te onttrekken, is er gekozen voor hoge groenstroken rondom het zonnepark. De ontwikkeling van dit zonnepark levert een forse bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen van zowel de gemeente Terneuzen als de provincie Zeeland.

Opkomende landen

Wij onderkennen het belang van een betrouwbare lokale energievoorziening in opkomende landen. Daarom streven wij ernaar dat het ASN Groenprojectenfonds in deze landen belegt. Weersafhankelijke energiebronnen zoals wind en zon zijn er vaak ruim voorhanden. Samen met partners, financiert het fonds daarommet private middelen al enkele jaren op beperkte schaal duurzame-energieprojecten in opkomende landen.

Voorbeelden van nieuwe beleggingen in opkomende landen in 2022:

IPAK YULI BANK

In januari 2022 verstrekte het fonds een driejarige lening van \$ 3 miljoen aan **Ipak Yuli Bank**, een financiële instelling in Oezbekistan. De lening is gedemineerd in de lokale Oezbeekse valuta. Ipak Yuli Bank gebruikt de middelen om leningen op het gebied van energie-efficiëntie te verstrekken aan Oezbeekse mkb-klanten. Deze kunnen daarmee duurzamere machines aanschaffen en/of kleinschalige zonneprojecten opzetten. Deze belegging komt niet in aanmerking voor een groenverklaring.

In maart 2022 heeft het fonds met \$ 5 miljoen geparticipeerd in een groene obligatie van Symbiotics voor **Greenlight Planet**. Deze organisatie ontwikkelt zonne-energiesystemen voor huishoudens in Nigeria, Tanzania en Oeganda die geen toegang hebben tot het elektriciteitsnet. Nigeria en Tanzania zijn nieuwe landen in het universum van het ASN Groenprojectenfonds. Deze belegging is wel groen verklaard.

In oktober 2022 heeft het fonds met € 3 mln geparticipeerd in een vijfjarige lening aan **AK Lease**. AKLease geeft kleine en middelgrote bedrijven toegang tot duurzame energie via leasing van kant-en-klare zonnepanelen en (kleine) windturbines. Daarnaast financiert AKLease ondernemingen als zij machines of apparaten vervangen door energiezuiniger exemplaren. Zo stimuleert AKLease het gebruik van duurzame energie en energie-efficiënte oplossingen voor bedrijven in heel Turkije. Ook deze belegging komt niet in aanmerking voor een groenverklaring. De financiering van het fonds wordt exclusief gebruikt voor groen-gelabelde projecten op het gebied van duurzame energie en energie-efficiëntie.

Wij streven voor het fonds voortdurend een verdere geografische diversificatie in het buitenlandse deel van de portefeuille na. Eind 2022 bevatte de fondsportefeuille 13 verschillende beleggingen in 8 verschillende opkomende landen (eind 2021: 9 verschillende beleggingen in 7 verschillende landen).

KLIMAAT

Wereldwijd moeten we ons blijven inzetten om de negatieve effecten van klimaatverandering tegen te gaan. Geldverstrekkers zoals het ASN Groenprojectenfonds zijn belangrijke spelers in de financiering van de energietransitie

Van alle beleggingen berekenen we de uitstoot en/of vermeden uitstoot. Om dit te meten maakt het fonds gebruik van de Partnership of Carbon Accounting Financials (PCAF)-methode.

CO₂ uitstoot in tonnen

CO ₂ -uitstoot ASN Groenprojectenfonds	2021	2022	Vershil
CO ₂ -uitstoot in tonnen per jaar	802	1.720	918

De CO₂-uitstoot van het ASN Groenprojectenfonds nam in 2022 toe met 114%. De belangrijkste oorzaak hiervoor is het feit dat er voor Osomo Operations in 2022 een nieuwe berekening is gemaakt waarin de CO₂-uitstoot ook is meegenomen. Dit zorgde voor een stijging van de CO₂-uitstoot met 1.027 ton.

Vermeden CO₂-uitstoot

Vermeden CO ₂ -uitstoot ASN Groenprojectenfonds	2021	2022	Vershil
Vermeden CO ₂ -uitstoot in tonnen per jaar	194.970	180.372	-14.598

- In 2022 hebben de nieuwe leningen aan Zonnepark Sluiskil en Zonnepark Coevorderkanaal positief bijgedragen aan de vermeden CO₂-uitstoot. Samen hebben zij voor ruim 6.700 ton vermeden CO₂-uitstoot bijgedragen.
- Aflossingen van WML Wind, Windpark Krammer en Windpark Kreekraksluis zorgden voor een vermindering van de vermeden CO₂-uitstoot van bijna 4.000 ton.
- De datawijzigingen van Osomo Operations, De Waaienberg en Nieuwleusen Synergie Lokaal Energiebedrijf zorgden samen voor een afname van de vermeden CO₂-uitstoot van bijna 16.000 ton.
- Wijzigingen van de CO₂ data Datawijzigingen bij Lakeside, Zephyr en Gharo zorgden samen voor een toename van de vermeden CO₂-uitstoot van ruim 3.700 ton.

Het aantal participaties in het fonds is in 2022 met 6,9% gedaald. De vermeden CO₂-uitstoot daalde echter licht meer, namelijk met 7,5%. Daarnaast had het fonds ook te maken met een stijging van de CO₂-uitstoot door bovenstaande oorzaken. Hierdoor verslechterde de impact op klimaat per participatie ten opzicht van 2021.

De methodiek om de CO₂-impact van beleggingen en leningen te meten is voortdurend in ontwikkeling. De gebruikte data worden steeds beter. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO₂-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

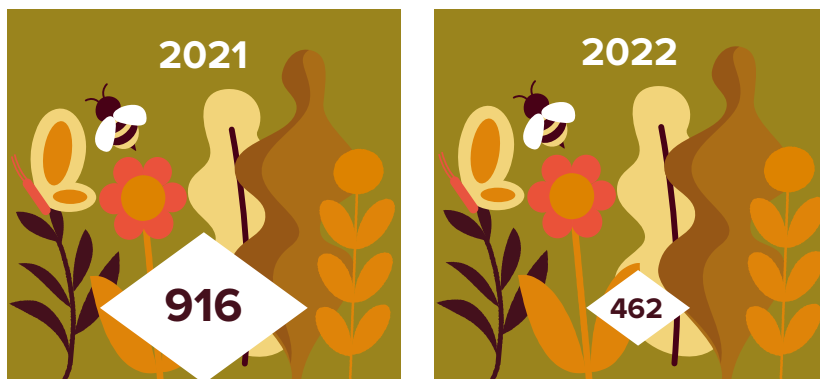
BIODIVERSITEIT

Onder biodiversiteit wordt verstaan: de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, maken we gebruik van de **BFFI-methode**. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr).

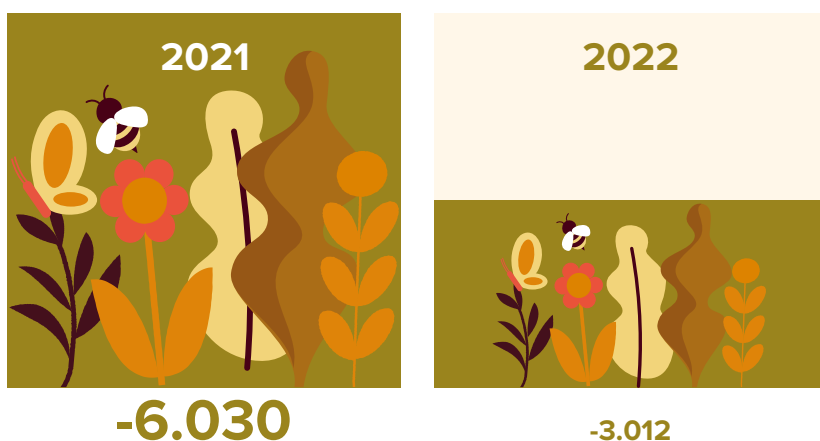

Biodiversiteit footprint in hectare verlies per jaar

Verlaging van 50% van de negatieve impact op de biodiversiteit.

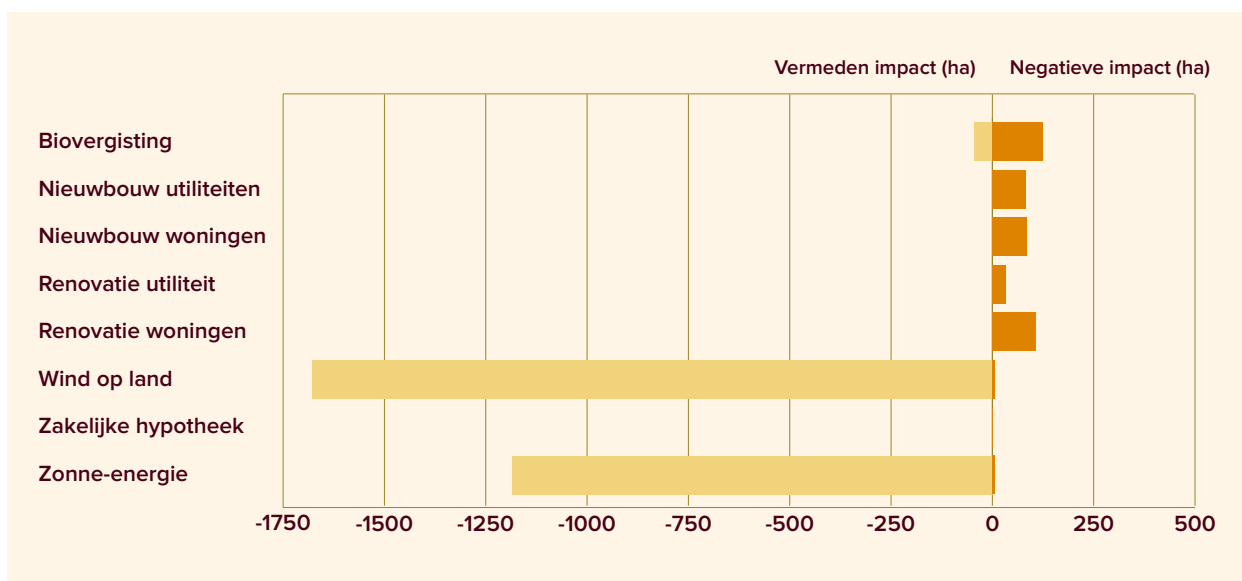
Vermeden negatieve impact op biodiversiteit in hectare per jaar

Het ASN Groenprojectenfonds draagt bij aan het vermijden van negatieve impact op de biodiversiteit. De vermeden negatieve impact is net als vorig jaar ruim zes keer hoger dan de negatieve impact op de biodiversiteit. In 2022 was de vermeden negatieve impact wel lager dan in 2021. Dit werd vooral veroorzaakt door nieuwe biodiversiteitsdata.

Het ASN Groenprojectenfonds draagt aanzienlijk meer bij aan het vermijden van verlies van biodiversiteit (3.012 ha) dan aan negatieve impact (462 ha). Hieronder is te zien op welke wijze de verschillende soorten investeringen van dit fonds bijdragen aan biodiversiteit in positieve en/of negatieve zin.

Impact op biodiversiteit ASN Groenprojectfonds

De methodiek om de biodiversiteit impact van beleggingen te meten is nog in ontwikkeling. De gebruikte data zullen steeds beter worden. Daardoor is het mogelijk dat de berekende impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

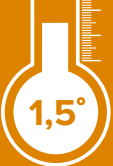

ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief belegt via het ASN Duurzaam Obligatiefonds in duurzame staatsobligaties, sociale en groene obligaties, via de ASN Microkredietpool in leningen aan en aandelen in microfinancieringsinstellingen, via het ASN Duurzaam Aandelenfonds wereldwijd in aandelen, via het ASN Milieu & Waterfonds in aandelen in de milieuen watersector en via het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds in aandelen van kleinere Europese bedrijven.

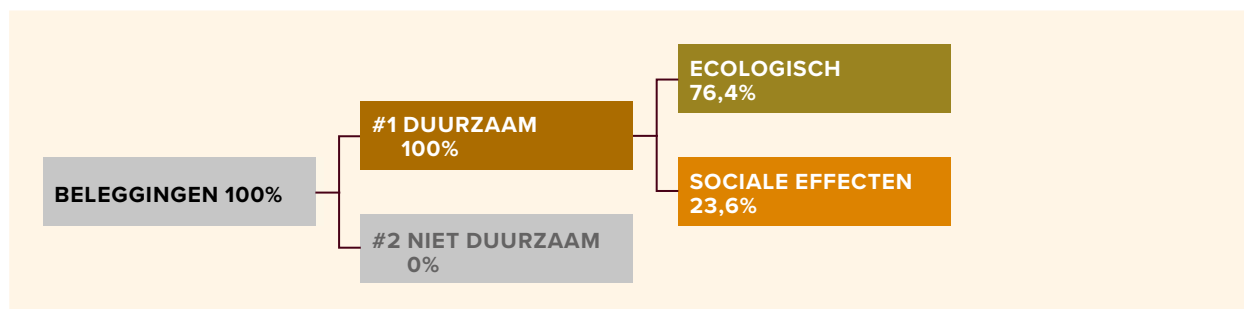
DUURZAME BELEGGINGSDOELSTELLINGEN:

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief draagt daaraan bij middels het realiseren van duurzame beleggingsdoelstellingen die zijn afgeleid van de fondsen waarin het belegt. De volgende Duurzame beleggingsdoelstellingen van deze fondsen hebben voor het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief het meeste gewicht:

-
1. Het verminderen van de uitstoot van CO₂ van de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graad te houden).
-
2. Het vermijden van de uitstoot van CO₂ van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO₂ per geïnvesteerde euro).
-
3. Het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro-, kleine en middelgrote ondernemingen ('financiële inclusie') in veelal lage- en middeninkomenslanden, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken.

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

Het minimumaandeel beleggingen met een milieudoelstelling is 77%, het restant van 23% heeft een sociale doelstelling.

SELECTIE INVESTERINGEN

Het beleggingsproces begint met het selecteren van aandelen van bedrijven, obligaties en microfinancieringsinstellingen die voldoen aan onze strikte duurzaamheidscriteria. Ondernemingen in de portefeuille worden minstens eenmaal per vier jaar opnieuw getoetst. Landen worden iedere 2 jaar opnieuw getoetst en de microfinancieringsinstellingen (MFI's) worden jaarlijks beoordeeld.

Wijzigingen bedrijven en green bonds in het beleggingsuniversum	Nieuw toegelaten	Gehandhaafd	Afgekeurd verwijderd	Afgekeurd niet toegelaten	Totaal onderzocht
ASN Duurzaam Aandelenfonds	6	21	10	7	52
ASN Milieu & Waterfonds	9	16	6	8	39
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	3	20	3	3	29
ASN Duurzaam Obligatiefonds	38	4	0	0	42

In de verslagperiode lichtten wij 117 bedrijven door omdat zij voor heronderzoek in aanmerking kwamen of nieuw waren. In totaal voldeden 393 beursgenoteerde bedrijven per 31 december 2022 aan onze duurzaamheidscriteria. Dat zijn er 6 meer dan per 31 december 2021. Er zijn 13 bedrijven uit het universum verwijderd vanwege fusies en overnames, doordat zij illiquide werden of doordat hun omvang te groot was geworden voor een specifiek beleggingsuniversum.

Toegevoegd:

Het Nederlandse Alfen ontwikkelt, produceert en verkoopt smart grids, oplaadpunten voor elektrische voertuigen en diverse oplossingen voor energieopslag. Het is een prima aanvulling op het beleggingsuniversum.

Verwijderd:

Het Franse BIC hebben we afgekeurd nadat uit onderzoek bleek dat het bedrijf dierproeven uitvoert en onvoldoende beleid heeft om het gebruik van dierproeven tot een minimum te beperken.

Overheden

In de verslagperiode hebben we de landenscreening opnieuw uitgevoerd. Dit heeft niet tot wijzigingen in het beleggingsuniversum van het ASN Duurzaam Obligatiefonds geleid.

Green, social en sustainable bonds

In de verslagperiode lieten we 33 green bonds toe en keurden we 5 green bond-frameworks goed. Ook onderzochten we vier uitgevende instellingen van green bonds opnieuw. Deze werden alle vier opnieuw goedgekeurd.

Microkrediet

Het ASN Microkredietfonds investeert via de ASN Microkredietpool in microfinancieringsinstellingen (MFI's). De pool heeft in 2022 voor bijna € 100 miljoen aan nieuwe leningen verstrekt aan 31 MFI's. Tevens is de pool aandeelhouder geworden in drie MFI's. De meeste MFI's bevonden zich al in de portefeuille van de pool. Het fonds is voor het eerst sinds 2019 weer actief in de Palestijnse Gebieden. De andere nieuwe MFI's bevinden zich in India, Paraguay, Guatemala, Honduras, Kazachstan, Indonesië, China, Senegal en Zuid-Afrika.

	Nieuwe MFI's toegelaten	Nieuwe lening aan bestaande MFI's	Totaal onderzocht
ASN Microkredietfonds	10	21	31

KLIMAAT

Voor het bepalen van de impact op het klimaat in de afgelopen periode kijken we naar de uitstoot van CO₂ en de vermeden uitstoot van onze beleggingen.

Nieuw is dat we daarnaast sinds 2022 voor de sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling op klimaat ook kijken naar de geïmpliceerde temperatuurstijging in de toekomst met de 'MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie'.

CO₂-uitstoot in tonnen CO₂

CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	2021	2022	Vershil
Scope 1 en 2	611	625	2%
Scope 3	2.310	2.304	0%
Totaal scope 1, 2 en 3	2.907	2.929	1%

Vermeden CO₂-uitstoot in tonnen CO₂

Vermeden CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	2021	2022	Vershil
Vermeden CO ₂ -uitstoot	-1.116	-1.176	5%

CO₂-uitstoot in kg per euro belegd vermogen t.o.v. de benchmark

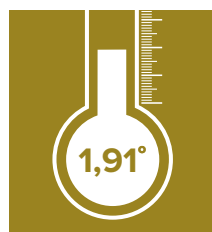
*De benchmark bestaat uit de samengestelde benchmark van de onderliggende UCITS-fondsen en de 12-maands EURIBOR + 2,0% als benchmark voor de ASN Microkredietpool.

In 2022 steeg de CO₂-uitstoot van het totaal belegd vermogen van het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief met 1%, de vermeden uitstoot steeg met 5%. De CO₂-uitstoot per euro belegd vermogen kwam uit op 0,0537 kg per euro belegd vermogen per jaar, 32% lager dan de niet-duurzame benchmark.

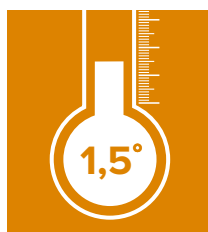
Geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds

Waar we bij de CO₂-uitstoot naar het verleden kijken, kijken we met de geïmpliceerde temperatuurstijging naar de toekomst. De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds te meten, maakt het fonds sinds 2022 gebruik van de MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling).

**ASN Duurzaam Mixfonds
Zeer Defensief**

Doel 2050

Het is de eerste keer dat we deze ITR hebben kunnen bepalen. We zien dit als de nulmeting.

De methodiek om de CO₂-impact van beleggingen en leningen te meten is voortdurend in ontwikkeling. De gebruikte data worden steeds beter. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO₂-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

BIODIVERSITEIT

Onder biodiversiteit wordt verstaan de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, maken we gebruik van de **BFFI-methode**. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr).

Biodiversiteit footprint in ha per miljoen euro geïnvesteerd vermogen	2019	2020	2021	2022
				
	3,90	5,80	3,44	3,83

In 2022 is de negatieve impact op de biodiversiteit van het fonds per belegde euro verbeterd ten opzichte van het basisjaar 2019.

MICROKREDIET

41

Aantal landen waarin het ASN Microkredietfonds ultimo december 2022 belegt in micro-financieringsinstellingen (MFI's), via onderhandse leningen en aandelen-participaties.

63%

Het percentage micro-kredieten uitgegeven in rurale gebieden waar de toegang tot financiële diensten beperkt is.

Het gemiddeld saldo op de spaarrekening.

85

Het aantal microfinancieringsinstellingen (MFI's) waarin het ASN Microkredietfonds ultimo december 2022 directe beleggingen had.

83%

Het percentage micro-kredieten uitgegeven aan vrouwen.

€ 846

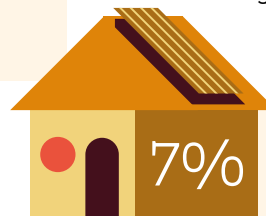
De gemiddelde leensom aan individuele leningnemers.

6

Ultimo december 2022 had de pool 6 indirecte investeringen.

15,4 mln

Aantal leningnemers dat een lening heeft gekregen van de MFI's.

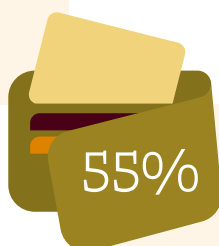
Het percentage van de leningportefeuille dat gebruikt wordt voor woningverbeteringen.

3,7 mln

De gemiddelde financiering per MFI.

55%

Het percentage van de geïnvesteerde portefeuille die wordt geïnvesteerd in micro-ondernemers. 25% van de geïnvesteerde portefeuille wordt geïnvesteerd in het midden- en kleinbedrijf.

16 mln

Het aantal actieve deposito's.

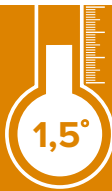

ASN Duurzaam Mixfonds Defensief

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief belegt via het ASN Duurzaam Obligatiefonds in duurzame staatsobligaties, sociale en groene obligaties, via de ASN Microkredietpool in leningen aan en aandelen in microfinancieringsinstellingen, via het ASN Duurzaam Aandelenfonds wereldwijd in aandelen, via het ASN Milieu & Waterfonds in aandelen in de milieu en watersector en via het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds in aandelen van kleinere Europese bedrijven.

DUURZAME BELEGGINGSDOELSTELLINGEN:

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief draagt daaraan bij middels het realiseren van duurzame beleggingsdoelstellingen die zijn afgeleid van de fondsen waarin het belegt. De volgende Duurzame beleggingsdoelstellingen van deze fondsen hebben voor het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief het meeste gewicht:

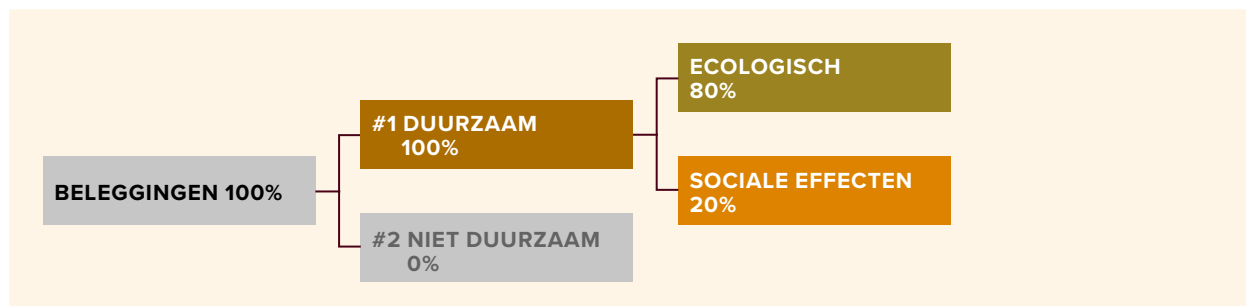
1. Het verminderen van de uitstoot van CO₂ (van de beursgenoteerde aandelen en de staatsobligaties in de portefeuille) per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graad te houden).

2. Het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro-, kleine en middelgrote ondernemingen ('financiële inclusie') in veelal lage- en middeninkomenslanden, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken.

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

Het minimumaandeel beleggingen met een milieudoelstelling is 80%, het restant van 20% heeft een sociale doelstelling.

SELECTIE INVESTERINGEN

Het beleggingsproces begint met het selecteren van aandelen van bedrijven, obligaties en microfinancieringsinstellingen die voldoen aan onze strikte duurzaamheidscriteria. Ondernemingen in de portefeuille worden minstens eenmaal per vier jaar opnieuw getoetst. Landen worden iedere 2 jaar opnieuw getoetst en de microfinancieringsinstellingen (MFI's) worden jaarlijks beoordeeld.

Wijzigingen bedrijven en green bonds in het beleggingsuniversum	Nieuw toegelaten	Gehandhaafd	Afgekeurd verwijderd	Afgekeurd niet toegelaten	Totaal onderzocht
ASN Duurzaam Aandelenfonds	6	21	10	7	52
ASN Milieu & Waterfonds	9	16	6	8	39
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	3	20	3	3	29
ASN Duurzaam Obligatiefonds	38	4	0	0	42

In de verslagperiode lichtten wij 117 bedrijven door omdat zij voor heronderzoek in aanmerking kwamen of nieuw waren. In totaal voldeden 393 beursgenoteerde bedrijven per 31 december 2022 aan onze duurzaamheidscriteria. Dat zijn er 6 meer dan per 31 december 2021. Er zijn 13 bedrijven uit het universum verwijderd vanwege fusies en overnames, doordat zij illiquide werden of doordat hun omvang te groot was geworden voor een specifiek beleggingsuniversum.

Toegevoegd:

Het Nederlandse Alfen ontwikkelt, produceert en verkoopt smart grids, oplaadpunten voor elektrische voertuigen en diverse oplossingen voor energieopslag. Het is een prima aanvulling op het beleggingsuniversum.

Verwijderd:

Het Franse BIC hebben we afgekeurd nadat uit onderzoek bleek dat het bedrijf dierproeven uitvoert en onvoldoende beleid heeft om het gebruik van dierproeven tot een minimum te beperken.

Overheden

In de verslagperiode hebben we de landenscreening opnieuw uitgevoerd. Dit heeft niet tot wijzigingen in het beleggingsuniversum van het ASN Duurzaam Obligatiefonds geleid.

Green, social en sustainable bonds

In de verslagperiode lieten we 33 green bonds toe en keurden we 5 green bond-frameworks goed. Ook onderzochten we vier uitgevende instellingen van green bonds opnieuw. Deze werden alle vier opnieuw goedgekeurd.

Microkrediet

Het ASN Microkredietfonds investeert via de ASN Microkredietpool in microfinancieringsinstellingen (MFI's). De pool heeft in 2022 voor bijna € 100 miljoen aan nieuwe leningen verstrekt aan 31 MFI's. Tevens is de pool aandeelhouder geworden in drie MFI's. De meeste MFI's bevonden zich al in de portefeuille van de pool. Het fonds is voor het eerst sinds 2019 weer actief in de Palestijnse Gebieden. De andere nieuwe MFI's bevinden zich in India, Paraguay, Guatemala, Honduras, Kazachstan, Indonesië, China, Senegal en Zuid-Afrika.

	Nieuwe MFI's toegelaten	Nieuwe lening aan bestaande MFI's	Totaal onderzocht
ASN Microkredietfonds	10	21	31

KLIMAAT

Voor het bepalen van de impact op het klimaat in de afgelopen periode kijken we naar de uitstoot van CO₂ en de vermeden uitstoot van onze beleggingen.

Nieuw is dat we daarnaast sinds 2022 voor de sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling op klimaat ook kijken naar de geïmpliceerde temperatuurstijging in de toekomst met de 'MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie'.

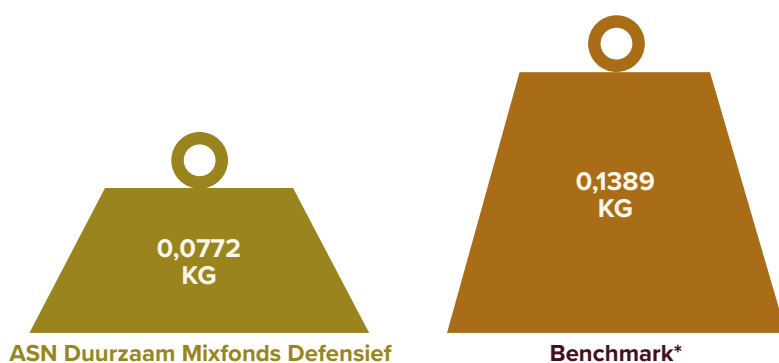

CO₂-uitstoot in tonnen CO₂

CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	2021	2022	Vershil
Scope 1 en 2	1.443	1.587	10%
Scope 3	7.487	8.265	10%
Totaal scope 1, 2 en 3	8.929	9.852	12%

Vermeden CO₂-uitstoot in tonnen CO₂

Vermeden CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	2021	2022	Vershil
Vermeden CO ₂ -uitstoot	-1.937	-2.171	12%

CO₂-uitstoot in kg per euro belegd vermogen t.o.v. de benchmark

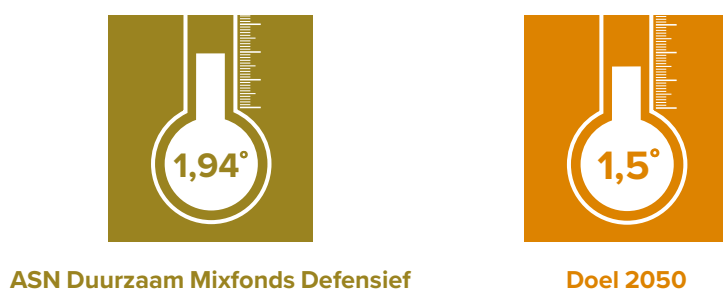
*De benchmark bestaat uit de samengestelde benchmark van de onderliggende UCITS-fondsen en de 12-maands EURIBOR + 2,0% als benchmark voor de ASN Microkredietpool.

In 2022 steeg de CO₂-uitstoot van het totaal belegd vermogen van het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief met 12%, de vermeden uitstoot steeg met 12%. De CO₂-uitstoot per euro belegd vermogen kwam uit op 0,0537 kg per euro belegd vermogen per jaar, 44% lager dan de niet-duurzame benchmark.

Geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds

Waar we bij de CO₂-uitstoot naar het verleden kijken, kijken we met de geïmpliceerde temperatuurstijging naar de toekomst. De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds te meten, maakt het fonds sinds 2022 gebruik van de MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling).

Het is de eerste keer dat we deze ITR hebben kunnen bepalen. We zien dit als de nulmeting.

De methodiek om de CO₂-impact van beleggingen en leningen te meten is voortdurend in ontwikkeling. De gebruikte data worden steeds beter. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO₂-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

BIODIVERSITEIT

Onder biodiversiteit wordt verstaan de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, maken we gebruik van de **BFFI-methode**. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr).

In 2022 is de negatieve impact op de biodiversiteit van het Fonds per belegde euro verbeterd ten opzichte van het basisjaar 2019.

MICROKREDIET

41

Aantal landen waarin het ASN Microkredietfonds ultimo december 2022 belegt in micro-financieringsinstellingen (MFI's), via onderhandse leningen en aandelen-participaties.

63%

Het percentage micro-kredieten uitgegeven in rurale gebieden waar de toegang tot financiële diensten beperkt is.

Het gemiddeld saldo op de spaarrekening.

85

Het aantal microfinancieringsinstellingen (MFI's) waarin het ASN Microkredietfonds ultimo december 2022 directe beleggingen had.

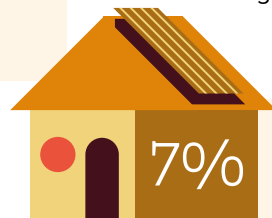
83%

Het percentage micro-kredieten uitgegeven aan vrouwen.

€ 846

De gemiddelde leensom aan individuele leningnemers.

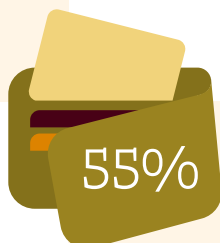

6

Ultimo december 2022 had de pool 6 indirecte investeringen.

15,4 mln

Aantal leningnemers dat een lening heeft gekregen van de MFI's.

55%

Het percentage van de geïnvesteerde portefeuille die wordt geïnvesteerd in micro-ondernemers. 25% van de geïnvesteerde portefeuille wordt geïnvesteerd in het midden- en kleinbedrijf.

7%

Het percentage van de leningportefeuille dat gebruikt wordt voor woningverbeteringen.

3,7 mln

De gemiddelde financiering per MFI.

16 mln

Het aantal actieve deposito's.

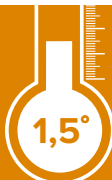

ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal belegt via het ASN Duurzaam Obligatiefonds in duurzame staatsobligaties, sociale en groene obligaties, via de ASN Microkredietpool in leningen aan en aandelen in microfinancieringsinstellingen, via het ASN Duurzaam Aandelenfonds wereldwijd in aandelen, via het ASN Milieu & Waterfonds in aandelen in de milieuen watersector en via het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds in aandelen van kleinere Europese bedrijven.

DUURZAME BELEGGINGSDOELSTELLINGEN:

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal draagt daaraan bij middels het realiseren van duurzame beleggingsdoelstellingen die zijn afgeleid van de fondsen waarin het belegt. De volgende Duurzame beleggingsdoelstellingen van deze fondsen hebben voor het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief het meeste gewicht:

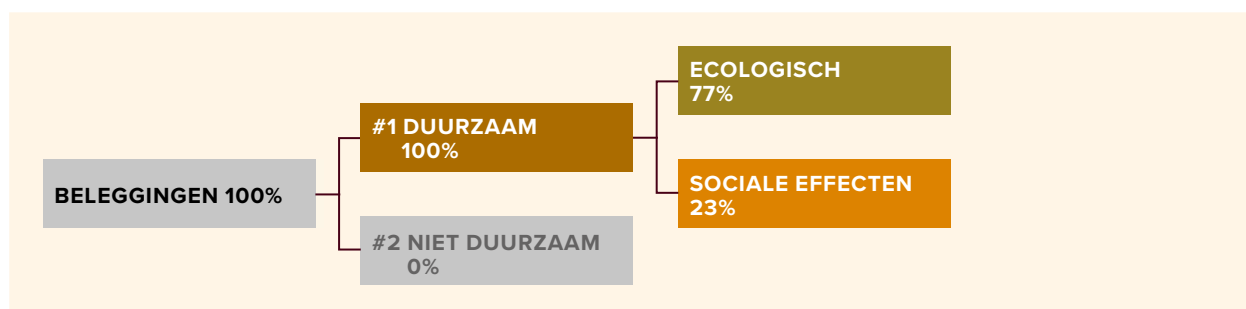
1. Het verminderen van de uitstoot van CO₂ van de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graad te houden).

2. Het bieden van toegang tot financiële diensten aan mensen met lage inkomens en micro-, kleine en middelgrote ondernemingen ('financiële inclusie') in veelal lage- en middeninkomenslanden, zodat zij (meer) inkomen kunnen verwerven en hun financiële weerbaarheid kunnen versterken.

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

Het aandeel beleggingen met een milieudoelstelling is 77%, het restant van 23% heeft een sociale doelstelling.

SELECTIE INVESTERINGEN

Het beleggingsproces begint met het selecteren van aandelen van bedrijven, obligaties en microfinancieringsinstellingen die voldoen aan onze strikte duurzaamheidscriteria. Ondernemingen in de portefeuille worden minstens eenmaal per vier jaar opnieuw getoetst. Landen worden iedere 2 jaar opnieuw getoetst en de microfinancieringsinstellingen (MFI's) worden jaarlijks beoordeeld.

Wijzigingen bedrijven en green bonds in het beleggingsuniversum	Nieuw toegelaten	Gehandhaafd	Afgekeurd verwijderd	Afgekeurd niet toegelaten	Totaal onderzocht
ASN Duurzaam Aandelenfonds	6	21	10	7	52
ASN Milieu & Waterfonds	9	16	6	8	39
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	3	20	3	3	29
ASN Duurzaam Obligatiefonds	38	4	0	0	42

In de verslagperiode lichtten wij 117 bedrijven door omdat zij voor heronderzoek in aanmerking kwamen of nieuw waren. In totaal voldeden 393 beursgenoteerde bedrijven per 31 december 2022 aan onze duurzaamheidscriteria. Dat zijn er 6 meer dan per 31 december 2021. Er zijn 13 bedrijven uit het universum verwijderd vanwege fusies en overnames, doordat zij illiquide werden of doordat hun omvang te groot was geworden voor een specifiek beleggingsuniversum.

Toegevoegd:

Het Nederlandse Alfen ontwikkelt, produceert en verkoopt smart grids, oplaadpunten voor elektrische voertuigen en diverse oplossingen voor energieopslag. Het is een prima aanvulling op het beleggingsuniversum.

Verwijderd:

Het Franse BIC hebben we afgekeurd nadat uit onderzoek bleek dat het bedrijf dierproeven uitvoert en onvoldoende beleid heeft om het gebruik van dierproeven tot een minimum te beperken.

Overheden

In de verslagperiode hebben we de landenscreening opnieuw uitgevoerd. Dit heeft niet tot wijzigingen in het beleggingsuniversum van het ASN Duurzaam Obligatiefonds geleid.

Green, social en sustainable bonds

In de verslagperiode lieten we 33 green bonds toe en keurden we 5 green bond-frameworks goed. Ook onderzochten we vier uitgevende instellingen van green bonds opnieuw. Deze werden alle vier opnieuw goedgekeurd.

Microkrediet

Het ASN Microkredietfonds investeert via de ASN Microkredietpool in microfinancieringsinstellingen (MFI's). De pool heeft in 2022 voor bijna € 100 miljoen aan nieuwe leningen verstrekt aan 31 MFI's. Tevens is de pool aandeelhouder geworden in drie MFI's. De meeste MFI's bevonden zich al in de portefeuille van de pool. Het fonds is voor het eerst sinds 2019 weer actief in de Palestijnse Gebieden. De andere nieuwe MFI's bevinden zich in India, Paraguay, Guatemala, Honduras, Kazachstan, Indonesië, China, Senegal en Zuid-Afrika.

	Nieuwe MFI's toegelaten	Nieuwe lening aan bestaande MFI's	Totaal onderzocht
ASN Microkredietfonds	10	21	31

KLIMAAT

Voor het bepalen van de impact op het klimaat in de afgelopen periode kijken we naar de uitstoot van CO₂ en de vermeden uitstoot van onze beleggingen.

Nieuw is dat we daarnaast sinds 2022 voor de sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling op klimaat ook kijken naar de geïmpliceerde temperatuurstijging in de toekomst met de 'MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie'.

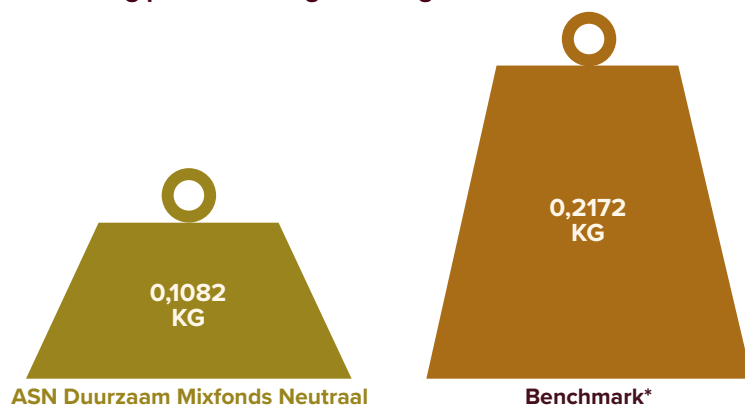

CO₂-uitstoot in tonnen CO₂

CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	2021	2022	Vershil
Scope 1 en 2	11.556	11.942	3%
Scope 3	75.057	78.758	5%
Totaal scope 1, 2 en 3	86.613	90.710	5%

Vermeden CO₂-uitstoot in tonnen CO₂

Vermeden CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	2021	2022	Vershil
Vermeden CO ₂ -uitstoot	-9.596	-10.201	6%

CO₂-uitstoot in kg per euro belegd vermogen t.o.v. de benchmark

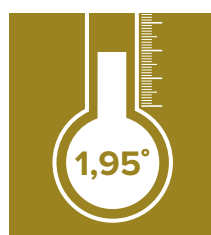
*De benchmark bestaat uit de samengestelde benchmark van de onderliggende UCITS-fondsen en de 12-maands EURIBOR + 2,0% als benchmark voor de ASN Microkredietpool.

In 2022 steeg de CO₂-uitstoot van het totaal belegd vermogen van het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief met 5%, de vermeden uitstoot steeg met 6%. De CO₂-uitstoot per euro belegd vermogen kwam uit op 0,1082 kg per euro belegd vermogen per jaar, 50% lager dan de niet-duurzame benchmark.

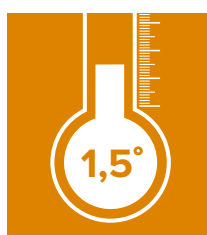
Geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds

Waar we bij de CO₂-uitstoot naar het verleden kijken, kijken we met de geïmpliceerde temperatuurstijging naar de toekomst. De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds te meten, maakt het fonds sinds 2022 gebruik van de MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling).

ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

Doel 2050

Het is de eerste keer dat we deze ITR hebben kunnen bepalen. We zien dit als de nulmeting.

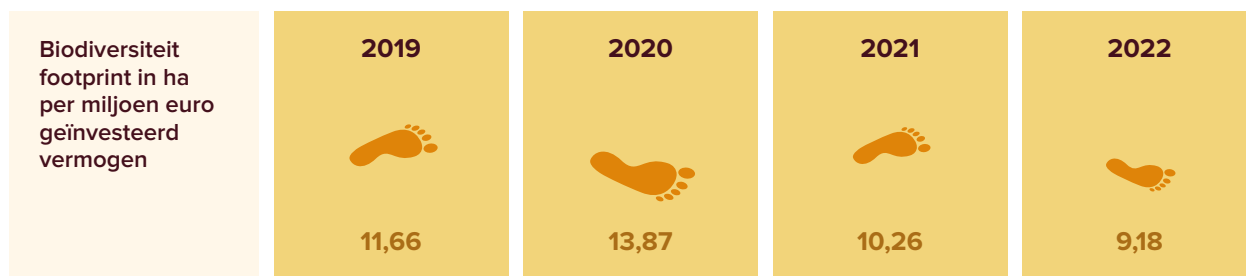
De methodiek om de CO₂-impact van beleggingen en leningen te meten is voortdurend in ontwikkeling. De gebruikte data worden steeds beter. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO₂-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

BIODIVERSITEIT

Onder biodiversiteit wordt verstaan de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, maken we gebruik van de **BFFI-methode**. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr).

In 2022 is de negatieve impact op de biodiversiteit van het Fonds per belegde euro verbeterd ten opzichte van het basisjaar 2019.

MICROKREDIET

41

Aantal landen waarin het ASN Microkredietfonds ultimo december 2022 belegt in micro-financieringsinstellingen (MFI's), via onderhandse leningen en aandelen-participaties.

63%

Het percentage micro-kredieten uitgegeven in rurale gebieden waar de toegang tot financiële diensten beperkt is.

Het gemiddeld saldo op de spaarrekening.

85

Het aantal microfinancieringsinstellingen (MFI's) waarin het ASN Microkredietfonds ultimo december 2022 directe beleggingen had.

83%

Het percentage micro-kredieten uitgegeven aan vrouwen.

€ 846

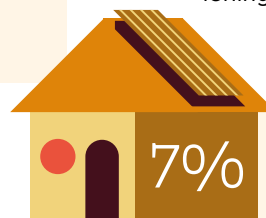
De gemiddelde leensom aan individuele leningnemers.

6

Ultimo december 2022 had de pool 6 indirecte investeringen.

15,4 mln

Aantal leningnemers dat een lening heeft gekregen van de MFI's.

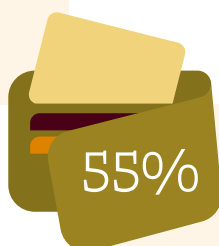
Het percentage van de leningportefeuille dat gebruikt wordt voor woningverbeteringen.

3,7 mln

De gemiddelde financiering per MFI.

55%

Het percentage van de geïnvesteerde portefeuille die wordt geïnvesteerd in micro-ondernemers. 25% van de geïnvesteerde portefeuille wordt geïnvesteerd in het midden- en kleinbedrijf.

16 mln

Het aantal actieve deposito's.

ASN Duurzaam Mixfonds Offensief

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief belegt via het ASN Duurzaam Obligatiefonds in duurzame staatsobligaties, sociale en groene obligaties, via de ASN Microkredietpool in leningen aan en aandelen in microfinancieringsinstellingen, via het ASN Duurzaam Aandelenfonds wereldwijd in aandelen, via het ASN Milieu & Waterfonds in aandelen in de milieuen watersector en via het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds in aandelen van kleinere Europese bedrijven.

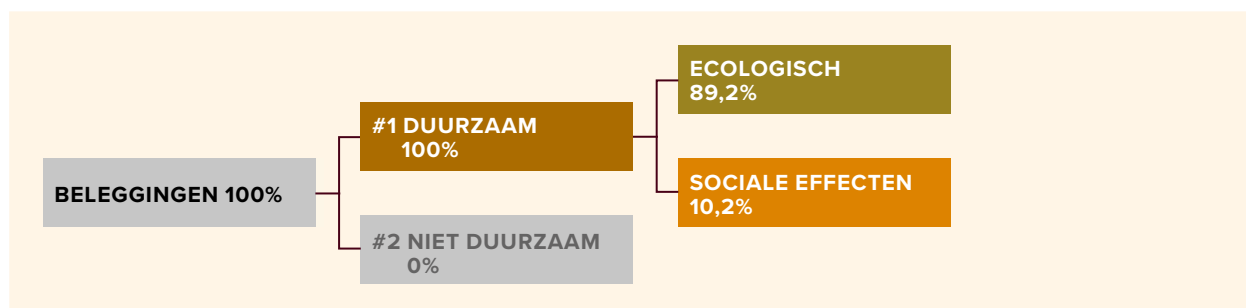
DUURZAME BELEGGINGSDOELSTELLINGEN:

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief draagt daaraan bij middels het realiseren van duurzame beleggingsdoelstellingen die zijn afgeleid van de fondsen waarin het belegt. De volgende Duurzame beleggingsdoelstellingen van deze fondsen hebben voor het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief het meeste gewicht:

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

Het minimumaandeel beleggingen met een milieudoelstelling is 89,2%, het restant van 10,2% heeft een sociale doelstelling.

SELECTIE INVESTERINGEN

Het beleggingsproces begint met het selecteren van aandelen van bedrijven, obligaties en microfinancieringsinstellingen die voldoen aan onze strikte duurzaamheidscriteria. Ondernemingen in de portefeuille worden minstens eenmaal per vier jaar opnieuw getoetst. Landen worden iedere 2 jaar opnieuw getoetst en de microfinancieringsinstellingen (MFI's) worden jaarlijks beoordeeld.

Wijzigingen bedrijven en green bonds in het beleggingsuniversum	Nieuw toegelaten	Gehandhaafd	Afgekeurd verwijderd	Afgekeurd niet toegelaten	Totaal onderzocht
ASN Duurzaam Aandelenfonds	6	21	10	7	52
ASN Milieu & Waterfonds	9	16	6	8	39
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	3	20	3	3	29
ASN Duurzaam Obligatiefonds	38	4	0	0	42

In de verslagperiode lichtten wij 117 bedrijven door omdat zij voor heronderzoek in aanmerking kwamen of nieuw waren. In totaal voldeden 393 beursgenoteerde bedrijven per 31 december 2022 aan onze duurzaamheidscriteria. Dat zijn er 6 meer dan per 31 december 2021. Er zijn 13 bedrijven uit het universum verwijderd vanwege fusies en overnames, doordat zij illiquide werden of doordat hun omvang te groot was geworden voor een specifiek beleggingsuniversum.

Toegevoegd:

Het Nederlandse Alfen ontwikkelt, produceert en verkoopt smart grids, oplaadpunten voor elektrische voertuigen en diverse oplossingen voor energieopslag. Het is een prima aanvulling op het beleggingsuniversum.

Verwijderd:

Het Franse BIC hebben we afgekeurd nadat uit onderzoek bleek dat het bedrijf dierproeven uitvoert en onvoldoende beleid heeft om het gebruik van dierproeven tot een minimum te beperken.

Overheden

In de verslagperiode hebben we de landenscreening opnieuw uitgevoerd. Dit heeft niet tot wijzigingen in het beleggingsuniversum van het ASN Duurzaam Obligatiefonds geleid.

Green, social en sustainable bonds

In de verslagperiode lieten we 33 green bonds toe en keurden we 5 green bond-frameworks goed. Ook onderzochten we vier uitgevende instellingen van green bonds opnieuw. Deze werden alle vier opnieuw goedgekeurd.

Microkrediet

Het ASN Microkredietfonds investeert via de ASN Microkredietpool in microfinancieringsinstellingen (MFI's). De pool heeft in 2022 voor bijna € 100 miljoen aan nieuwe leningen verstrekt aan 31 MFI's. Tevens is de pool aandeelhouder geworden in drie MFI's. De meeste MFI's bevonden zich al in de portefeuille van de pool. Het fonds is voor het eerst sinds 2019 weer actief in de Palestijnse Gebieden. De andere nieuwe MFI's bevinden zich in India, Paraguay, Guatemala, Honduras, Kazachstan, Indonesië, China, Senegal en Zuid-Afrika.

	Nieuwe MFI's toegelaten	Nieuwe lening aan bestaande MFI's	Totaal onderzocht
ASN Microkredietfonds	10	21	31

KLIMAAT

Voor het bepalen van de impact op het klimaat in de afgelopen periode kijken we naar de uitstoot van CO₂ en de vermeden uitstoot van onze beleggingen.

Nieuw is dat we daarnaast sinds 2022 voor de sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling op klimaat ook kijken naar de geïmpliceerde temperatuurstijging in de toekomst met de 'MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie'.

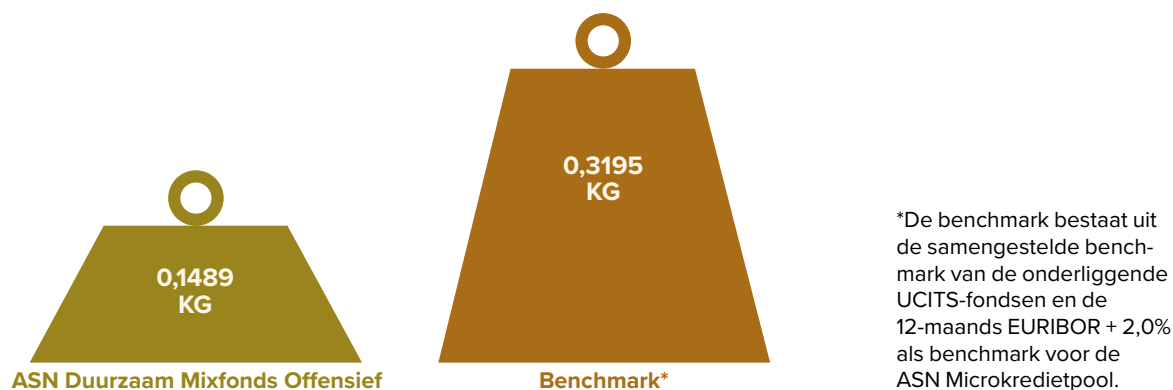
CO₂-uitstoot in tonnen CO₂

CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	2021	2022	Vershil
Scope 1 en 2	4.728	5.486	16%
Scope 3	37.731	44.506	18%
Totaal scope 1, 2 en 3	42.459	49.992	18%

Vermeden CO₂-uitstoot in tonnen CO₂

Vermeden CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	2021	2022	Vershil
Vermeden CO ₂ -uitstoot	-1.823	-2.127	17%

CO₂-uitstoot in kg per euro belegd vermogen t.o.v. de benchmark

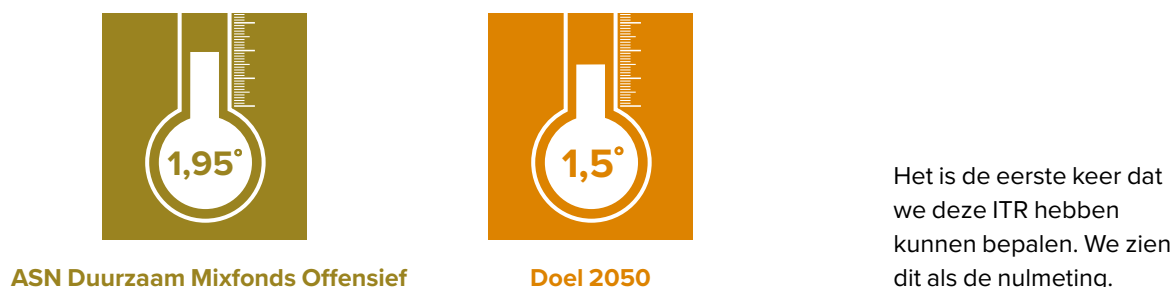

In 2022 steeg de CO₂-uitstoot van het totaal belegd vermogen van het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief met 18%, de vermeden uitstoot steeg met 17%. De CO₂-uitstoot per euro belegd vermogen kwam uit op 0,1489 kg per euro belegd vermogen, 53% lager dan de niet-duurzame benchmark.

Geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds

Waar we bij de CO₂-uitstoot naar het verleden kijken, kijken we met de geïmpliceerde temperatuurstijging naar de toekomst. De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds te meten, maakt het fonds sinds 2022 gebruik van de MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling).

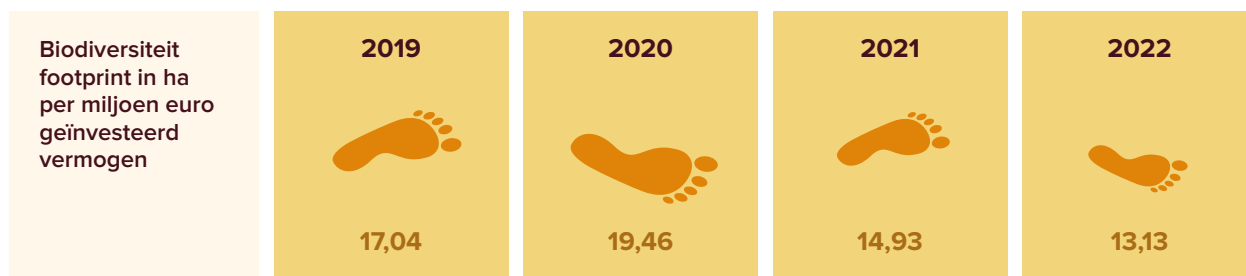

De methodiek om de CO₂-impact van beleggingen en leningen te meten is voortdurend in ontwikkeling. De gebruikte data worden steeds beter. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO₂-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

BIODIVERSITEIT

Onder biodiversiteit wordt verstaan de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, maken we gebruik van de **BFFI-methode**. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr).

In 2022 is de negatieve impact op de biodiversiteit van het fonds per belegde euro verbeterd ten opzichte van het basisjaar 2019.

MICROKREDIET

41

Aantal landen waarin het ASN Microkredietfonds ultimo december 2022 belegt in micro-financieringsinstellingen (MFI's), via onderhandse leningen en aandelen-participaties.

63%

Het percentage micro-kredieten uitgegeven in rurale gebieden waar de toegang tot financiële diensten beperkt is.

Het gemiddeld saldo op de spaarrekening.

85

Het aantal microfinancieringsinstellingen (MFI's) waarin het ASN Microkredietfonds ultimo december 2022 directe beleggingen had.

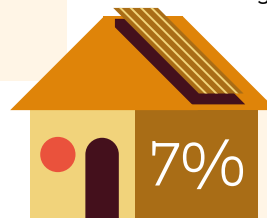
83%

Het percentage micro-kredieten uitgegeven aan vrouwen.

€ 846

De gemiddelde leensom aan individuele leningnemers.

7%

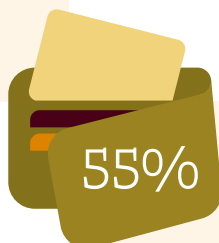
Het percentage van de leningportefeuille dat gebruikt wordt voor woningverbeteringen.

6

Ultimo december 2022 had de pool 6 indirecte investeringen.

15,4 mln

Aantal leningnemers dat een lening heeft gekregen van de MFI's.

55%

Het percentage van de geïnvesteerde portefeuille die wordt geïnvesteerd in micro-ondernemers. 25% van de geïnvesteerde portefeuille wordt geïnvesteerd in het midden- en kleinbedrijf.

3,7 mln

De gemiddelde financiering per MFI.

16 mln

Het aantal actieve deposito's.

ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief belegt via het ASN Duurzaam Obligatiefonds in duurzame staatsobligaties, sociale en groene obligaties, via de ASN Microkredietpool in leningen aan en aandelen in microfinancieringsinstellingen, via het ASN Duurzaam Aandelenfonds wereldwijd in aandelen, via het ASN Milieu & Waterfonds in aandelen in de milieuen watersector en via het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds in aandelen van kleinere Europese bedrijven.

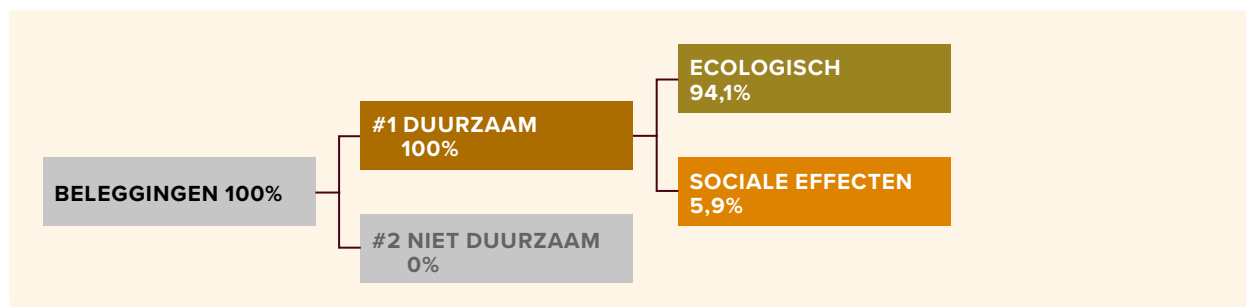
DUURZAME BELEGGINGSDOELSTELLINGEN:

ASN Impact Investors streeft naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief draagt daaraan bij middels het realiseren van duurzame beleggingsdoelstellingen die zijn afgeleid van de fondsen waarin het belegt. De volgende Duurzame beleggingsdoelstellingen van deze fondsen hebben voor het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief het meeste gewicht:

-
1. Het verminderen van de uitstoot van CO₂ (van de beurs-genoteerde aandelen in de portefeuille) per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graad te houden).
-
2. Het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van basisjaar 2019).
-
3. Het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabrieks-werknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019).

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief is een artikel 9 product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9 product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen.

Het minimaandeel beleggingen met een milieudoelstelling is 94,1% het restant van 5,9% heeft een sociale doelstelling.

SELECTIE INVESTERINGEN

Het beleggingsproces begint met het selecteren van aandelen van bedrijven, obligaties en microfinancieringsinstellingen die voldoen aan onze strikte duurzaamheidscriteria. Ondernemingen in de portefeuille worden minstens eenmaal per vier jaar opnieuw getoetst. Landen worden iedere 2 jaar opnieuw getoetst en de microfinancieringsinstellingen (MFI's) worden jaarlijks beoordeeld.

Wijzigingen bedrijven en green bonds in het beleggingsuniversum	Nieuw toegelaten	Gehandhaafd	Afgekeurd verwijderd	Afgekeurd niet toegelaten	Totaal onderzocht
ASN Duurzaam Aandelenfonds	6	21	10	7	52
ASN Milieu & Waterfonds	9	16	6	8	39
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	3	20	3	3	29
ASN Duurzaam Obligatiefonds	38	4	0	0	42

In de verslagperiode lichtten wij 117 bedrijven door omdat zij voor heronderzoek in aanmerking kwamen of nieuw waren. In totaal voldeden 393 beursgenoteerde bedrijven per 31 december 2022 aan onze duurzaamheidscriteria. Dat zijn er 6 meer dan per 31 december 2021. Er zijn 13 bedrijven uit het universum verwijderd vanwege fusies en overnames, doordat zij illiquide werden of doordat hun omvang te groot was geworden voor een specifiek beleggingsuniversum.

Toegevoegd:

Het Nederlandse Alfen ontwikkelt, produceert en verkoopt smart grids, oplaadpunten voor elektrische voertuigen en diverse oplossingen voor energieopslag. Het is een prima aanvulling op het beleggingsuniversum.

Verwijderd:

Het Franse BIC hebben we afgekeurd nadat uit onderzoek bleek dat het bedrijf dierproeven uitvoert en onvoldoende beleid heeft om het gebruik van dierproeven tot een minimum te beperken.

Overheden

In de verslagperiode hebben we de landenscreening opnieuw uitgevoerd. Dit heeft niet tot wijzigingen in het beleggingsuniversum van het ASN Duurzaam Obligatiefonds geleid.

Green, social en sustainable bonds

In de verslagperiode lieten we 33 green bonds toe en keurden we 5 green bond-frameworks goed. Ook onderzochten we vier uitgevende instellingen van green bonds opnieuw. Deze werden alle vier opnieuw goedgekeurd.

Microkrediet

Het ASN Microkredietfonds investeert via de ASN Microkredietpool in microfinancieringsinstellingen (MFI's). De pool heeft in 2022 voor bijna € 100 miljoen aan nieuwe leningen verstrekt aan 31 MFI's. Tevens is de pool aandeelhouder geworden in drie MFI's. De meeste MFI's bevonden zich al in de portefeuille van de pool. Het fonds is voor het eerst sinds 2019 weer actief in de Palestijnse Gebieden. De andere nieuwe MFI's bevinden zich in India, Paraguay, Guatemala, Honduras, Kazachstan, Indonesië, China, Senegal en Zuid-Afrika.

	Nieuwe MFI's toegelaten	Nieuwe lening aan bestaande MFI's	Totaal onderzocht
ASN Microkredietfonds	10	21	31

KLIMAAT

Voor het bepalen van de impact op het klimaat in de afgelopen periode kijken we naar de uitstoot van CO₂ en de vermeden uitstoot van onze beleggingen.

Nieuw is dat we daarnaast sinds 2022 voor de sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling op klimaat ook kijken naar de geïmpliceerde temperatuurstijging in de toekomst met de 'MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie'.

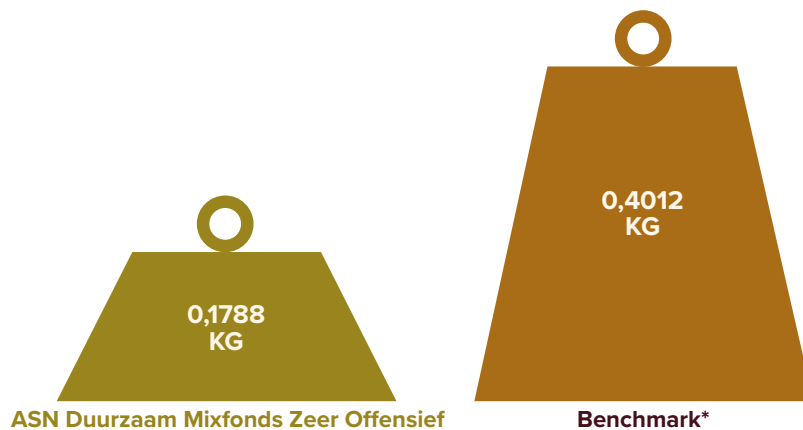

CO₂-uitstoot in tonnen CO₂

CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	2021	2022	Vershil
Scope 1 en 2	7.110	7.428	4%
Scope 3	64.038	67.559	5%
Totaal scope 1, 2 en 3	71.148	74.987	5%

Vermeden CO₂-uitstoot in tonnen CO₂

Vermeden CO ₂ -uitstoot ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	2021	2022	Vershil
Vermeden CO ₂ -uitstoot	-756	-831	10%

CO₂-uitstoot in kg per euro belegd vermogen t.o.v. de benchmark

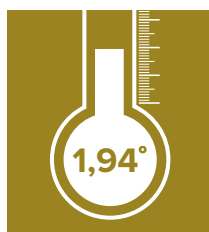
*De benchmark bestaat uit de samengestelde benchmark van de onderliggende UCITS-fondsen en de 12-maands EURIBOR + 2,0% als benchmark voor de ASN Microkredietpool.

In 2022 steeg de CO₂-uitstoot van het totaal belegd vermogen van het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief met 5%, de vermeden uitstoot steeg met 10%. De CO₂-uitstoot per euro belegd vermogen kwam uit op 0,1788 kg per euro belegd vermogen, 55% lager dan de niet-duurzame benchmark.

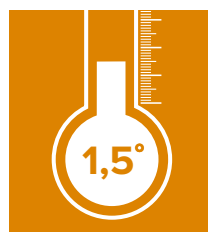
Geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds

Waar we bij de CO₂-uitstoot naar het verleden kijken, kijken we met de geïmpliceerde temperatuurstijging naar de toekomst. De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het fonds te meten, maakt het fonds sinds 2022 gebruik van de MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling).

ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Doel 2050

Het is de eerste keer dat we deze ITR hebben kunnen bepalen. We zien dit als de nulmeting.

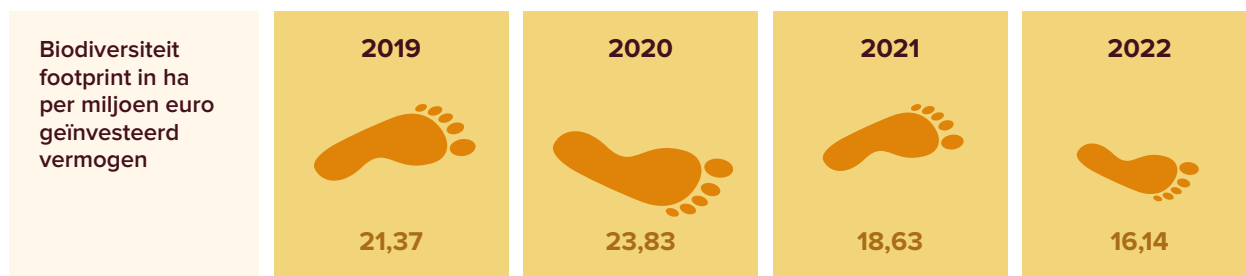
De methodiek om de CO₂-impact van beleggingen en leningen te meten is voortdurend in ontwikkeling. De gebruikte data worden steeds beter. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO₂-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

BIODIVERSITEIT

Onder biodiversiteit wordt verstaan de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, maken we gebruik van de **BFFI-methode**. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr).

In 2022 is de negatieve impact op de biodiversiteit van het fonds per belegde euro verbeterd ten opzichte van het basisjaar 2019.

MICROKREDIET

41

Aantal landen waarin het ASN Microkredietfonds ultimo december 2022 belegt in micro-financieringsinstellingen (MFI's), via onderhandse leningen en aandelen-participaties.

63%

Het percentage micro-kredieten uitgegeven in rurale gebieden waar de toegang tot financiële diensten beperkt is.

Het gemiddeld saldo op de spaarrekening.

85

Het aantal microfinancieringsinstellingen (MFI's) waarin het ASN Microkredietfonds ultimo december 2022 directe beleggingen had.

83%

Het percentage micro-kredieten uitgegeven aan vrouwen.

€ 846

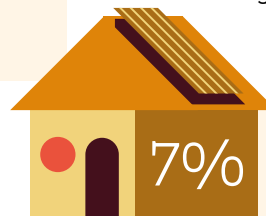
De gemiddelde leensom aan individuele leningnemers.

6

Ultimo december 2022 had de pool 6 indirecte investeringen.

15,4 mln

Aantal leningnemers dat een lening heeft gekregen van de MFI's.

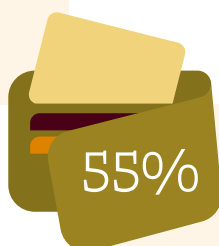
Het percentage van de leningportefeuille dat gebruikt wordt voor woningverbeteringen.

3,7 mln

De gemiddelde financiering per MFI.

55%

Het percentage van de geïnvesteerde portefeuille die wordt geïnvesteerd in micro-ondernemers. 25% van de geïnvesteerde portefeuille wordt geïnvesteerd in het midden- en kleinbedrijf.

16 mln

Het aantal actieve deposito's.

‘Ik zet hoop om in actie, dat ik dat als werk mag doen, geeft mij knetter veel energie’

Anouk Vegter is duurzaamheidsanalist bij ASN Impact Investors. Een van haar belangrijkste projecten: onderzoek naar een bredere bescherming van mensenrechten via de investeringen. ‘Ik maak werk van mijn hoop op een betere wereld.’

Wat doet een duurzaamheidsanalist?

‘Ik heb na mijn studie Natuur- en Milieuwetenschappen een tijd gewerkt als milieudeskundige bij de overheid maar wilde de financiële wereld leren kennen.’

‘Dus om te leren hoe je met biodiversiteit herstellen en beschermen ook een financieel rendement kunt behalen, was natuurlijk de meest geweldige en positieve start in de financiële sector ooit. Ik heb ruim een jaar voor het ASN Biodiversiteitsfonds gewerkt en dat was enorm mooi en leerzaam werk, maar mijn expertise sluit nog beter aan bij mijn nieuwe rol als duurzaamheidsanalist. Ik doe research, denk mee en ondersteun als adviseur de collega's bij de afwegingen die we continu maken rond duurzaamheid, mensenrechten en rendement.’

Hoe span jij je in voor mensenrechten?

‘Wie ASN Impact Investors kent, weet dat we ons onder meer sterk maken voor een leefbaar loon in de textielketen. Ik onderzoek hoe we dat kunnen uitbreiden, naar andere sectoren en naar andere sociale omstandigheden. De uitdaging is om mensenrechten te vervatten in concrete, meetbare doelstellingen waarover je met bedrijven in gesprek kunt gaan.’

‘Vanzelfsprekend laten we alleen bedrijven tot ons duurzame universum toe die voldoen aan de arbeidsnormen van de International Labour Organization van de VN. Maar dat is een minimum, we willen de lat hoger leggen. Ik kijk naar hoe we de mensenrechten beter kunnen beschermen dankzij onze investeringen.’

Hoe bescherm je als aandeelhouder mensenrechten?

‘Een hele kritische selectie van investeringen is het allerbelangrijkst. Maar vervolgens moet je ook echt werk maken van engagement. En dat doen we bij voorkeur niet alleen, we zoeken zo mogelijk de samenwerking met andere investeerders om onze invloed te bundelen en vergroten.’

‘Sinds vorig jaar hebben we ons active ownership aangescherpt. We stemmen tegen decharge van bestuurders of de jaarrekening als een bedrijf geen geloofwaardige

en ambitieuze doelstellingen heeft rond het klimaat. Mijn taak is om ook hier te onderzoeken hoe we dit engagement kunnen uitbreiden.’

Mensenrechten vormen een breed terrein, wat valt er nog meer onder?

‘Genderdiversiteit in de top is een praktisch voorbeeld van hoe je gelijkwaardigheid als aandeelhouder kunt bevorderen. Het is ook helder: je kunt streven naar een bepaald percentage vrouwen in het bestuur en daar je stemgedrag op aanpassen. Maar dan nog moet je je positie bepalen: ga je desinvesteren als een bedrijf geen 50/50-verhouding in de top heeft? En moet je eigenlijk wel meedoen aan het indelen van mensen in die twee hokjes? Tja, op dit moment is het een van de weinige nu al aanwezige praktische sturingsmiddelen met veel wetenschappelijke onderbouwing: een divers bestuur voert een duurzamere bedrijfsvoering. En we moeten nu actie ondernemen.’

‘Je hebt als belegger geen goud, maar juist groen in handen. Ik heb in mijn jaar bij het ASN Biodiversiteitsfonds ervaren wat een enorm verschil je kunt maken door te investeren in projecten en slimme investeringsfondsen die bijvoorbeeld voedselketens verduurzamen.’

‘Een ander onderwerp waar bedrijven indirect invloed op hebben omdat deze veelal via leveranciers van leveranciers worden geleverd: conflictgrondstoffen. Materialen als kobalt en lithium worden vaak gedolven in conflictgebieden als Congo, ze worden gewonnen onder mensonterende omstandigheden en veroorzaken veel milieuschade. Daar selecteren we bedrijven ook op, en we eisen van ze: vermijdt conflictgrondstoffen of zorg dat je beleid bijdraagt aan een mensvriendelijkere winning.’

Je klinkt alsof je echt vaart wilt maken

‘Je hebt als belegger geen goud, maar juist groen in handen. Ik heb in mijn jaar bij het ASN Biodiversiteitsfonds ervaren wat een enorm verschil je kunt maken door te investeren in projecten en slimme investeringsfondsen die bijvoorbeeld voedselketens verduurzamen.’

‘Er zijn zoveel thema’s rond mensenrechten, biodiversiteit en klimaat waarin nog zo veel moet gebeuren. Ik vind het zorgwekkend om te zien hoe hard de wereld achteruitgaat en dat is een understatement. Daar moet en wil ik wat aan doen. Een collega hield me voor: blijf hopen, maar zorg dat het geen ijdele hoop is. Sindsdien slaap ik een stuk beter. Ik maak werk van een betere wereld. Ik zet hoop om in actie, dat ik dat 40 uur per week mag doen, is al heel erg zingevend en geeft mij knetter veel energie.’

Jij vertegenwoordigt - of je het wilt of niet - de jonge garde. Hoe duurzaam ben jij zelf?

‘Ik worstel zelf net zoals iedereen met mijn eigen gedrag en keuzes. Je wordt er maar al te vaak op gewezen hoe moeilijk het is om consequent te zijn, terwijl ik juist als duurzaamheidsanalist niet hypocriet wil zijn.’

‘Ik merk aan mijn omgeving wel dat er een groeiend bewustzijn heerst. Daar begint het mee, want het leidt tot de gedachte: wat kan ik bijdragen? Het doet me goed dat als ik bijvoorbeeld een goede documentaire heb gezien en die post op LinkedIn en Instagram, mijn vrienden en netwerk dat ook weer delen. Zo dragen zij het duurzame geluid ook weer verder uit.’

Contact

Wij zijn een open en transparante organisatie en delen graag onze kennis en ervaring. Heeft u vragen over het Impact report of wilt u meer weten. Laat het ons dan zeker weten. Wij staan u graag te woord.

San Lie*Directeur***M:** +31 6 22 20 36 80**E:** san.lie@asnimpactinvestors.com**Mariëtta Smid***Senior Manager Sustainability***M:** + 31 6 57 59 16 73**E:** marietta.smid@asnimpactinvestors.com**Nick Brugman***Head of Third Party Distribution***M:** +31 6 83 64 62 10**E:** nick.brugman@asnimpactinvestors.com**Ad Huisman***Head of Sales Semi-Institutional***M:** +31 6 22 94 64 75**E:** ad.huisman@asnimpactinvestors.com**Fabrice Albronda***Distribution Manager***M:** +31 6 51 08 90 04**E:** fabrice.albronda@asnimpactinvestors.com**Jouke de Haas***Head of Marketing & Communications***M:** +31 6 51 55 05 40**E:** jouke.dehaas@asnimpactinvestors.com

Deze uitgave is opgesteld door ASN Impact Investors. ASN Impact Investors is de handelsnaam van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., de beheerder van de beleggingsmaatschappijen met veranderlijk kapitaal ASN Beleggingsfondsen AIF N.V., ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. en ASN Biodiversiteitsfonds N.V. en beschikt als zodanig over een vergunning als beheerder van beleggingsinstellingen en als beheerder van icbe's zoals bedoeld in artikel 2:65 en artikel 2:69b van de Wft. ASN Beleggingsfondsen AIF N.V., ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., ASN Biodiversiteitsfonds N.V. en de subfondsen (de "Fondsen") en ASN Impact Investors zijn ingeschreven in het register van de Autoriteit Financiële Markten. Deze uitgave is uitsluitend opgesteld ter informatie en mag niet worden aangemerkt als een aanbod tot het kopen, verkopen of verhandelen van financiële instrumenten of van rechten van deelneming in een beleggingsinstelling of een icbe en is ook geen uitnodiging tot het doen van een dergelijk aanbod. De informatie in deze uitgave mag niet worden aangemerkt als een beleggingsaanbeveling of beleggingsadvies. ASN Impact Investors verzoekt beleggers zich te laten adviseren door eigen onafhankelijke adviseurs alvorens over te gaan tot een transactie en zich bovendien op de hoogte te (doen) stellen van fiscale, juridische dan wel andere (plaatselijke) regels en beperkingen en zich daaraan te houden. Geen enkel onderdeel van deze uitgave mag worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming van ASN Impact Investors. De informatie in deze uitgave is niet bedoeld om te worden verspreid of gebruikt door personen in een land, met inbegrip van de Verenigde Staten, waar de Fondsen niet voor aanbieding aan beleggers geregistreerd staan of waarin de verspreiding of gebruik van informatie over de fondsen anderszins onder plaatselijke wetgeving niet is toegestaan. Historische rendementen worden alleen ter illustratie verstrekt. De waarde van beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Hoewel de inhoud van deze uitgave met de meeste zorg is samengesteld en gebaseerd is op betrouwbare informatiebronnen, wordt er geen enkele uitdrukkelijke of impliciete garantie of verklaring gegeven omtrent de juistheid of volledigheid van de informatie. Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend. ASN Impact Investors is niet aansprakelijk voor schade van welke aard ook die het gevolg is van onjuiste dan wel onvolledige gegevens. Voor gedetailleerde informatie over de beleggingsfondsen, de kosten en de risico's zijn het Essentiële-informatiedocument (Eid) en het prospectus beschikbaar. Loop geen onnodig risico. Lees het prospectus en het Essentiële-informatiedocument voordat u belegt. Het prospectus en het Essentiële-informatiedocument zijn verkrijgbaar via www.asnimpactinvestors.com

